

LA PESCA DEL SOLSO

UN MODEL DE COGESTIÓ

Pseudònim: Refi

"Si busques resultats diferents,
no facis sempre el mateix"

Albert Einstein (1879-1955)

"Millorar és canviar; així que
per ser perfecte cal haver
canviat sovint"

Winston Churchill (1874-1965)

AGRAÏMENTS

M'agradaria donar les gràcies a tothom que m'ha donat un cop de mà per fer possible aquest treball. Començaré agraint la seva ajuda a tres persones que m'han aportat molta informació per poder elaborar el treball, com són la Pilar Sánchez, biòloga en cap de l'estudi científic de la solsera, que sempre m'ha atès perfectament i m'ha proporcionat unes dades i informació molt valuoses. A en Mauricio Pulido, pescador de la solsera, representant dels pescadors en el comitè i pioner de la cogestió pesquera, una persona molt atenta, que m'ha explicat en paraules entenedores tot el procés de la cogestió de la solsera perquè jo el pogués entendre el millor possible. I finalment a en Jordi Vilardell, treballador de la CCMA i també pioner del procés de cogestió en l'empresa, que com en Mauricio és una persona molt atenta, que de seguida em va atendre i em va explicar totes les meves preguntes pacient i amablement. A una altra de les persones que m'agradaria donar les gràcies i agrair la seva ajuda, informació i sobretot consells és a la meva cosina, professora a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Per suposat agrair també la seva ajuda, la seva paciència i els seus consells al meu tutor de treball de recerca, per haver-me dedicat part del seu temps i esforços en què tot sortís bé.

Finalment agrair a les persones més importants de la meva vida, als meus pares, el seu suport, la seva ajuda i sobretot la seva paciència, ja que sense ells no hagués estat capaç de fer aquest treball, en especial al meu pare, per totes les bones idees que m'ha aportat, i al meu avi Toni, per haver-me ajudat a aportar al treball un aspecte més tradicional de la pesca.

ÍNDEX

1. Introducció.....	pàg 6
2. Fonaments.....	pàg 8
3. Un altre model de cogestió.....	pàg 10
3.1. La cogestió a la CCMA-TV3.....	pàg 11
3.2. Entrevista a Jordi Vilardell.....	pàg 15
4. Introducció a la cogestió pesquera.....	pàg 16
5. La cogestió pesquera.....	pàg 18
6. La solsera.....	pàg 20
6.1. El solso.....	pàg 20
6.2. La solsera.....	pàg 24
6.2.1. La descripció de la solsera.....	pàg 25
6.3. Un dia de pesca del solso.....	pàg 26
6.3.1. La flota pesquera.....	pàg 35
6.4. La pesca antiga i els seus derivats.....	pàg 36
6.4.1. Solso com a esquer.....	pàg 38
6.4.2. Jornada a solso viu.....	pàg 43
6.4.3. Tirada a l'art.....	pàg 45
6.4.4. Avi Toni, solsaire.....	pàg 49
6.5. La cogestió de la solsera.....	pàg 54
6.5.1. El comitè.....	pàg 56

6.5.2. L'estudi científic.....	pàg 58
6.5.2.1. Resultats de l'estudi científic.....	pàg 61
6.5.3. Entrevista Mauricio Pulido.....	pàg 63
6.5.4. Entrevista Jordi Rabassa.....	pàg 65
6.5.5. Dia al laboratori de mostreig.....	pàg 68
6.5.6. Entrevista a Pilar Sánchez.....	pàg 77
6.6. Revalorització del producte.....	pàg 79
6.7. Hipòtesis sobre la variació de captures.....	pàg 87
6.7.1. Gràfic 1. Vendes.....	pàg 88
6.7.2. Gràfic 2. Variació vendes-temperatures.....	pàg 89
6.7.3. Gràfic 3. Variació vendes- precipitacions.....	pàg 91
7. Propostes d'implementació a altres pesqueres.....	pàg 93
8. Conclusions.....	pàg 94
9. Glossari.....	pàg 99
10. Bibliografia.....	pàg 100
11. Annexos.....	pàg 106

1.INTRODUCCIÓ

Teniu a les vostres mans un petit estudi sobre la solsera, un art de pesca de llarga tradició tant al meu poble, Tossa de Mar, com a la meva família. Sembla que és a Tossa on es va començar a practicar, el meu avi s'hi ha dedicat tota la vida, el meu pare s'hi dedica i els meus oncles s'hi dediquen. La vida de la meva família, doncs, està molt lligada a la pesca del *solso* -que és el nom que rep a Tossa el sonso-.

Tot i la llarga tradició de la seva pesca, el solso és un peix misteriós. No es coneixen del tot les seves etapes de creixement, ni el seu cicle reproductiu, ni l'hàbitat on viu.... Des de l'agost del 2012 un estudi científic intenta aclarir aquests trets de l'espècie.

En els darrers anys la solsera havia entrat en una greu crisi. La mala gestió de la pesca havia portat un descens en el preu del solso, i aquest últim any també un fort descens en el nombre de captures.

Actualment aquesta crisi s'ha superat gràcies a un canvi radical en el seu model de gestió. La solsera ha començat a regir-se per un model de cogestió.

En aquest treball he volgut conèixer tots aquests aspectes relacionats amb la solsera. He buscat l'origen i l'evolució d'aquest art de pesca, he anat a conèixer de primera mà l'estudi científic que es duu a terme a l'Institut de Ciències del Mar-CSIC per entendre millor el solso, he sortit a pescar amb el meu pare, i he volgut aprofundir en el model de cogestió implantat en la pesquera.

Així doncs, en definitiva, en aquest treball trobareu un estudi sobre la pesca del solso, tant la seva part més tradicional i els seus orígens en la vila de Tossa, com la seva part més actual, narrada des de bord de la barca. També veureu la visió general de la cogestió de la solsera, l'apartat més teòric del treball, amb un parell d'entrevistes que serviran per donar-vos la idea general dels afectats. També veureu, dins d'aquest mateix apartat, la secció sobre l'estudi científic i la feina que fan els biòlegs encarregats d'aquest estudi, on trobareu diverses fotografies sobre la meva jornada de visita a les instal.lacions de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona.

Finalment, podreu veure la meua petita investigació sobre les variacions del nombre de captures i dels preus de venda del solso en els darrers anys, amb diverses fulles de venda tan actuals com de fa uns 30 anys, a més del meu estudi sobre les possibles causes de la davallada de captures.

OBJECTIUS

Un dels principals objectius d'aquest treball és el de presentar i explicar una alternativa a la gestió dels béns comuns allà on han fallat les polítiques i la gestió tradicional, piramidal i jeràrquica. Aquesta manera diferent de gestionar els béns comuns s'anomena cogestió. En aquest treball no em basaré en la cogestió empresarial que porten fent els alemanys durant anys, sinó en un altre tipus de cogestió molt particular i diferent, la cogestió pesquera, i en concret la cogestió de la solsera.

La cogestió de la solsera constitueix l'altre objectiu principal del treball: investigaré la seva pesca, tan actual com tradicional, la seva història a Tossa, els seus orígens i el seu producte, el solso.

Pel que fa al procés de cogestió, explicaré com va anar la seva implementació, entrevistaré els representants dels dos sectors que em semblen essencials pel bon funcionament i la bona salut del sistema: els pescadors i els científics.

També intentaré comprovar dues hipòtesis que expliquin el perquè de la variació de captures durant els darrers setze anys, mitjançant l'elaboració de gràfiques i la recopil·lació d'informació de persones que treballen en la solsera.

Així mateix, coneixaré la feina que fan els científics encarregats de l'estudi de la solsera visitant les seves instal·lacions i participant en els mostres del solso.

Una de les altres característiques pel que fa a la cogestió i, possiblement una de les més ben valorades pels que s'hi dediquen, és el canvi que ha tingut el valor econòmic del solso. Així doncs, veuré i demostraré amb gràfics, estadístiques i proves l'evolució que ha tingut el preu que es paga pel solso.

Al final del treball inclouré un glossari amb l'explicació del vocabulari específic relacionat amb la solsera.

2.FONAMENTS

La gestió més comú i popular que hi ha i que fan servir moltes empreses i molts sectors és la denominada gestió Top-down, és a dir, de dalt cap a baix, on el cap o president és el màxim autoritari i el que dóna ordres als seus subordinats o treballadors. Aquest cap arriba a una sèrie de conclusions que canvien o milloren la situació laboral i el sistema de negocis. Aquestes conclusions són transmeses als empleats, que han de treballar per satisfer els objectius i reptes del seu cap, per ells mateixos o acompanyats d'altres empleats.

D'aquest sistema podriem definir alguns avantatges i inconvenients com:

Avantatges:

- La presa de les decisions per part dels de dalt de tot permet al cap/s o líder/s ser clars amb els seus reptes, objectius.
- Proporciona temps als treballadors per focalitzar-se i centrar-se en la feina que han de fer en comptes de passar aquest temps laboral en reunions discutint sobre temes de la direcció de l'empresa.
- El lideratge en una sola persona o en un grup reduït dóna a les empreses una unitat que pot ser que no tinguin amb altres tipus de lideratge.

Inconvenients:

- Quan s'usa correctament, la gestió top-down pot ajudar a establir una clara visió per la direcció de l'empresa. Però això també pot ser vist com un sistema dictatorial i autoritari.
- Especialment quan el líder de l'empresa és feble, els empleats poden anar-se imposant prenent decisions per ells mateixos, sense consultar-les.

QUÈ ÉS LA COGESTIÓ?

Si cerquem al diccionari la paraula cogestió per tal de saber la seva definició ens trobem que hi diu:

Cogestió: Gestió en comú de dues o més persones, especialment gestió d'una empresa amb participació de representants dels propietaris i dels treballadors.

Buscant informació que em pogués ajudar a fer-me una idea del concepte de cogestió, a part de la definició del diccionari, vaig pensar que el primer de tot que havia de fer era buscar el seu origen.

Resulta que un dels primers en proposar un sistema de cogestió va ser Charles Fourier.

Però el país pioner en portar a la pràctica el sistema de cogestió per tal d'aconseguir més beneficis va ser Alemanya a l'any 1949 aproximadament, en el sector del carbó i l'acer, i a més també és pionera amb el transport d'aquesta gestió compartida al món empresarial.

Actualment, amb empreses com Google, s'ha vist que la felicitat, la motivació i les ganes de treballar dels seus empleats són qüestions fonamentals pel bon funcionament i èxit d'una empresa. Així mateix, la participació activa dels treballadors en aquesta empresa mitjançant l'aportació de les seves idees i propostes millora considerablement el funcionament de l'empresa i els beneficis són més elevats, tot i construint un futur més sòlid elaborat per les diferents parts.¹

¹ A l'annex 1 es troba una molt breu explicació sobre Fourier i el que va fer i més informació sobre la cogestió alemanya i el perquè del seu èxit.

3.UN ALTRE MODEL DE COGESTIÓ

En aquest apartat tractaré la implementació del model de cogestió de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). Tot i tractar-se d'un àmbit completament diferent al de la indústria pesquera, que és el nucli d'aquest treball, veureu que els motius que van dur al canvi de model de gestió a la CCMA són semblants a alguns dels reptes amb què s'enfronta la indústria pesquera en l'actualitat.

Com ja he dit abans ha sigut Alemanya la primera que ha dut a la seva economia a facilitar la participació dels treballadors en la presa de decisions i que ha mostrat l'eficàcia del mètode a la resta del món mitjançant els seus resultats econòmics, però podríem traslladar aquest concepte en un altre àmbit totalment diferent com pot ser el de la televisió?

Doncs pel que es veu a continuació sí que és possible, i els pioners en portar la cogestió en aquest àmbit han sigut els treballadors de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) és un organisme de la Generalitat de Catalunya encarregat de produir i difondre productes audiovisuals tot vetllant per la normalització lingüística i cultural de Catalunya.

Aquest organisme es va crear l'any 1983 sota mandat de Jordi Pujol, en el Parlament de Catalunya, perquè servís com a defensa de la llengua pròpia del país i perquè creés entre els seus ciutadans un esperit i una consciència catalanes.

Actualment, però fa uns 4 anys sobretot, la cadena no passava pels seus millors moments. No només per raons econòmiques, sinó també per una qüestió d'audiències. La CCMA no tenia cap estratègia per diversificar-se amb cadenes de mitjana audiència i va debilitar la seva oferta (passant de 5 a 4 cadenes) quan al 2012 Brauli Duart va tancar el canal Super3-3XL per fusionar-lo amb el 33.²

² A l'annex 2 es poden veure unes gràfiques juntament amb una mica d'informació sobre TV3 i les audiències, en què es pot veure l'estat de crisi en què es trobava la CCMA.

3.1.LA COGESTIÓ A LA CCMA - TV3

La informació d'aquest apartat l'he obtingut principalment de l'entrevista a en Jordi Vilardell que trobareu més endavant.

A principis de la primavera i l'estiu del 2012 hi havien rumors entre els espais de TV3 que deien que la direcció estava pensant en dur a terme projectes d'acomiadaments del 25% de la plantilla. Això va anar creant una atmosfera de malestar i angoixa entre els treballadors de la CCMA. Va ser al 2013 quan els temuts rumors es van complir i es va concretar el projecte que acomiadava al 20% de la plantilla. Es va viure una caiguda d'interessos publicitaris juntament amb la crisi econòmica i a causa de tot això els treballadors de la CCMA van començar a organitzar mobilitzacions per conservar els llocs de treball. El març del 2013, coincidint amb el moviment del 15M, es va fer una assemblea per part de la gent jove que treballava a TV3 que va resultar multitudinària. A partir d'aquestes assemblees van sorgir diferents grups de treball per tal de solucionar d'alguna manera el conflicte social que estaven visquent. Van haver-hi grups que van organitzar jornades solidàries per donar sang, n'hi va haver que van organitzar festes, recollida de signatures, etc. Un d'aquests grups de treball va proposar la idea d'un canvi en el model de gestió de l'empresa. Aquest grup de treball estava format per gent que des de ben joves treballaven a l'empresa i la coneixien perfectament, molt millor que l'alta direcció parlamentària, que tan sols ocupaven el seu càrrec dos o tres anys i mig, és a dir, ni una sola legislatura, i que per tant no tenien interessos ni visions a llarg termini, sinó que tan sols els interessava el temps que ells ocupaven aquell càrrec i prenen decisions a curt termini. El més important a destacar és que no hi havia cap pla estratègic a mig- llarg termini per l'empresa, i si alguna vegada n'hi va haver algun, va ser fet per una persona que no coneixia prou bé l'empresa ni el sector i per tant aquell pla estratègic va quedar guardat en un calaix.

En definitiva, que l'any 2013 va ser un any en què l'empresa de la CCMA no era sostenible, i juntament amb la crisi econòmica i les retallades va deixar al descobert el problema de la gestió empresarial. El sector de la comunicació és un sector molt dinàmic i canviant, en què hi ha hagut els últims anys una competitivitat ferotge per part de les noves cadenes privades que s'han creat, de la digitalització, de la TDT, i finalment d'Internet, que el converteixen en un món molt difícil per competir-hi i que

els que tenen el coneixement i l'experiència hi haurien de dir la seva i participar-hi. Per tot això es necessita construir una estructura empresarial molt flexible.

Ens trobem en un context en què l'empresa està clarament dividida entre directius amb interessos individuals a curt termini, sense saber realment el que necessita oferir l'empresa per simple falta de coneixement, i pels professionals que tenen el seu coneixement estancat i sense ser aprofitat pel fracassat model de gestió empresarial.

En aquest context, hi va haver un grup de treballadors que van proposar una alternativa a la gestió tradicional, la cogestió, en què es van emmirallar pel model de cogestió alemany que tants bons fruits havia donat.

Aquest grup de treball va passar a constituir-se com una comissió que va elaborar un document en què s'explicava la idea de la cogestió, amb les aportacions i informacions recollides. El van exposar davant l'assemblea de treballadors que hi va estar d'acord i el va aprovar per tal que es seguís treballant en direcció a la cogestió.

Aquell document va estar legitimitat per part dels sindicats i els parlamentaris, i juntament amb el suport d'experts en el sector, acadèmics, empresaris i membres de cooperatives es va començar a produir l'anomenat "diàleg" sobre la cogestió de TV3 i la CCMA.

A finals de l'any 2013, concretament al mes de desembre, el diàleg va donar com a resultat un acord informal per poder gestionar la CCMA en cogestió. L'any 2014 es va dur la proposta de la cogestió al Parlament de Catalunya i l'any 2015 la corporació va fer un referèndum intern als treballadors i va ser aprovat per un 74% dels votants, tot un èxit.

S'ha de tenir molt present que parlem d'una sèrie de processos molt lents, que tenen una visió de mig- llarg termini.

Actualment, al 2016 s'estan dirigint tots els esforços en convèncer als diputats i a la gent amb capacitat d'influència.

Amb tot això els impulsadors de la proposta de cogestió compten amb un suport públic i actiu molt important de persones de gran prestigi i de coneixement del tema, on hi trobem:

- Miquel Puig, Director General de la CCMA, entre l'any 2000 i 2002.
- Joan Manuel Tresserras, Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació del 2006 al 2010, creador de la llei de desgovernamentalització.
- Joan Major, Director General de la CCMA entre el 2004 i el 2008.
- Enric Marín, president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

Ara falta que el parlament torni a debatre i mentrestant la feina d'ara és de seducció per tal de convèncer als parlamentaris de la nova proposta.

En el model de cogestió de la CCMA, el màxim òrgan de poder de l'empresa, l'anomenat Consell de Govern, resideix en els seus treballadors i en els propietaris de l'empresa (els ciutadans de Catalunya representats pel parlament). Aquest Consell està format per set consellers, quatre són els parlamentaris (propietaris) i tres els treballadors de la corporació, escollits per sufragi universal de tots els professionals de la CCMA.

El president d'aquest Consell serà un dels quatre parlamentaris. Es diu que no hi ha una paritat exacta, és a dir, que les decisions no estan sotmeses a dictàmens exactes. Dintre d'aquest punt dels que formen l'òrgan de l'empresa no hi entren els sindicats, ja que aquestes organitzacions defensen els treballadors i els seus drets, però el cas és que es considera que no són necessaris ja que com acabo de dir els propis treballadors ja estan dins del model i per tant ja es poden defensar sols.

L'altra característica del model de cogestió de la CCMA està inspirada en una cooperativa catalana anomenada Suaran, la qual introdueix *nodes* al funcionament de l'empresa. Els *nodes* són grups de treball en els quals s'ajunten diferents treballadors amb interessos semblants per tal de promoure innovacions en els productes, els processos de producció, l'organització de l'empresa o algun altre aspecte que creguin que no funciona correctament o no dóna els fruits desitjats i que per tant s'ha de canviar.

La direcció de l'empresa no pot posar traves a la formació d'aquests nodes ni interrompre'n el seu desenvolupament, sinó que els hi ha de facilitar la feina i fins i tot pot suggerir la formació d'altres perquè troben que algun aspecte s'ha de modificar o renovar. Una vegada aquests nodes han tret les seves conclusions i tenen una proposta,

l'han de documentar i argumentar, posteriorment serà publicada i la direcció de l'empresa n'haurà d'analitzar, justificar i argumentar les seves conclusions i finalment portar a terme aquella proposta si es dóna el cas que hi estan a favor.

Aprofitant la formació d'aquests nodes, els seus integrants podran participar en l'estratègia empresarial de la corporació, aportant les seves reflexions i idees per l'elaboració i implementació de les que pensin que són les línies estratègiques que hauria de seguir l'empresa³.

³ A l'annex 3 hi ha detalladament el procés de la formació de la cogestió de la CCMA.

3.2. ENTREVISTA A JORDI VILARDELL

Per tal d'aprofundir més en el tema vaig fer una entrevista a Jordi Vilardell per saber la seva opinió com a: Pioner en portar la idea de la cogestió a la CCMA-TV3. Treballador de la CCMA (periodista i director del programa Latituds del 33).

A partir de l'entrevista a Jordi Vilardell⁴ vaig obtenir una sèrie d'informacions i aclariments molt profitosos, ja que em va ajudar a entendre millor el procés i el perquè d'aquest.

Pràcticament tota la informació que em va transmetre està continguda a l'apartat anterior on explico la cogestió de TV3. El que més puc ressaltar de tota l'entrevista és:

- La iniciativa la va portar ell, proposant el tema de la cogestió entre els companys de treball.
- La raó principal del motiu de fer la cogestió va ser per l'acomiadament del 20% de la plantilla, però un dels altres factors que va influir va ser la mala gestió de la cadena per part del seu president que es va veure reflectida, entre d'altres coses, en la davallada de les audiències, com cito al començament.
- Els aires de canvi es van impregnar ràpidament entre els treballadors de TV3, i es notava en l'ambient que la gent hi volia participar i contribuir.
- Els principals reptes dels impulsors i implicats en la cogestió són els de millorar l'eficiència en la gestió de l'empresa, innovar profundament els productes que es serveixen juntament amb la innovació en la manera de produir-los i canviar els processos de treball, que van des de d'alt fins a baix. Finalment els reptes més importants són els d'aconseguir canviar la llei actual per incloure-hi la cogestió i aconseguir una visió estratègica compartida, prou bona per generar la motivació necessària per trencar amb el model antic.

⁴ A l'annex 4 es troba l'entrevista completa.

4. INTRODUCCIÓ A LA COGESTIÓ

PESQUERA

Abans d'entrar a explicar què és i de què tracta la cogestió pesquera, centrada en la nostra zona, la Conca Mediterrània, he volgut exposar primerament les característiques que fan d'aquesta conca una de les més importants al món, sobretot pel que fa a la biodiversitat. Posteriorment he presentat els diferents efectes que posen en perill aquesta riquesa, i m'he centrat en un en especial, el qual l'he desenvolupat més que no pas els altres. I finalment abans d'endinsar-me en la cogestió pesquera i tot el seu món també he volgut explicar perquè és tan important conservar el peix, no sobreexplotar-lo, tan pels beneficis que ens ofereix a la nostra salut i la importància que té com a component indispensable per seguir una dieta equilibrada i saludable, com per la història que té en la nostra cultura i tradicions gastronòmiques, ja que pràcticament des del nostre origen l'hem introduït en la nostra alimentació.

Aquestes qüestions les tractaré a continuació molt breument, i es poden trobar més desenvolupades a l'apartat d'annexos del final del treball.

4.1.LA CONCA MEDITERRÀNIA

La Conca Mediterrània és un lloc molt ric pel que es refereix a l'enorme diversitat de flora i de fauna, per això és considerada un punt calent pel que fa a la biodiversitat en tot el planeta, una de les zones més riques i valuoses del món. La regió està envoltada d'altres muntanyes, rius, boscos i ple d'illes, que doten a la zona d'una gran varietat d'éssers vius formant un entorn natural extraordinari, que ha atret des de fa segles tan a l'ésser humà com a altres espècies salvatges a viure junts i en harmonia.

Tots aquests aspectes junts, units al clima, la història i la situació geogràfica han dut la Mediterrània a ser una zona per emmirallar-se degut a la seva bona evolució que no para de créixer cada dia, gràcies a l'adaptació al medi dels individus que hi neixen, creixen i moren.⁵

⁵ A l'annex 5 es troba: La Conca Mediterrània, un hotspot en biodiversitat

Aquesta biodiversitat, però, es veu amenaçada pels següents factors per ordre d'importància:

1. La pèrdua i la degradació de l'hàbitat.
2. La contaminació.
3. La sobreexplotació i sobrepesca.
4. Els desastres naturals.
5. Les espècies exòtiques i invasores.
6. La presència pertorbadora humana.
7. La captura accidental.

4.2.LA SOBREEXPLOTACIÓ I SOBREPESCA

En l'actualitat tres quartes parts dels estocs pesquers estan totalment explotats. Davant d'aquesta greu situació la demanda de peix no para d'augmentar i això provoca que encara empitjori més la dramàtica situació d'esgotament pesquer d'avui dia. La culpa es troba en el canvi que ha fet la pesca en els últims anys, ja que ha deixat de ser la pesca tradicional que practicaven els nostres avis i besavis per subsistir, per convertir-se en una pesca destructiva i arrasadora, la pesca industrial, que ha tingut l'ajuda dels avenços tecnològics i navals per anar creixent.⁶

4.3.EL VALOR DEL PEIX

El peix és un dels pilars fonamentals de la nostra dieta, ja que hi aporta qualitat i varietat per mantenir-nos sans. Des de fa temps és valorat com un dels components essencials de la dieta mediterrània, i és recomanat internacionalment per part de molts especialistes.⁷

⁶ A l'annex 6 es troba : La sobreexplotació pesquera, una de les principals causes de destrucció de biodiversitat.

⁷ A l'annex 7 es troba :El peix, un producte essencial per la nostra salut i per la història que ha tingut al llarg del temps.

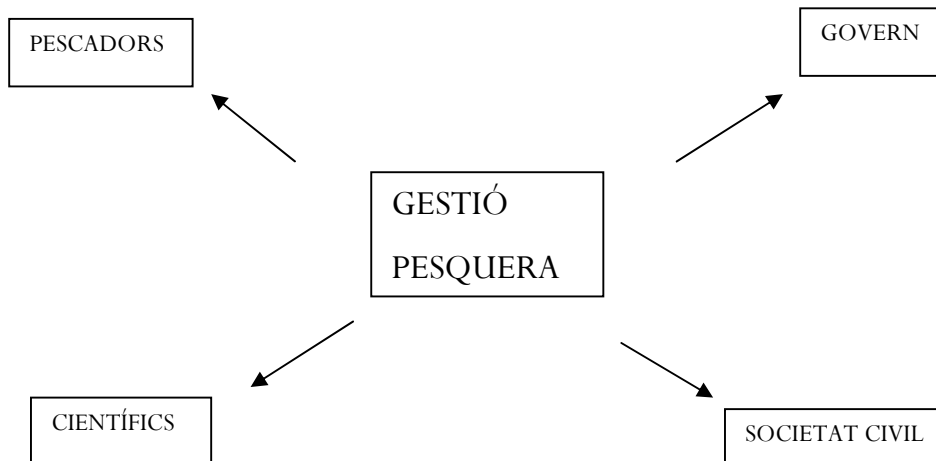
5. COGESTIÓ PESQUERA

De tipus de cogestió n'hi ha molts, i la que està més estesa és la cogestió empresarial, però traslladat al món pesquer què significa?

Doncs la cogestió pesquera és una forma de gestionar de manera compartida els béns i recursos comuns, els estocs pesquers. Aquesta gestió compartida la fan els col·lectius relacionats amb aquella pesca, és a dir, aquells que hi tenen uns interessos i que hi poden aportar uns beneficis.

L'estat dels recursos pesquers i la possibilitat de ser explotats és un tema complex. La implicació i conseqüent demanda d'aquests recursos per part dels humans porta a l'examinació, estudi i finalment explotació de pesqueres. Allà on la gestió pesquera fracassa, la seva explotació generalment comporta una fatal degradació de la pesquera que pot arribar al seu col·lapse. Això pot fer alertar la comunitat de pescadors sobre la importància de la utilització dels recursos pesquers de forma sostenible. Per un altre costat, millorar l'estat d'alerta dels pescadors i conscienciar-los dels perills de la mala gestió pesquera pot desencadenar una nova manera de gestionar els recursos pesquers. La cogestió pesquera és una alternativa per canviar l'estat dels recursos i resoldre les qüestions de drets de pesca. La clau, però, és l'associació i col·laboració de tots els actors relacionats amb la gestió pesquera.

En la següent figura podem veure les diferents parts que generalment estan implicades en la cogestió pesquera : els pescadors, els científics, el govern i la societat civil. La cogestió enllaça i estableix vincles entre les diferents parts i sectors que formen la cogestió, i és essencial que tots els sectors comprenguin les necessitats i interessos de la pesquera, l'espai natural i la gent que els envolta i que viu d'aquesta activitat.

En un sistema de cogestió l'equilibri de representació entre les parts interessades és un factor clau per l'èxit del sistema i la seva implementació. Per tant és molt important saber quins representants del sector pesquer haurien d'estar inclosos i com s'haurien de triar quan s'iniciés el procés de formació de la cogestió.

A més a més és important remarcar que la cogestió ha d'incloure una varietat de representants del sector pesquer, ja que cada part aporta unes diferents necessitats i interessos que vetllaran pel bé de tots els implicats. Bàsicament es diferencien quatre sectors claus i imprescindibles que són els exposats en la figura anterior.⁸

⁸ A l'annex 8 es troba més informació sobre la cogestió pesquera.

6. LA SOLSERA

Ja cap al segle XVIII el solso era un aliment habitual, i també es feia servir com a esquer. Actualment els solsos són l'objectiu d'una pesca a petita escala principalment adreçada a vendre aquests peixets per la consumició humana.

Els solsos són ben coneguts a Catalunya, on reben els noms de *sonso*, *solso*, *enfú*, *trencavits* i *barrinaire*. Tant la barca de pesca com l'art utilitzat per pescar els solsos formen el que s'anomena *sonsera*, o com diem a Tossa *solsera*.

Hi ha documentades 18 solseres als ports de Catalunya l'any 1920. El 1988 n'hi ha documentades 20, i actualment la flota pesquera és de 26 solseres.

6.1.EL SOLSO

Malgrat ser un peix comú de les nostres costes i peixateries, encara es coneix molt poc aquesta espècie. És per això que des de l'agost del 2012 fins el juliol del 2013 es va fer un estudi científic amb l'objectiu d'estudiar l'espècie: la seva taxonomia, alimentació, reproducció, etc.

Fotografia de solsos:

Hi ha dos tipus de solso, un que és de color més blavós i un altre que és de color més marronós. Al primer se l'anomena solso blau i és el més abundant, i el segon se l'anomena solso ros i és menys abundant.

La informació que es troba a les properes pàgines sobre la biologia de l'espècie ha estat facilitada per l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona, i correspon a l'estudi científic fet a l'espècie durant els anys 2012-2013.

Classificació científica del solso blau:

Regne: Animalia

Fílum: Chordata

Classe: Actinopterygii

Ordre: Perciformes

Família: Ammodytidae

Gènere: Gymnamodytes

Espècie: *G. cicerelus*

Descripció biològica del solso blau (*Gymnamodytes cicerelus*):

Taxonomia:

- Diagnòstic: té una mena de plecs al lateral de la pell del ventre que s'estenen més enllà de les aletes pectorals fins a l'anús. Té unes 66-67 vèrtebres.
- Color: platejat iridiscent, mentre que l'esquena és gris blavosa i els flancs i el ventre blanquinosos.
- Mida: fins a 17 cm.
- Hàbitat: litoral a menys de 15 m i fins als 25 m de fondària.
- Menjar: probablement de plàncton (zooplàncton).
- Reproducció: reproductors d'hivern.
- Distribució: Mediterrània (costes del nord només) i mar negra, superposició amb *G. semisquamatus* a la Mediterrània occidental.
- Larves: Treballant al nord de l'àrea d'estudi van trobar larves de *G. cicerelus* a l'hivern (gener-març).
- Les talles varien dels 3.5 als 14.5 cm, és a dir, que van incrementant de talla des del febrer fins al gener de l'any vinent.

Classificació científica del solso ros:

Regne: Animalia

Fílum: Chordata

Classe: Actinopterygii

Ordre: Perciformes

Família: Ammodytidae

Gènere: Gymnamodytes

Espècie: G. semisquamatus

Descripció biològica del solso ros (Gymnamodytes semisquamatus):

Taxonomia:

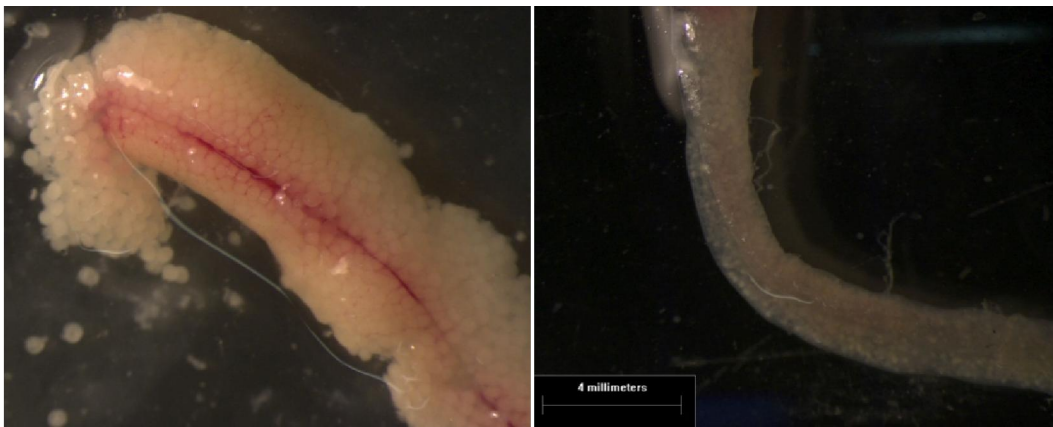
- **Diagnòstic:** Té una mena de plects als laterals de la pell del ventre que s'estenen des de la base de l'aleta pectoral fins més enllà de l'extrem posterior de l'aleta. Té unes 64-72 vèrtebres.
- **Color:** plata del cos, mentre que la part posterior és de color marró fosc i els flancs i el ventre blanquinosos. La tira de la pigmentació en els flancs és de color marró i amb prou feines apreciable.
- **Mida:** 28 cm (Atlàntic).
- **Hàbitat:** normalment en alta mar, també propers a la costa, on hi ha les platges de petxina de grava.
- **Menjar:** el plàncton (zooplàncton).
- **Reproducció:** reproductors d'estiu, els peixos madurs es troben de març a setembre a l'Atlàntic Nord, però probablement amb períodes de desovar més restringits per a cada població. L'hivern / primavera desoven a la Mediterrània (present estudi).
- **Distribució:** Atlàntic Nord oriental de la costa sud de Noruega i les illes Shetland (61 ° N) incloent totes les costes de les Illes Britàniques i el Mar del Nord, però no el Bàltic, a Espanya (36 ° N), i s'estén al llarg del nord de les costes de la Mediterrània.

- Larves: Treballant al nord de la zona d'estudi es va trobar larves de *G. semisquamatus* a l'hivern (gener-març) i uns pocs exemplars en un cicle de mostreig de 24 hores dut a terme al juliol.
- Les talles varien dels 4.5 als 14 cm, que van incrementant de talla des del març fins al febrer de l'any vinent.

Maduresa i reproducció

En total es van examinar 1935 gònades: 1278 eren de l'espècie *G. cicerelus* i 657 *G. semisquamatus*, de les quals se'ls hi va identificar el sexe i se les va classificar en un estat de maduresa: l'estat 1 és immadur, el 2 estat de repòs, el 3 estat de desenvolupament, el 4 estat d'avançada maduració, el 5 estat de desovació i el 6 estat de després de desovar. Això es va poder fer en gònades de solsos més aviat grossos, ja que les gònades de solsos petits no es poden distingir a simple vista perquè els seus ovaris i els seus testicles són massa petits i translúcids.

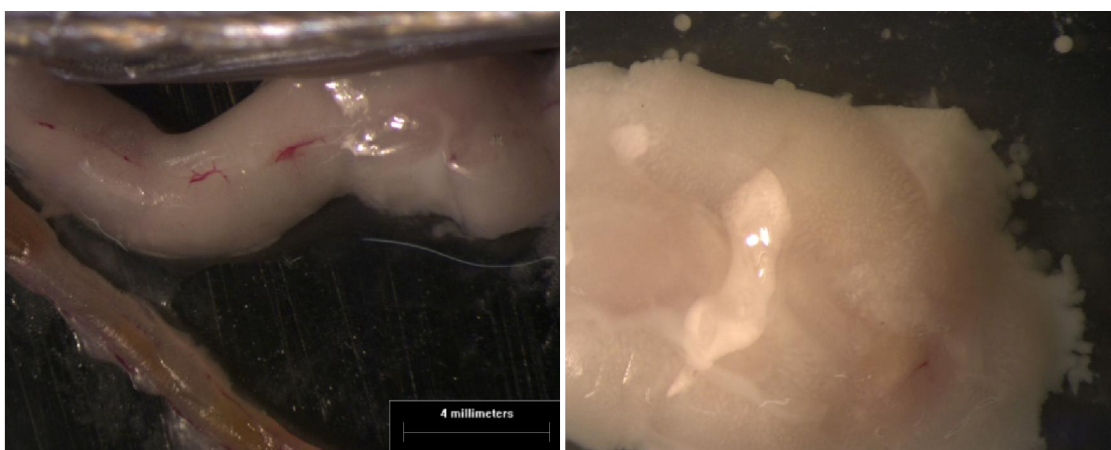
Femelles:

ESTAT 5 de desovació

ESTAT 3 de desenvolupament

Mascles:

ESTAT 3 de desenvolupament

ESTAT 5 de desovació

6.2.LA SOLSERA

La solsera és un art de pesca del grup dels arts de tirada des d'embarcació. El solso (*Gymnammodites cicereus* i *G. semisquamatus*) i la llengüeta (*Aphyia minuta*) i (*Cristalogobius linearis*), tan sols es poden pescar amb aquest art de pesca. A més, la solsera no pot pescar altres tipus de peixos, només aquestes quatre espècies. En l'estudi científic, es van fer una sèrie d'observacions mensuals en 25 vaixells autoritzats, que van durar des de l'agost del 2012 fins al Juliol del 2013, i van permetre als científics saber la raó de la distribució dels peixos, tan solsos com llengüeta.

Amb l'estudi científic es va saber que el solso té una distribució molt limitada, ja que només es van trobar solsos en fons sorrencs de la costa catalana, entre els ports de Barcelona i l'Estartit. Normalment es pesquen entre 6 i 16 metres de fondària, i no està permès pescar-los més baix de 30 metres. Entre Barcelona i l'Estartit trobem diferències en quant al tipus de costes. A la zona nord, que abastaria de l'Estartit a Blanes, els fons sorrencs es troben en una costa rocosa, on per trobar profunditats de 10 a 15 metres cal allunyar-se 400 metres de la costa. A la zona sud, que abastaria de Blanes a Barcelona, la línia costanera és molt diferent; la plataforma continental és llisa i àmplia i generalment per anar a 7 metres de profunditat cal allunyar-se uns 600 metres de la costa.

Aquest hàbitat tan particular del solso, situat molt a prop de la costa, és la raó per la qual aquesta activitat pesquera ha de dur-se a terme en fons costaners poc profunds. Per aquesta raó la solsera és regulada per ser exclusivament duta a terme en fons sorrencs i està totalment prohibit pescar en zones/llits de fanerògames o en fons rocosos.

6.2.1.DESCRIPCIÓ DE LA SOLSERA

1. L'estructura de la solsera està basada en dues bandes laterals llargues anomenades ales o cames i un sac central entre elles anomenat cóp o mallà. Les dimensions generals són les següents:

- La longitud màxima de les bandes és de 125 m.

- L'alçada màxima de les bandes és de 35 m.

- La longitud màxima del cóp és de 30 m.

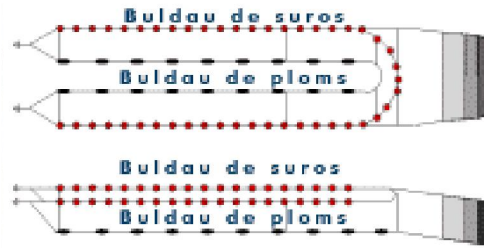
2. A cadascun dels extrems de les bandes (puny), s'hi fixa un cap de longitud no superior a 100 m.

3. Les anteriors dimensions de la solsera són les regulades amb caràcter general per a la pesca tant del solso com de la llengüeta. No obstant això, quan s'accedeixi als caladors situats al nord del límit provincial entre Girona i Barcelona situat al riu Tordera (paral·lel de latitud 41° 39' N, sistema de referència ETRS89) es considera la següent variabilitat en les dimensions de la solsera:

- Per a la captura de solso s'accepta una alçada màxima de les bandes de fins a 60 metres i una longitud del cap fixat als punys de les bandes de fins a 200 metres.

- Per a la captura de llengüeta s'accepta únicament un increment de la longitud del cap fixat als punys de les bandes, que pot arribar fins als 200 metres.

4. En els caladors situats al sud del límit provincial entre Girona i Barcelona, només es poden utilitzar solseres amb les dimensions generals definides en el punt 1, sigui per a la captura del solso o de llengüeta.

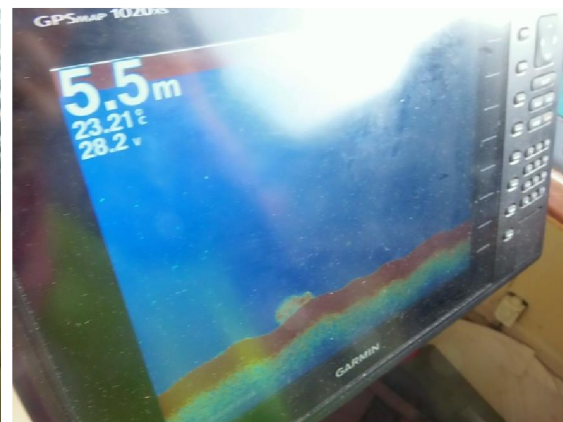

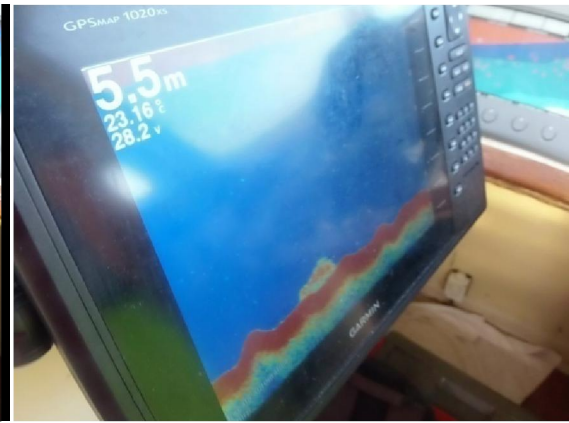
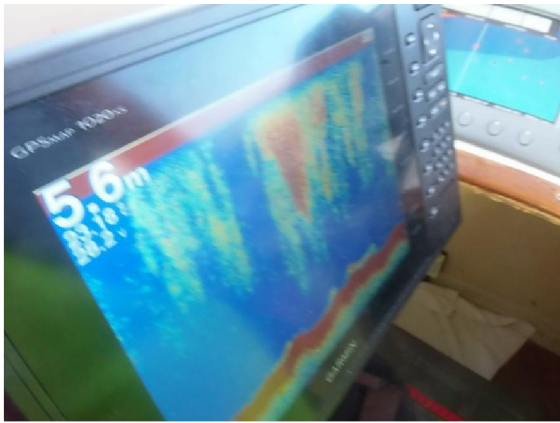
6.3.UN DIA DE PESCA DEL SOLSO

Per tal de redactar i explicar aquesta part del treball vaig anar un dia de juliol amb *l'Avi Toni*, una de les barques amb permís per anar a la solsera del port de Sant Feliu de Guíxols, en la qual el patró és el meu pare, en Jordi Rabassa, i també hi treballen dos mariners, en Jose Vilches i en Josep Serra. Gràcies a aquest dia he pogut veure de primera mà com funciona l'art de la solsera i les seves maniobres de pesca d'avui dia.

El procés de pesca comença amb la detecció d'espècies objectiu i la identificació per la sonda. La identificació permet saber la mida de la mola i detectar la presència d'espècies acompanyants. Aquest primer pas és el que assegura el funcionament de la selectivitat de la solsera, ja que els pescadors són capaços de controlar la possible presència d'espècies acompanyants.

En les següents sis imatges es veu la sonda que té el meu pare a la barca per saber on és la mola de solsos.

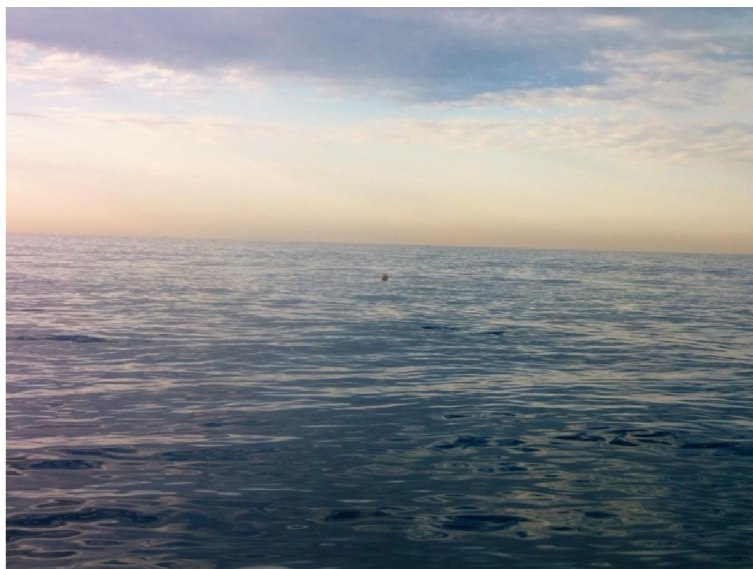

El segon pas és calar l'art de la solsera per envoltar externament la mola de peix caient a un ritme constant el primer cap, la cama, el cóp, la segona cama i el segon cap.

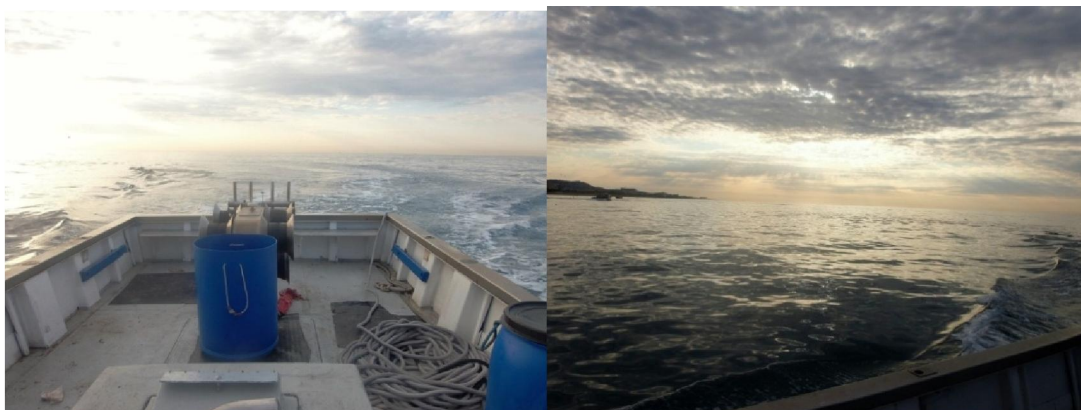

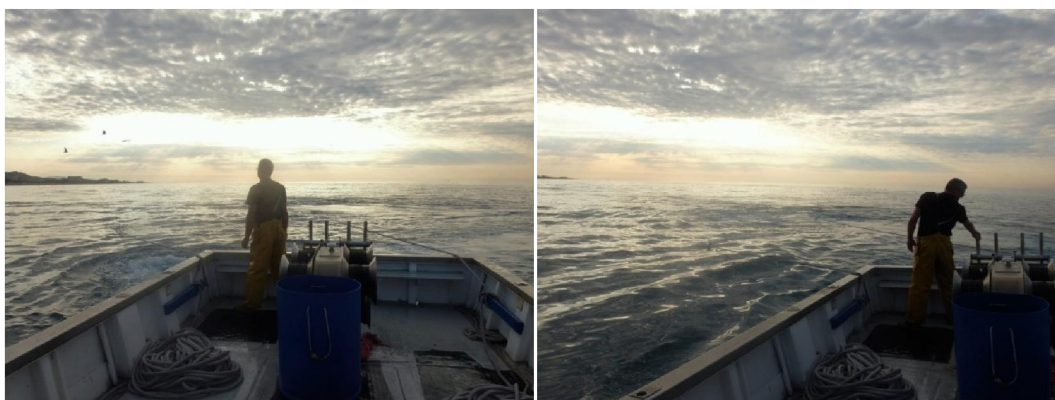
És molt important tenir present els corrents marins per no fallar en la maniobra d'encerclament de la mola de peix. Una boia es col·loca a la posició de la mola de peix per indicar on es troba aquesta durant la maniobra d'encerclament, ja que ajuda a acabar de llençar l'art correctament. La boia es llença en el moment de saber la posició de la mola de peix.

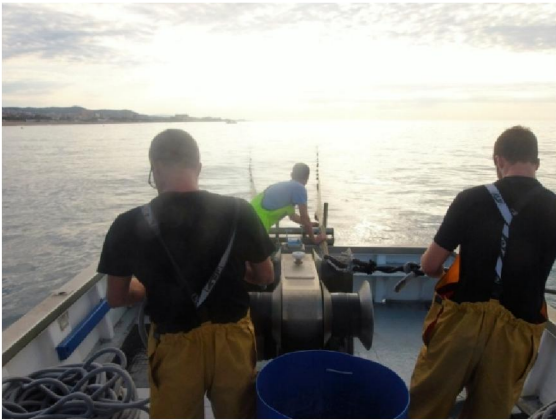
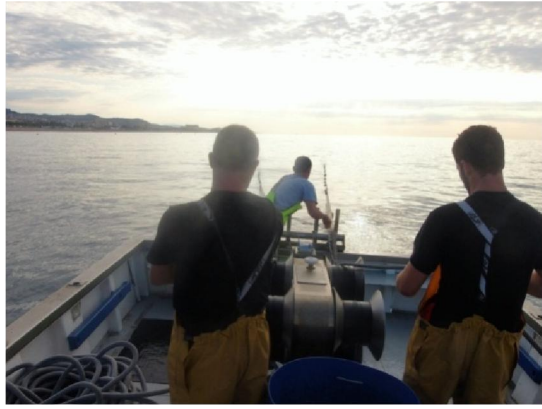
Quan tot l'art és calat, els extrems dels dos caps s'amarren a les maneguetes del vaixell, i s'estira de tots dos per tal de tancar l'art i començar a llevar.

Després, estirant els caps, l'art es col·loca correctament estirat sobre el fons d'una manera que fa que el peix no s'escapi i l'única opció que tingui sigui la d'anar dins del còp. Aquesta operació és molt important, ja que si s'aplica massa poder de tracció, l'art es podria aixecar de la part inferior i això provocaria que es tanqués l'art de forma incontrolada, cosa que vol dir que la pesca fracassaria.

Una maquinilla s'utilitza per llevar l'art de manera simultània a totes dues bandes. El vaixell no es mou perquè està fixat amb dues àncores que s'han tirat abans de començar a llevar.

Finalment, s'acaba levant el cóp i es procedeix a embarcar els solsos que han quedat a dins per un dels dos extrems del cóp anomenats mamelles. Un cop a dalt la barca, els solsos es distribueixen en cubells amb aigua i gel.

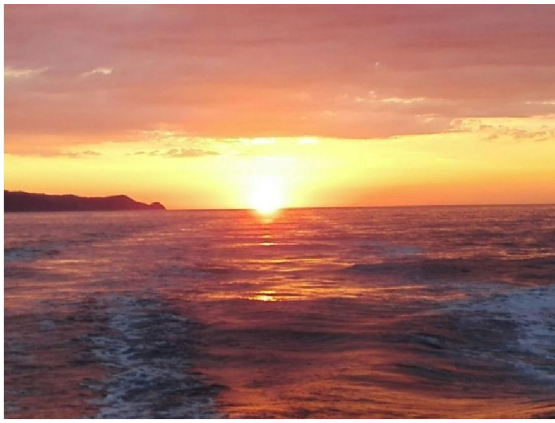
Tota l'operació de pesca es porta a terme normalment per la popa, encara que alguns vaixells fan que sigui des del costat de l'embarcació. Per finalitzar la maniobra es lleven les àncores per la proa per tal de tornar a repetir l'operació si és necessari.

Durant aquest últim procés, les espècies acompanyants es separen de les espècies objectiu i es tornen al mar vives extraient dels recipients on es col·loca tota la captura. A continuació, les espècies acompanyants o espècies de més que ja no calen perquè ja s'ha complert el cupo (de 100 kg) es tornen fàcilment al mar.

Aproximadament he calculat que la realització de tot el procés de la maniobra de pesca dura una hora.

Mitjançant a aquesta jornada de pesca he viscut tot el procés d'anar a pescar. Per exemple vaig veure :

Sortir el sol des de la barca

La descàrrega de les captures.

L'arribada a port.

Les espècies acompanyants (en aquest cas unes palaies, uns rasons i un calet petit).

1

2

1. La col.locació dels solsos en cofes per la seva venda.

2.La diferència entre les dues espècies. El blau és el més gros mentre que el petit és el ros.

La subhasta:

En aquesta foto podem veure una pantalla on es pot diferenciar el preu del solso per quilo (en vermell). A l'esquerra i a la part de dalt hi ha el nom de la barca que ven (Avi Toni) , el nom de l'espècie a la venda (sonso) , el número de caixes a la venda (27) i el número de quilos total(135).

Un altre dels beneficis que m'ha aportat haver presenciat una jornada de pesca del solso a bord d'una de les barques que s'hi dediquen ha sigut que he pogut comprovar una de les coses que s'afirmen sobre la cogestió a la solsera, i és que els pescadors de les diferents barques es deixen de veure com a rivals o enemics i es tracten com a companys de feina que s'ajuden els uns als altres.

6.3.1.LA FLOTA PESQUERA

Actualment hi ha 26 embarcacions autoritzades, que treballen amb dos o tres pescadors a bord. A continuació presento la llista d'aquestes embarcacions especificant el seu nom i la Confraria de Pescadors (CP) a la qual pertànyen.

Cens específic d'embarcacions autoritzades:

CP Arenys de Mar: Cris-U, Esparta, Llamanto U, Montserrat, Pat i Aina, Imposible, Maria Mar Quatre.

CP Barcelona: Trasmallero.

CP Calella : Neus II.

CP Blanes : Marlu, Hermanos Cayuela Dos, Nova Sant Joan, Pare Trias, Rosa Dos, Refi, Sant Joan Tercera.

CP L'Estartit : Elisa, El Bolerico, Ferma.

CP Palamós : Avi Martinet, Foque Uno, Ninu Segon.

CP Sant Feliu De Guíxols: Avi Toni, Constant.

CP Tossa de Mar: Germans Refi.

Tal com podem veure en aquesta llista hi ha alguns ports com el de Blanes i Arenys de Mar en què es concentra la majoria de la flota pesquera dedicada a la pesca de la solsera. Això deixa entreveure que la costa del Maresme és on es pesca més solso. A part d'això, a Calella només hi ha una barca censada perquè Calella no té port, el mateix passa amb Tossa de Mar.

6.4. LA PESCA ANTIGA I ELS SEUS DERIVATS

Recuperant el que he escrit a la introducció sobre el perquè d'haver escollit aquest treball, la pesca de la solsera és una modalitat molt particular i especial que em va cridar molt l'atenció des del primer moment. Pot ser que sigui una de les pesques que més ha canviat en l'actualitat, tan pel que fa a la manera de pescar com pel canvi d'objectiu que s'ha produït.

A continuació faré l'explicació de la solsera i els seus derivats tal i com la va fer el meu besavi Telm Zaragoza en un dels seus llibres anomenat *Senyes, Ormeigs i pescadors de Tossa*, en què dóna la visió de la pesquera més tradicional:

"La sonsera és un art d'arrossegament, però es diferencia substancialment d'aquest en que porta un mallà més cec, malla molt més petita, impedit que s'escapi el sonso que és un peix petit primet que comença a pescar-se quan medeix dos centímetres fins quan ja adult arriba als dotze.

De sempre s'havia pescat el sonso arrossegant la sonsera des de la platja, principalment la de Tossa o amb rares excepcions la de Llorell.

Per aquest sistema calia molta gent i a poc a poc es va anar imposant pescar amb la sonsera a bord d'un llagut des de qualsevol lloc de la costa. Al principi es feia tirant a força de braços, però avui dia ho fan amb grans embarcacions i més potents motors. Entre 1955 i 1960, les sonseres de platja varen anar plegant per acabar desapareixent totalment. Actualment és una bona font d'ingressos, ja que aquest peixet és molt ben acceptat i molt apreciat als mercats i normalment manté un bon preu.

Aquesta pesca, després de molts anys de problemes i entrebancs, fou regulada pel Departament de Pesca de la Generalitat de Catalunya amb horari, llocs per pescar i una curta veda per intentar salvar la cria.

Quan el sonso és més petit és quan té més valor al mercat. Només va a baix preu quan un pescador per l'altre capturen massa quantitat.

Afegirem a favor de la sonsera que va ser a vegades, i és encara, un ormeig que se'n pot dir creador, ja que el sonso, a més de l'acreditada fama que s'ha guanyat al mercat, també és molt apreciat a la mar com a esquer. Les calades de cèrvies, déntols, bonítols que han aconseguit els pescadors tossencs pescant amb el sonso viu han estat extraordinàries.

Ens ho diu el fet que sobre l'any 1950, quan va sortir al mercat el fil de niló, amb ell va néixer a Tossa una innovadora forma de pescar déntols i cèrvies. Consistia en agafar els sonsos vius de la sonsera, escampar-los a bord amb aigua de mar renovable i un fons de sorra molt neta, perquè el sonso s'ensorrés. Més fàcil no podia ser. Es gromejava en el lloc indicat per seguidament escar amb el sonso més nerviós dels enterrats i segur que si hi havia un peix s'hi enganxava. Malgrat aquesta senzillesa, la veritat és que únicament a Tossa, de tota la costa, va ser el lloc on els pescadors eren els més destres, sobretot en la pesca dels déntols."

6.4.1. SOLSO COM A ESQUER

Com bé deia el meu besavi Telm, fa anys, quan hi anava el meu altre besavi Pere Rabassa i el meu avi Toni Rabassa, la solsera no només pretenia agafar solsos per a la seva consumissió, sinó que es volien agafar solsos per fer-los servir com a esquer per pescar altres peixos de més qualitat i més ben valorats, com poden ser els déntols. En aquesta pesca se li deia anar a *solso viu*, ja que es portaven els solsos vius a la barca, s'agafaven un per un, se'ls escava per la part superior de l'esquena i se'ls deixava anar fins a la profunditat, on un bon peix se'ls menjava i quedava atrapat a l'ham.

Actualment i des de sempre que el meu pare i els seus germans practiquen aquesta pesca, aconseguint grans peces. En les imatges següents podem veure el meu pare, el meu avi i els meus oncles amb les seves captures de déntols.

En aquesta foto anterior, a la part esquerra i cap abaix podem veure el viver on es mantenen els solsos vius.

En aquesta foto podem veure com el meu avi, Toni Rabassa, pesca a solso viu, precisament podem veure com està escant el solso.

En aquestes 4 fotos podem veure al meu pare amb els meus oncles i les seves captures de déntols.

En aquesta altra el meu pare acaba de pujar a la superfície un dels molts déntols que va pescar i un dels mariners va ajudar a pujar-lo a la barca mitjançant el celebrell.

El fet d'anar a pescar amb sòlsos com a esquer a estat una activitat que des de sempre hem pogut fer la meva germana i jo, ja que al meu pare ens ho ha ensenyat, i ha estat i és una oportunitat per passar una bona estona amb la família i disfrutar del que aquest petit peixet ens pot brindar, sobretot utilitzant-lo en els palangres:

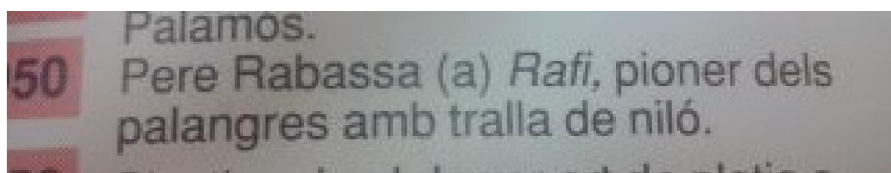

El meu pare, dos dies diferents, un de dia i un de nit, treballant el palangre.

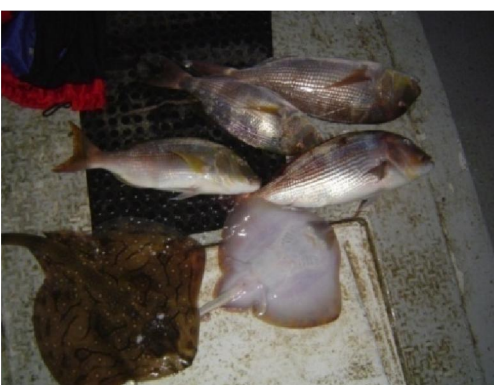
El meu pare amb un dels seus mariners treballant el palangre.

De fet, el meu besavi Pere Rabassa va ser el pioner en aquesta pesca, la dels palangres.

Any 1950.

Dia de pesca en família (2006):

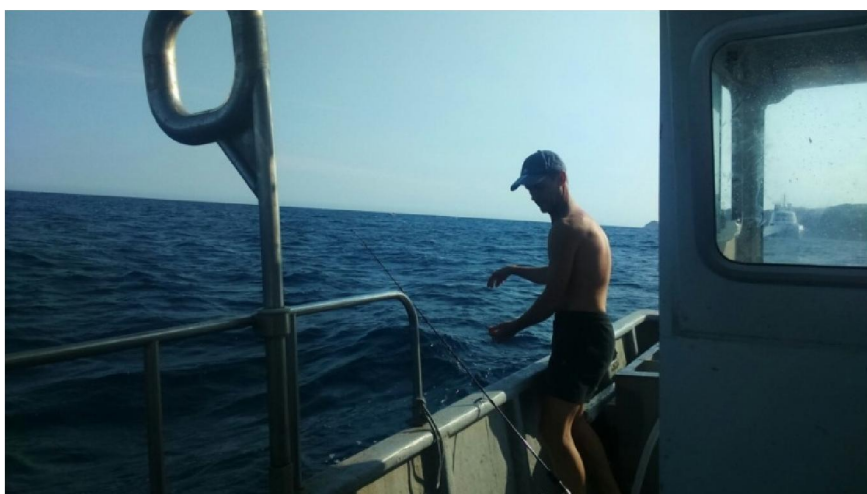
En aquestes fotos podem veure una jornada de pesca en família.

6.4.2. JORNADA A SOLSO VIU

Per la meua part puc dir que també sé el que és anar a pescar el solso viu. Un dia d'estiu vaig sortir a pescar a solso viu amb el meu pare i la meua mare, amb una de les barques del meu pare, *l'Avi Fausto*. A continuació presento un recull de fotografies documentant aquella jornada:

Jo a la barca abans de sortir del port.

El meu pare escant el solso a l'ham de la canya i llençant-lo a l'aigua.

El viver on es troben els solsos vius, connectat a una bomba d'aigua salada, amb el fons ple de sorra perquè es sentin com si fossin al seu hàbitat i es puguin enterrar.

La meva mare i jo a *l'Avi Fausto* anant cap al lloc on esperàvem agafar algun déntol:

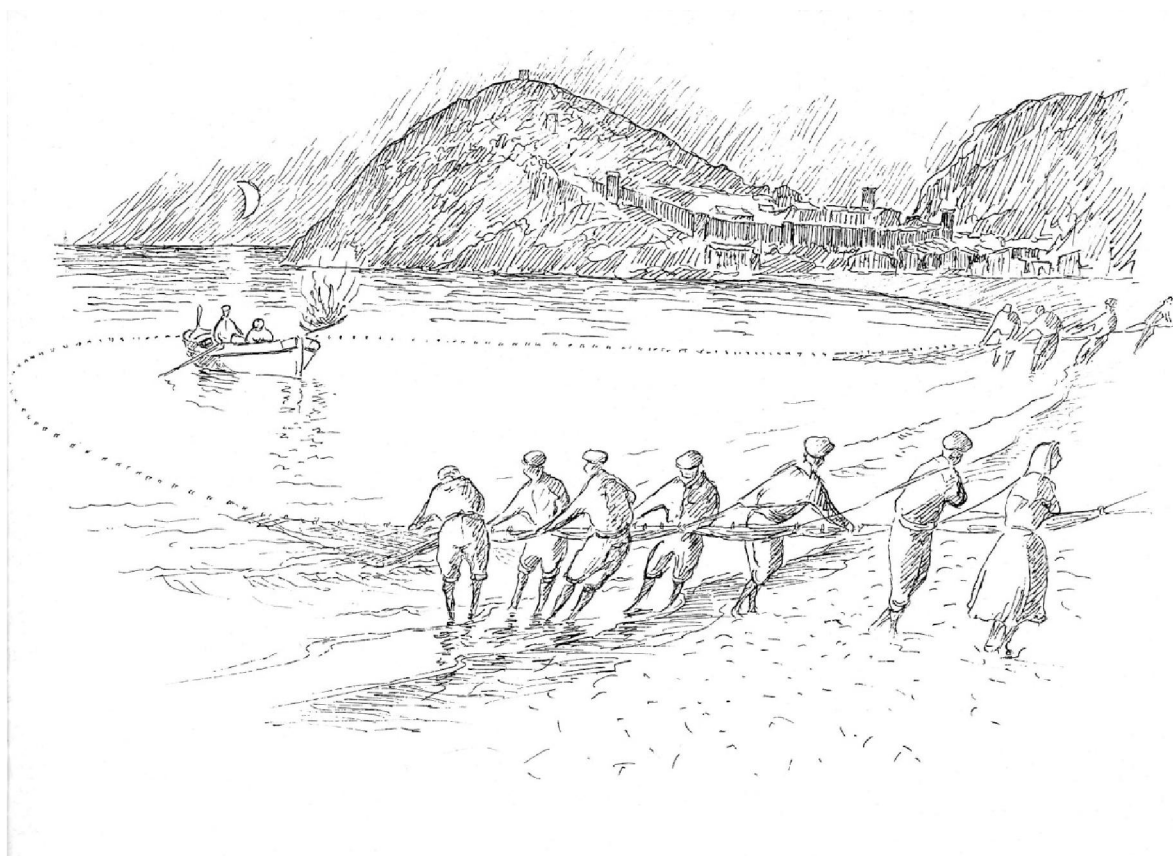
6.4.3. TIRADA A L'ART

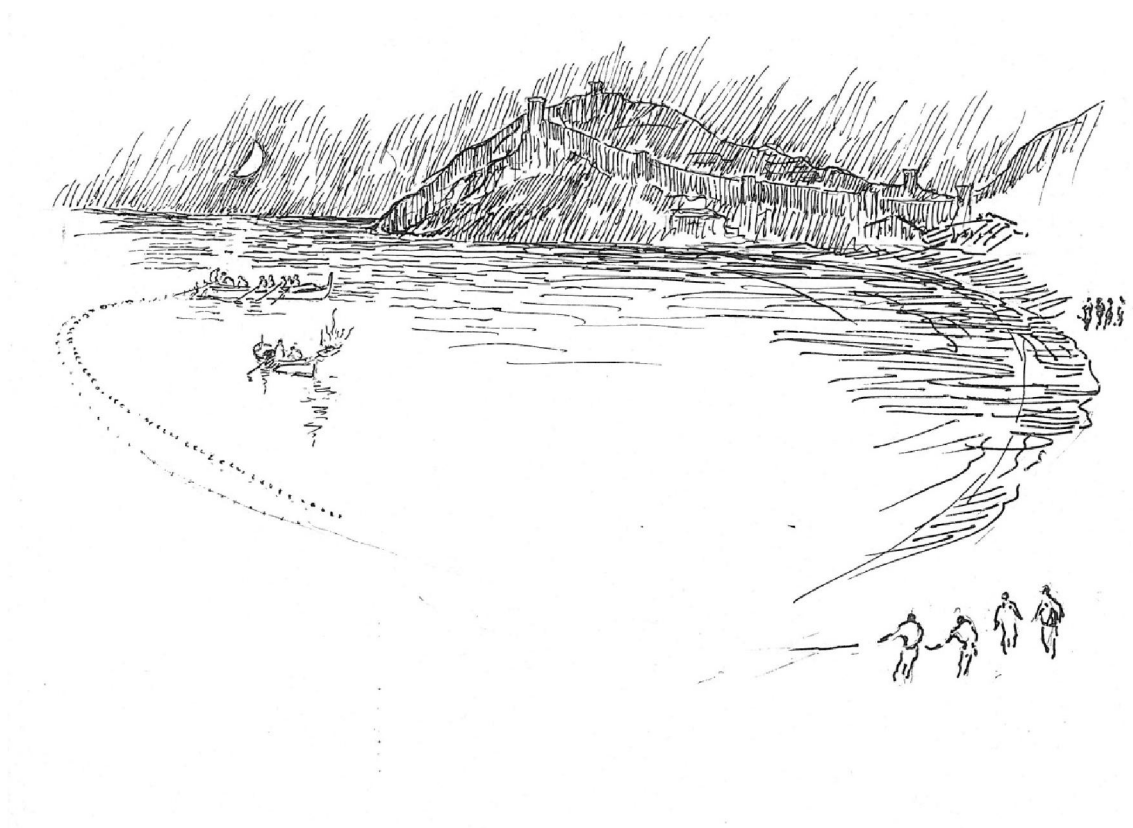
D'altra banda, a Tossa de Mar majoritàriament es feia l'anomenada *tirada a l'art*, on des de la platja un seguit de pescadors tiraven a mà l'art de la solsera, que uns altres amb una barca petita havien col·locat de manera estratègica fent la volta a la badia de Tossa perquè quedessin atrapats tots els sossos que hi haguessin.

Es té constància que aquesta pesca es va dur a terme en diferents punts de la costa catalana fins després de la guerra civil, però en alguns llocs, com a Tossa, va perdurar fins als anys 1955-1960, per acabar desapareixent.

A continuació es troben dos dibuixos de Joan Sala Lloveres sobre la tirada a l'art des de la platja de Tossa de Mar, extrets del llibre del meu besavi Telm Zaragoza *Mariners de Tossa a mà alçada*.

A Lloret de Mar encara es recorda aquesta pesca fent dos dies a l'any una "tirada a l'art", organitzada per l'organització *Xino Xano*, i els seus organitzadors presenten a la pàgina web de l'organització la jornada amb aquest text:

"...PERQUÈ ENCARA PORTEM EL SÉC DE SA CINGLA MARCAT A L'ESQUENA."

Durant molts d'anys, l'art va ser una de les poques formes que tenien els lloretencs de guanyar-se la vida. L'art, ormeig d'arrossegament, es tirava des de la platja i hi podia participar tothom que ho volgués. A canvi, un grapat de peix i algunes pessetes (quan tocaven), que ben segur eren un dels més fermes mitjans de vida d'aquells temps. Part per no perdre una forma de vida molt nostra, part per rendir homenatge de recordança i agraïment a totes aquelles persones, gent de mar i els que no ho eren tant, el primer diumenge de febrer i el primer de desembre, si el temps i el mar ho permet, ens apleguem a la sortida del sol a n'es Trajo d'En Reyné, (lloc on havia tirat l'art en Reyné) per tirar l'art amb tothom que ho desitgi. Un cop collit, ens espera un esmorzar com abans, amb el peix que s'ha collit.⁹

⁹ A l'annex 9 es pot trobar una poesia relacionada amb aquesta pesca i un seguit de fotos sobre la jornada.

En aquesta mateixa web de l'organització Xino Xano també es poden trobar un seguit de fotografies. M'ha semblat interessant adjuntar-ne un parell d'aquestes fotografies antigues aquí:

6.4.4. AVI TONI, SOLSAIRE

Com deia el meu besavi Telm, les solseres de platja van anar plegant per pescar amb la solsera a bord d'un llagut des de qualsevol lloc de la costa. Un d'aquests pescadors era el meu avi Toni, que amb la seva barca Mijuro es dedicava a aquesta pesca.

En aquesta fotografia podem veure al meu avi Toni (primer dret de la dreta de dins la barca) amb la seva barca *el Mijuro*.

Per tal d'aprofundir més en el tema vaig fer una entrevista al meu avi Toni Rabassa¹⁰, per saber la seva opinió com a:

Pescador de Tossa de tota la vida. Concretament com a pescador de la solsera i tirada a l'art, solso viu, palangres amb solso com a esquer...

El meu avi Toni a la barca *Avi Toni* en una jornada de pesca de la solsera.

El meu avi es diu Toni Rabassa Tort, és un pescador tossenc de tota la vida, jo penso que el millor que hi ha hagut i que hi haurà mai. És un apassionat de la seva feina, li encanta pescar. Quan parles amb ell veus la passió que hi posa, com se li il.luminen els ulls quan t'explica anècdotes amb el seu pare o amb d'altres mariners, recordant els vells temps i les grans captures aconseguides. Ha anat molts anys a pescar a la solsera i també ha participat en les tradicionals tirades a l'art des de la platja, a més de ser un expert en la pesca amb solso viu i palangres. Per tot això m'ha semblat importantíssim entrevistar-lo. L'entrevista la vaig fer una tarda de principis de setembre a casa seva.

A continuació hi ha un extracte de l'entrevista, sobre el que em va explicar el meu avi:

¹⁰ A l'annex 10 es troba l'entrevista completa.

1. Com funciona la tirada a l'art?

Primer de tot localitzàvem la mola de peix, i mitjançant les senyes que agafàvem sabíem més o menys on es trobava. Un cop localitzat on era el peix, una barca deixava una corda a la platja, i l'arrossegava fins una mica més enllà d'on tenien localitzat el peix, de forma paral·lela a la mola de peix. En aquest punt posàvem una mena de boia i començàvem a calar la xarxa, la solsera, de manera que anàvem envoltant la mola fins a una altura aproximada al lloc on havíem començat a llençar la xarxa.

En aquest punt, el més paral·lel possible a la primera boia, acabàvem de tirar la xarxa, hi col·locàvem una altra boia i a partir d'aquí ja tornàvem a tenir corda, que la portàvem en terra. Més o menys cap a la meitat de cada corda llençada(cama), hi col·locàvem una altra boia. Al mig de la solsera quedava el mallà. D'aquesta manera, un gran nombre de persones a la platja es col·locaven en un costat de cada banda, de manera que estiraven les dues cordes, uns la d'un costat i els altres la de l'altre costat. I això ho fèiem posats en fila, amb una corda que ens envoltava el coll, la qual en el seu final tenia una peça amb la qual enganxàvem al suro que tenia la solsera, perquè fos més fàcil de tirar cap amunt. Així doncs, la gent es col·locava aquesta corda que els envoltava el coll, la unien amb un dels suros de la solsera i anaven tirant cap amunt la platja, fins arribar allà on s'anava col·locant la corda de manera circular, perquè anés més bé. A mesura que s'anava recollint la corda, els dos grups que estiraven les dues cordes de l'art s'anaven acostant, per tal d'anar tancant a poc a poc l'art i que quedessin tots els peixos possibles atrapats.

2. Es reunia molta gent a tirar l'art? Hi havien només homes que ajudaven o ajudava tothom?

A tirar l'art s'hi reunia molta gent, era una activitat que ho requeria, i a més tothom guanyava alguna cosa, encara que fos poc. Hi havia tota classe de gent, nens petits, dones grans..., tothom hi participava.

3. Com t'ho fèies per saber on eren els solsos?

Amb un mirall de fusta els veia. Era un vidre en forma de quadrat i envoltat de fusta, el posava a la superfície de l'aigua i els veia a través d'ell. Això era possible perquè no anàvem a tanta profunditat com es va ara, a molt estirar eren 9 o 10 metres de profunditat.

A més en època de reproducció, quan els solsos estan ouats van amulats, es posen en llocs de poca profunditat, i és en aquestes situacions quan no fèiem servir el mirall. Això ho fèiem molt a la platja de Sa Conca, de Platja d'Aro, ja que per allà no passaven gaires corrents. Allà hi anaven les moles, les femelles deixaven anar els ous, desoaven, i llavors anaven els mascles i hi deixaven anar el semen. Llavors era quan es produïa la fecundació del solso. D'aquesta manera nosaltres vèiem una taca gran i blanca, i sabíem que allà era on es trobaven.

4. Es veritat que s'agafaven solsos per fer-los servir com a esquer en comptes de fer-los servir per menjar?

Per totes dues coses, nosaltres els solsos els fèiem servir com a esquer, per anar a palangre o per anar a solso viu, però sí que es va pescar per la intenció de menjar-lo directament. Jo me'n recordo que quan es feia la tirada a l'art, que jo era petit, el meu pare i els altres homes que hi anaven, anaven allà a la sorra amb un cove, agafaven els solsos i els posaven amb aigua a la barca, per mantenir-los vius. Així calaven palangres i anaven a solso viu com ara.

5. Quins peixos eren els més buscats quan anaves a solso viu?

El més valuós eren els déntols, però els llobarros també. A solso viu agafàvem llobarros, déntols, aranyes, bastines, orades, en definitiva tota classe de peix, ja que al ser un peix viu a tota classe de peix li agrada, fins i tot jo hi he pescat lluç amb el solso. En aquells temps jo em dedicava més a la solsera i no tant al palangre.

6. Abans no hi havien motors per les barques, per tant havies d'anar a rem fins al lloc on creies que hi havien els solsos i després havies de pujar la solsera a força de braços?

Amb la solsera mai he anat al rem, amb *el Mijuro* i amb la *Maria Rosa* ja teníem un motor. Però sí que pujàvem la solsera a força de braços, però les solseres no eren tan grans com ara.

7. Quan anaves a la solsera anaves a pescar alguna cosa més?

Jo anava a per tot. A la solsera amb *el Mijuro* hi anava al matí, i al vespre, amb un bot petit que tenia, anava amb el rai a pescar saupes.

8. Què en penses dels avenços tecnològics i generals del món de la nàutica que faciliten molt més la feina als pescadors d'avui en dia, com poden ser les maquinilles o les sondes?

Aquests avenços van molt bé per a les persones, però es molt dolent per al peix, perquè si abans nosaltres tiràvem deu peces de xarxa a mans i quedàvem fets malbé, ara ells en porten 150 de peces. Per tant si abans agafàvem sis peixos ara n'agafen molts més, encara que n'hi hagin menys. Per exemple la solsera que porta el teu pare, per tirar-la a mans a la barca haurien de ser set o vuit persones per tirar cada cama, cada corda.

Nosaltres abans per fer el jornal de seguida el teníem fet, perquè havíem de vendre el peix aquí, si n'agafàvem més no el podíem vendre aquí, per tan no podies calar més xarxa perquè no sabies què fer-ne de tan de peix.

9. Què creus que pot haver passat o els hi pot haver passat als solsos perquè hi hagi anys com aquest últim que n'hi hagin tan i tan pocs?

Hi ha moltes coses que poden haver passat. El solso és un peix que s'enterra a la sorra. Ara no sé s'hi n'hi ha, però hi ha hagut dos o tres anys que hi ha hagut molta quantitat d'un pèl fi, molt i molt fi, que es posa a la sorra, i segons el meu punt de vista ha de ser dolent per a ells, perquè s'enterren a la sorra, i si hi ha allò no es pot enterrar, i si ha de sortir també els molesta. Jo m'he trobat alguna vegada, almenys dos o tres cops, al agafar solsos a la badia de Tossa, que hi havia pèl d'aquest tan fi, i quan hi ha molts de solsos casi no es nota perquè queda barrejat, però quan n'hi ha pocs es nota molt, ja que queden com tous, morts. Per tant si ara hi ha pèl d'aquest a baix a la sorra jo crec que no deu ser bo per ells.

6.5.LA COGESTIÓ DE LA SOLSERA

Explicació a grans trets: ¹¹

L'origen el va tenir un reglament que va treure la Comissió Europea (CE) al 2006. Aquest nou reglament que va imposar la CE estava relacionat amb les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el mar Mediterrani. L'important d'aquest reglament era un article que disposava una sèrie de prohibicions sobre fondàries, distància a la costa i mida de la malla per practicar la pesca amb solsera.

Per tal de poder justificar una excepció al reglament i que els pescadors puguessin continuar pescant era necessari fer un pla de gestió sobre la pesquera, acompanyat d'un estudi científic.

Com que els pescadors de la solsera no ho van fer, a principis de l'any 2012 la comissió europea va tancar la pesquera de solso.

En aquest punt l'administració catalana va demanar una moratòria però Brussel·les no la va acceptar, i la solsera va quedar prohibida.

Arribats a aquest extrem els pescadors van proposar a l'administració catalana la creació d'un comitè de cogestió de la solsera. Mitjançant aquest comitè es podria desenvolupar el pla de gestió que necessitava la pesquera per ser acceptada per la Unió Europea.

La proposta va ser acceptada per l'administració i per Brussel·les, i el comitè es va crear, l'abril del 2012.

¹¹ A l'annex 11 hi ha l'ordre d'aprovació del pla de gestió, on s'expliquen més detalladament els reglaments que s'han hagut de complir i de seguir per dur a terme el pla, així com també els articles que componen aquest pla de gestió i les seves mesures d'inspecció.

Aquest comitè està format per representants del sector pesquer català, científics de l'Institut de Ciències del Mar (ICM) del CSIC, representants de les Organitzacions No Governamentals (ONG) World Wide Fund for Nature (WWF) i Greenpeace, i la Direcció General de Pesca i Afers Marítims del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Posteriorment, es va incorporar al Comitè la Secretaria General de Pesca del Ministeri d'Agricultura, Ramaderia i Medi Ambient (MAGRAMA) ja que bona part de la pesca amb solsera té lloc a les denominades aigües exteriors, competència exclusiva del Govern central d'Espanya.

La funció principal del Comitè va ser la de crear un pla de gestió per la solsera, basat en un estudi científic que ha d'avaluar-lo, que es va aprovar el maig del 2012.

Durant el 2012 i part del 2013 es va dur a terme l'estudi científic (juliol 2012- juny 2013), amb la meitat de la flota operativa.

El març del 2014 es va tenir definit el Pla de Gestió de la Modalitat Artesanal de la Solsera.

A partir d'aquest moment es va obrir la pesquera amb un total de 26 embarcacions, que són només les embarcacions autoritzades que constaven en el Cens oficial de la flota pesquera operativa i tenien un registre de captures en la pesquera amb solsera superior a cinc anys.

A més a més l'estat membre, en aquest cas Catalunya, havia de tenir una norma que regulés l'activitat pesquera. Així doncs, un estat que no tingués una normativa pel que fa a la pesca de la solsera no podia exercir la pesca.

La finalitat del comitè a partir d'ara és la de garantir el compliment de les mesures establertes al pla de gestió.

6.5.1.EL COMITÈ

El contingut d'aquest apartat "el comitè" i del següent "l'estudi científic" i "resultats de l'estudi científic", és traduït per mi de l'anglès al català. La font és (<http://dx.doi.org/10.3989/scimar.04027.25A>)

El comitè de la solsera té dos tipus d'objectius, a curt termini i a llarg termini. A curt termini l'objectiu del comitè va ser el de crear un nou pla de gestió basat en un estudi científic, i a més a més té la funció de controlar la pesquera durant el temps que duri aquest estudi científic. A llarg termini, l'objectiu està en poder posar en pràctica el pla, per controlar la seva aplicació, per controlar els indicadors, per ajustar l'activitat de pesca d'acord amb les normes de control de captura i decidir sobre les sancions en cas d'incompliment.

Com ja he dit abans, la pesquera va ser tancada al març del 2012, just després que comencés l'època de pesca. Per tal de desbloquejar aquesta situació d'estancament el comitè va obtenir el juny del 2012 l'aprovació per portar a terme una pesca científica. Aquesta pesca científica estava vigilada estrictament amb normes preventives per tal de dur a terme l'estudi científic necessari pel desenvolupament del pla de gestió durant els propers divuit mesos.

Aquest pla permetria la reobertura de la pesquera comercial de la solsera pel 2014.

Les disposicions legals que autoritzen la pesca científica s'expressen específicament mitjançant la invocació d'un Reglament del Consell (Consell Europeu 2009), mitjançant el qual un vaixell pesquer comunitari estarà autoritzat "pesca amb fins científics" només si "està indicat per a una autorització de pesca vàlida" (article 7). A més, aquesta mateixa regulació també permet comercialitzar les captures quan són pescades per fins científics (article 33).

Les normes de control de gestió per a la pesca del solso es basen en metodologies estàndard i tenen en compte el criteri de precaució (Caddy 2009).

Les normes són les següents:

- Establir un total admissible de captures (TAC) per a la temporada de pesca del solso. El comitè va ser creat a l'abril del 2012, l'estudi científic va començar a l'agost, i la temporada de pesca de solsos va ser de l'1 de març fins al 15 de desembre. L'estudi científic no podia monitoritzar tot un període de pesca, però va fer-ho en dues meitats, d'agost del 2012 a juliol del 2013. Això es va fer així perquè la urgència no va permetre dur-lo a terme durant un període sencer de pesca.
- Establir un esforç pesquer amb deu vaixells per dia durant cinc dies a la setmana en tots els dies de treball durant la temporada de pesca. Aquesta mesura significa una reducció de l'esforç del 40% en comparació amb temporades anteriors, quan 25 vaixells de pesca estaven operant amb regularitat. Un procediment de rotació es va establir per tal d'evitar desequilibris. Així mateix cada barca sortia a pescar setmana sí setmana no.
- Determinar unes quotes fixes per barca i dia. Es diferenciaven dues classes de quotes en funció dels mariners que embarcaven: si el vaixell disponia de dues persones a bord o de tres, en què el vaixell amb tres mariners tenia una quota major que el de dos. El primer tenia una quota de 500 kg i el segon de 660, quotes que es van acordar a principi de temporada i van ser revisades mensualment i modificades a mesura que les captures s'anaven acostant a la xifra TAC. Amb aquest tema el comitè és especialment estricte i si algun pescador sobrepassa la quota ha de compensar-la després. Si la captura de més supera el 10 % els beneficis es destinen a fins socials.
- Tota la captura comercial ha de ser venuda en subhasta oficial.
- Cada propietari de l'embarcació ha de presentar registre tots els dies de pesca amb les següents dades: temps de pesca, la captura total (percentatge estimat de les espècies), la captura accidental, la posició geogràfica i la profunditat.
- Tècnics, biòlegs a bord per recollir mostres. El pla de mostrejos incloïa quatre mostrejos mensuals a bord en diferents àrees i vaixells. També es van dur a terme aquestes operacions durant la fi de la temporada, però en aquest cas, agafant només individus per ús científic.
- Es van mantenir altres regles tradicionals com són les temporades de pesca, l'obligació de pescar a la llum del dia, temps limitat al mar i característiques tècniques de l'art.

6.5.2.L'ESTUDI CIENTÍFIC

L'estudi científic es va basar principalment amb les dades recollides entre l'agost del 2012 i el juliol del 2013. També es va tenir accés a altres informacions d'anys anteriors però la seva fiabilitat era dubtosa, encara que també es van tenir en compte.

Les dades recollides durant aquest període van ser:

1. Un seguiment de captures per vaixell i dia sota el pla de pesca especial esmentat anteriorment.
2. Una campanya de mostreig realitzada a bord dels vaixells (mensual, quatre dies de pesca) per obtenir dades sobre la composició específica de la captura total, les distribucions de freqüència de talles de les espècies objectiu i de captura accidental, dades de talla-pes i, quan sigui possible, sexe de les espècies i la maduresa. A l'estudi científic van haver de treballar i fer front diferents aspectes biològics de les espècies, els vaixells de la solsera, l'impacte a l'hàbitat i al medi i les dinàmiques de les poblacions.

Els resultats inclouen:

- La identificació de les espècies objectiu o desitjades
- Els paràmetres biològics: relacions talla-pes, creixement, estats de maduresa, etc.
- Les distribucions segons la zona/ àrea i temps dels solsos i la llengüeta.
- La descripció de l'art, de la maniobra de pesca i del comportament de la flota.
- Característiques i composició de la flota.
- Cartografia de la distribució geogràfica de les calades, la profunditat i el tipus de fons i la comparació amb la informació disponible sobre els hàbitats de plantes marines.
- Selecció dels arts de pesca.
- Identificació, mides, quantitat d'espècies accidentals i el seu alliberament en estat viu.
- Dinàmiques i avaluació de poblacions.

Els resultats d'aquests controls són exposats, explicats i discutits al comitè, i si hi ha d'haver modificacions i sancions són acordades al comitè.

L'estudi científic està basat en l'art de la solsera, tot i que aquest art utilitza dues estratègies diferents depenent de si es vol pescar el sonso o la llengüeta.

A continuació hi ha una fulla adjunta que representa el seguiment d'un dia de treball d'un biòleg de l'Institut de l'ICM a bord d'una barca. Aquesta fulla m'ha estat facilitada per la biòloga en cap de l'estudi científic, la Pilar Sánchez.

D'aquesta fulla en destaco la informació següent:

DADES GENERALS: Dia : 08/04/2015 Port: Sant Feliu de Guíxols. Barca: Avi Toni

Patró: El mostrejador posa Pere, però puc assegurar que està equivocacat perquè el patró de l' *Avi Toni* és el meu pare, en Jordi Rabassa.

Nº de treballadors: 3 Mostrejador: Alfredo Hora de sortida del port: 7.00
Hora d'arribada al port: 11.15

DADES METEOROLÒGIQUES

Força vent: 5 nusos Vent dominant: W Estat de la mar: 2 (en una escala de 1-8).

DADES PESCA

Nº de bol: 1 Nom del calador: Platja d'Aro Tipus de fons: Sorra

Hora d'inici de calada: 7.48 Hora art a dalt: 8.40

Distància a la costa: 100m Profunditat de la calada: 7m

Pes total de sonso: 2kg (es refereix al pes de solso agafat pel mostrejor per analitzar-lo i estudiar-lo).

%sonso blau: 100% %sonso ros: 0%

DADES Generals	
Dia	8/04/2015
Port	SANT FELIU
Nom barca	AVI TONI
Matrícula	-
Nom patró	PERE
Motor (CV)	-
TRB	-
Nº treballadors	3
Característiques Art	
Longitud relinga ploms	
longitud de malletes	
Altura malletes	
Malla cop	
Característiques cop	
Hora sortida port	7:00
Hora arribada port	11:15
Mostrejadors	ALFREDO
DADES Meteo	
Força vent	5 nudos
Vent dominant	W
Estat de la mar	2 (1-8)
DADES PESCA	
Numero bol	1
Nom calador	PLATJA DE ARC
Tipus de fons	ARENA
Hora inici calada	7:45
Latitud	41 48 270
Longitud	3 04 100
Hora art a dalt	8:40
Distancia costa	100 m
Profunditat calada (m)	7 m
Nº bidons sonso	-
Pes total de sonso	2 kg
% sonso blau	100
% sonso ros	0
calibre	P
Proporció sonso per estudi	LLERO MUEJTA
Esp. acompanyants SI / NO	SI 2000kg Alondrilla # (LLERO MUEJTA)
Esp. acomp. proporció/pes	

CONJUNTE → NORTE

(TD) → SI (fda tanda del macedon marcau 1°C més de temperatura que nostre (TD))

6.5.2.1.RESULTATS DE L'ESTUDI CIENTÍFIC

Del total de captures de solso a la costa catalana del mediterrani, només el 2% són de l'espècie *Gymnamodytes semisquamatus* (solso ros), és a dir, que l'espècie de solso majoritària és la *Gymnamodytes cicereus* (solso blau). L'activitat pesquera pel que fa a les captures de llengüeta és molt més baixa en comparació a les captures de solso.

La localització de les zones on es troben i es pesquen els sossos són molt properes a la costa, depenent de la zona les distàncies varien de 400 a 600 metres de la costa, i en aigües poc profundes les profunditats van de 6 a 16 metres, i ocasionalment cap al nord de l'àrea de pesca poden superar els 30 metres de profunditat.

També s'han observat 4 tipus diferents d'espècies vegetals aquàtiques, de les quals la *Posidonia oceànica* és de llarg la més abundant.

El govern català gestiona els fons de plantes aquàtiques al llarg de la costa catalana, ha creat un mapa i ha actualitzat i millorat la informació sobre el tema que ha sigut facilitada al sector científic del comitè de la cogestió de la solsera. Tot i això no s'han vist sossos en camps o esplanades de *posidonia* o altres plantes aquàtiques semblants ja que els sossos habiten fons sorrencs i no plens de vegetació aquàtica.

Però tot i que els sossos no habitin aquests fons de vida vegetal, la pesca de la solsera pot ser un possible impacte sobre aquests fons, ja que és remarcable l'efecte de la pesca sobre els ecosistemes marins.

Mitjançant el Google Earth es van representar en un mapa les zones on hi havia les praderies de *posidonia* i les calades o llançaments fets per les embarcacions de la solsera. Així es va poder concloure que la solsera no s'utilitzava en praderies de *posidonia*.

Pels anàlisis fets a bord en les captures de solso es veu l'alta selectivitat de la solsera, ja que la presència d'espècies no objectiu es pot veure amb la sonda abans de calar, cosa que permet al pescador seleccionar les moles de peix i així les captures resultants no contenen pràcticament espècies no desitjades o acompanyants. Així mateix el percentatge en pes d'espècies no objectiu del total de captures durant el període de l'estudi va ser molt baix, d'entre el 2 i 3 %.

Els peixos que són capturats accidentalment per la solsera són llençats de seguida al mar, i per les observacions fetes a bord es diu que el comportament dels peixos després de ser alliberats és totalment normal.

Pel que fa a l'estudi proporciona informació sobre els principals trets biològics del solso, com són la distribució geogràfica, el creixement, el període de reproducció, la talla de primera maduresa, i el moment de reclutament.

La biologia de *G. cicerelus* i *G. semisquamatus* en l'àrea d'estudi era desconeguda, excepte per la informació de la presència de larves en certes èpoques de l'any.

D'acord amb els escenaris d'avaluació considerats, sembla que la pesca del solso, estudiada durant el període d'agost 2012 al juliol 2013 mitjançant l'anàlisi basat en la talla "pseudocohort" sembla estar en un estat saludable.

Tan sols en la pitjor combinació de paràmetres és possible que un lleuger creixement de la sobrepesca hagi aparegut, però no es van detectar rastres de sobrepesca de reclutament.

L'any 2013 els vaixells no van tenir cap mena de problema en arribar a la quota mensual i arribar a les 819 tones al final de l'època pesquera, cosa que suggereix que l'abundància de solsos no va disminuir en comparació a l'any 2012.

El període de reproducció del solso blau *Gimnammodytes cicerelus* va del Novembre fins al Febrer, i al final de l'època pesquera, a mitjans de desembre, la població de solsos està constituïda per individus que han arribat a la talla de la primera maduració.

6.5.3. ENTREVISTA MAURICIO PULIDO

Per tal d'aprofundir més en el tema vaig fer una entrevista a Mauricio Pulido, per saber la seva opinió com a :

Pescador de la solsera, propietari de la barca Esparta amb port a Arenys de Mar, representant dels pescadors de les comarques de Barcelona al comitè i pioner en la proposta de la cogestió per aquesta pesca.

1. Quins creieu que són els principals avantatges i inconvenients de la cogestió?

Avantatges:

- Avantatges per la pesca:

Els pescadors passen de veure's com a rivals a convertir-se en aliats.

Els pescadors creen associacions per ajudar-se mútuament a aconseguir la captura de la quota diària.

S'assoleix un nivell de compliment molt alt de les mesures acordades, com poden ser les quotes, en contraposició a la situació anterior.

Els pescadors aconseguixen una bona relació amb els ecologistes i amb els científics sense enemistats ni conflictivitats.

Hi ha intercanvi d'informació entre pescadors, ecologistes i científics que afavoreix substancialment a la conservació del solso.

- Avantatges per l'administració:

El seu sistema de control que no funcionava, passa a ser funcional gràcies a que els pescadors són els propis controladors, s'autocontrolen a si mateixos ja que saben els beneficis que els aporta la pesca.

El seu sistema d'inspecció que es limitava a aixecar expedients sancionadors, ara desapareix ja que els que aleshores eren sancionats, és a dir, els pescadors, ara són els principals interessats en complir les normes.

- Avantatges econòmics:

Abans la pesca del solso era una pesca més en la que tothom hi podia anar. Ara s'ha convertit en una pesca exclusiva i resulta més rentable pels pescadors, ja que s'ha incrementat el valor del solso en el mercat en disminuir-ne les captures, i consegüentment s'ha disminuït la despesa pels pescadors, perquè estan menys hores a mar el que significa una probabilitat més baixa per tenir averia, al disminuir la quota també vol dir disminuir la quantitat de calades o bols i per tant menys probabilitat de trencar la xarxa, i finalment estar menys hores a mar significa gastar menys gasoil.

La cogestió evita la corrupció, ja que tot es fa conjuntament.

- Gestió adaptativa en funció del recurs.

Inconvenients:

- Pels pescadors:

No tots els pescadors poden pescar sòlsos, només aquells que compleixen les dues condicions dites per la CE. Això genera una conflictivitat social entre solsaïres i pescadors d'altres modalitats que també volen pescar el solso perquè veuen que és més rentable.

2. Quins són els principals reptes a assolir?

Implementar la idea, que s'extengui en altres pesqueres i altres àmbits no només pertanyents a la pesca.

3. Quin és el grau d'implementació de la cogestió en la Mediterrània?

S'estan duent a terme models de cogestió o semblants a Eslovènia i Grècia. Aquí a Catalunya també en trobem a Palamós en la pesca de la gamba i a Roses amb el lluç. A Murcia i a Mallorca amb la pesca de la llengüeta.

- ## 4. Creu que hi hauria d'haver algun altre sector o grup de persones implicat, o si per al contrari creu que hi ha algun sector dels quals formen part de la cogestió que no caldria que hi fos o seria millor per la pesquera i la seva explotació mediambiental que no hi fos?

Estem els que hem de ser-hi. Potser podria haver-hi organitzacions de consumidors però el cas és que no tenen coneixement del mar i de la pesca per tal de ser importants en les decisions que es prenen. Per tant la ingressió d'un d'aquests grups segurament que distorsionaria i molestaria per la seva falta de coneixement.

5. Com s'imagina el futur de la pesca de la solsera amb un termini de 20-30 anys vista?

Molt semblant a ara però eliminant la conflictivitat social entre pescadors d'altres modalitats ja que aquestes ja hauran copiat el nostre model de cogestió o n'hauran implementat un que ja els hi donaria prous beneficis i estarien satisfets amb la seva pròpia pesca.

6.5.4. ENTREVISTA JORDI RABASSA

A continuació es troba l'entrevista al meu pare Jordi Rabassa, per saber la seva opinió com a:

Pescador de la solsera des de fa molts anys, propietari de tres barques, dues d'elles amb llicència per anar a la solsera, amarrades al port de Sant Feliu de Guíxols i Patró Major de la Confradia de Pescadors de Tossa de Mar.

1. Creus que els pescadors heu estat deixats de banda en la gestió de la pesca pel que fa als anys anteriors a la implementació de la cogestió? T'hi has sentit algun cop tú?

Sí, crec que els pescadors sempre hem estat deixats de banda pel que fa a la gestió pesquera i a la presa de decisions, i així m'hi he sentit jo, deixat de banda per les administracions, que prenen decisions sense consultar aquells que més involucrats estàvem, els pescadors.

2. Ha canviat molt la manera de pescar el solso? Quin creus que ha estat el principal canvi en la pesca del solso?

Bàsicament l'electrònica, que cada vegada és més avançada i costa menys de trobar el peix.

3. Quins creus que són els principals avantatges i inconvenients de la cogestió?

Avantatges:

Podem opinar i decidir en qüestions molt importants de la pesquera.

La pujada del preu per la disminució de les captures.

Pesquem menys hores ja que hem de pescar menys quilos i per tant gastem menys gasoil.

Inconvenients:

Que no depenem de nosaltres mateixos, al ser els pescadors només una de les parts a l'hora de prendre decisions.

4. Creus que hi hauria d'haver algun altre sector o grup de persones implicat, o si per al contrari creus que hi ha algun sector dels quals formen part de la cogestió que no caldria que hi fos?

No, prou gent hi ha. El que sí que és veritat, és que per la meua part, com a pescador, podríem dir que els pescadors estaríem millor sense els científics i les ONGs, ja que els seus objectius són pràcticament oposats als nostres. Els pescadors volem pescar el màxim de peix possible per tal de guanyar el màxim, i la feina dels científics és la de procurar que l'espècie no es sobreexploti i s'acabi extingint. El que és cert és que gràcies a la cogestió hem après a entendre que pescar menys també ens afavoreix, i no només pel que fa a la bona salut de l'espècie, sinó per la seva revalorització al mercat. Per tot

això és important mirar d'entendre i escoltar les opinions i investigacions dels científics, treballar amb ells i millorar, tots remant en la mateixa direcció.

5. Durant tot el procés de la cogestió el sector pesquer us heu sentit recolzats per part dels científics, les ONGs i les administracions tan autonòmiques com estatals?

En general sí que m'he sentit recolzat per part de les administracions, les ONGs i els científics, però no hi ha prou fluïdesa en els tràmits.

6. I tú personalment et sents ben representat pel teu representant en el comitè?

Sí, totalment.

7. Creus que hi ha algun aspecte en concret a millorar o a canviar en el pla de gestió o en la cogestió? Hi ha algun aspecte que creus que no és just pels pescadors i pels vostres interessos?

Sempre hi ha alguna cosa a millorar i en aquest aspecte es treballa.

Els càstigs per infraccions són desmesurats.

En aquests moments hi ha la prohibició de passar solso viu per esquer a altres barques en la zona de pesca. Això és un greu problema per pescadors com jo o els meus germans, ja que en haver de portar els solsos dins del port per poder-los passar d'una barca a l'altre el mata o gairebé, i per pescar a solso viu, tal com diu el nom, la gràcia és que siguin ben vius. Aquest és un aspecte que caldria millorar per permetre que pescadors de tota la vida, com podem ser els meus germans i jo, puguin continuar pescant com sempre hem fet. Practicant aquest tipus de pesca no fem mal a ningú, i aquestes prohibicions el que fan és posar-nos pals a les rodes, restringir-nos cada cop més les nostres possibilitats.

8. Com s'imagina el futur de la pesca de la sonsera amb un termini de 20 o 30 anys vista?

Incert, cada temporada és diferent a l'anterior.

6.5.4.DIA DE LABORATORI DE MOSTREIG

A continuació es troba detalladament explicada la meva jornada a l'Institut de les Ciències del Mar del CSIC de Barcelona, on vaig poder veure de primera mà la feina dels biòlegs que treballen en l'estudi científic i el seguiment que en fan.

Aquesta foto correspon al primer dels dos dies que he anat a veure i participar en els mostrejos dels biòlegs.

El dilluns 18 de juliol vaig anar a Barcelona, a l'Institut de Ciències del Mar, del CSIC. A les 11 del matí havia quedat amb la Pilar Sánchez, cap de l'estudi científic de la solsera. A les 10.30 vaig entrar al centre amb la Pilar, i li vaig fer una entrevista sobre la cogestió i el seu punt de vista com a científica integrant del comitè.

Després de fer-li aquesta petita entrevista, vam baixar a la sala de dissecció per realitzar el mostreig del solso. El solso no era fresc del dia, sinó que era congelat del divendres, quan un biòleg va anar a pescar amb un solsaire.

Laboratori de dissecció:

Mostra de solsos:

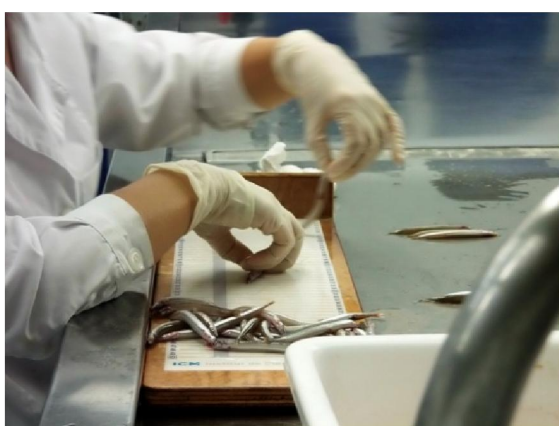
Després d'esperar a que es descongelessin els solsos, els vam pesar a la bàscula per saber la quantitat de peix que analitzaríem en el mostreig:

Després de pesar-los, els vam estendre, per tal de tenir-los ven col·locats per l'hora d'agafar-los i mesurar-los un a un:

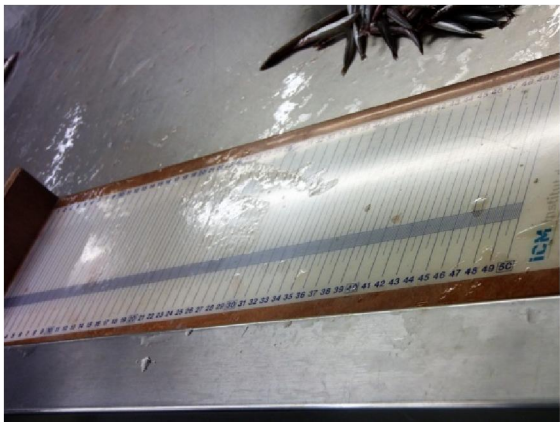

Posteriorment els vam mesurar:

Mentre que tres biòlogues mesuraven i anaven col.locant els sòlsos en pilonets segons la mida, una quarta, anava apuntant (en forma de palet) a la casella corresponent a la mida:

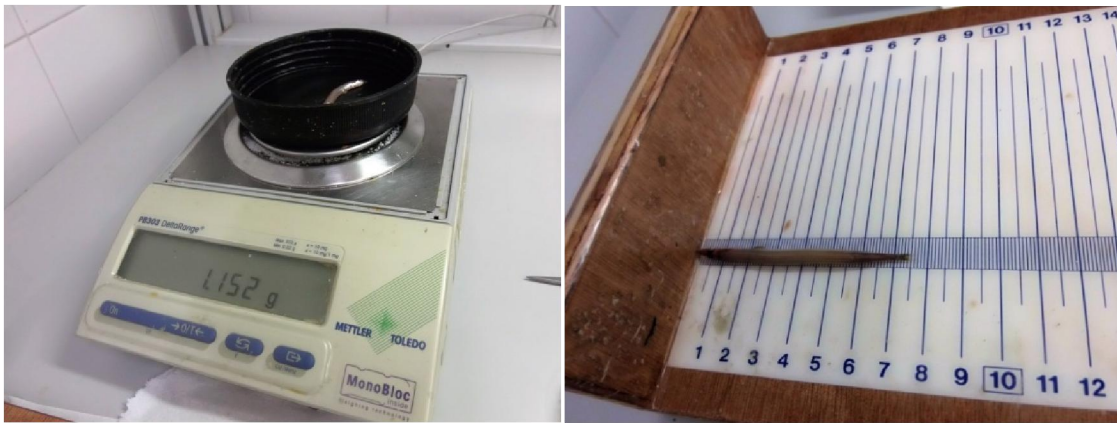

Després vam separar els anomenats solsos rossos, dels solsos blaus, que són els més majoritaris.

Solsos rossos:

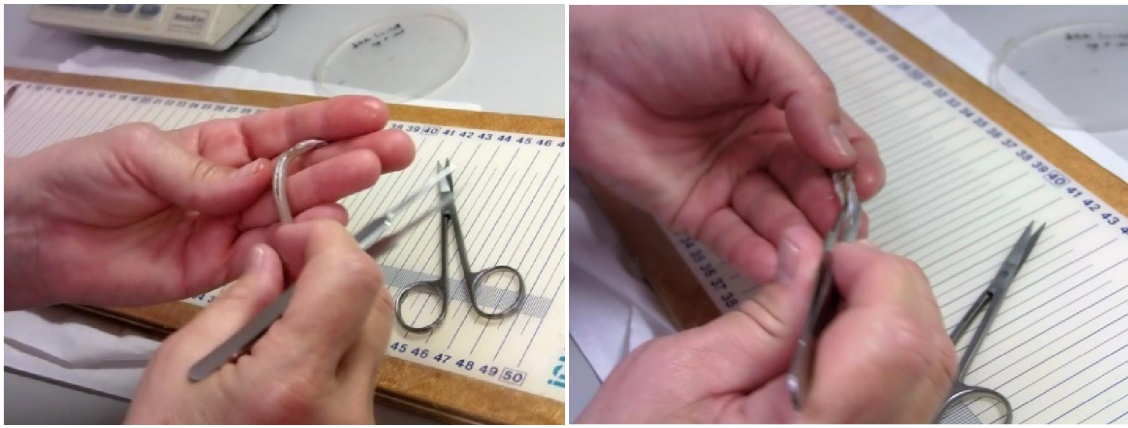

Els vam pesar i els vam mesurar:

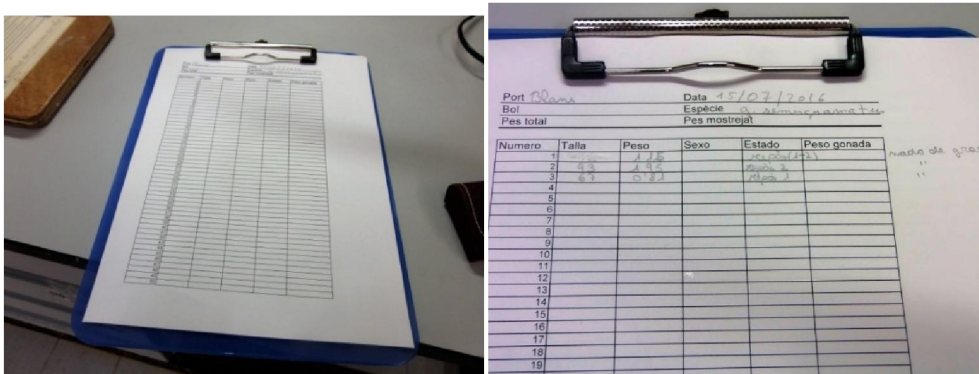
Els vam obrir, fent un tall des de l'anus fins a sota del cap, per veure'n l'estat reproductiu:

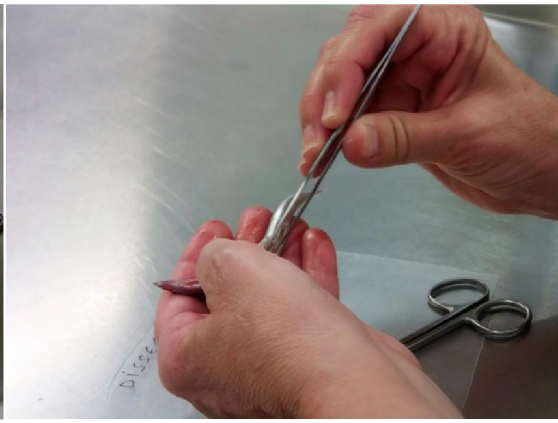
Amb això vam poder veure el tub digestiu de l'animal, i darrere seu la gònada.

I en una taula com aquesta vam apuntar-ne el pes, la mida i l'estat sexual:

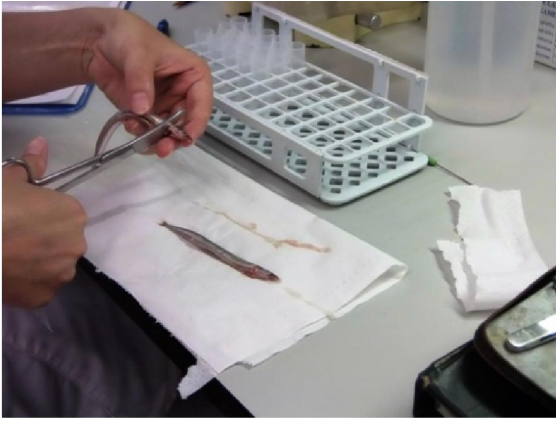

Posteriorment vam fer el mateix procediment amb els sòlsos blaus, però no tots, és a dir, pesar-los, mesurar-los i analitzar-ne l'estat sexual:

Un cop acabat el mostreig, vam tallar el cap a uns quants solsos i el vam guardar en potets de plàstic amb alcohol, perquè una biòloga de Blanes n'analitzi els otòlits i pugui saber l'edat aproximada de cada peix:

6.5.6. ENTREVISTA A PILAR SÁNCHEZ

A continuació es troba l'entrevista a Pilar Sánchez, per saber la seva opinió com a :

Representant en el comitè de cogestió de la solsera dels científics de l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC), creadors de l'estudi científic per la pesca de la solsera, doctorada en biologia per la Universitat de Barcelona, investigadora científica a l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona i cap de departament de recursos marins renovables.

1. Com i quan va començar a formar part el ICM-CSIC en el projecte de la cogestió en la solsera?

A nosaltres la primera notícia que vam rebre sobre el projecte de la cogestió de la solsera ens la van transmetre en Mauricio Pulido, pescador amb solsera d'Arenys de Mar, i la ONG WWF, explicant-nos la problemàtica amb la Comissió Europea. Com que la Comissió Europea exigia la realització d'un estudi científic per dur a terme el pla de gestió, es van posar en contacte amb nosaltres, els científics.

Jo des del primer moment hi vaig estar d'acord ja que des de sempre havia pensat que la solsera era una pesquera molt peculiar, i no podia prohibir-se.

Així que ens van proposar que forméssim part del projecte i vam acceptar.

2. Quins creieu que són els principals avantatges i inconvenients de la cogestió?

Avantatges: L'avantatge més important és que tothom està involucrat al mateix nivell, no hi ha cap component del comitè que mani més que un altre. Un aspecte molt important és que mitjançant el comitè, els propis pescadors que van a pescar en formen part, saben què és realment del que parlen, cosa que nodreix el diàleg d'autenticitat. Amb la cogestió es prenen decisions conscienciades entre tots, molt diferent a quan l'administració dictava una ordre als pescadors i ells no sabien el per què de tot allò.

Inconvenients: En pesqueres petites com el solso que ocupen una regió petita de la costa no hi ha gaire desacord entre pescadors, però en pesqueres més grans que ocupen molta més costa i tenen moltes més barques si que hi ha desacords entre pescadors, com per exemple passa amb l'arrossegament.

3. Quins són els principals reptes a assolir per part dels científics?

Els nostres principals objectius o reptes són conèixer la biologia de l'espècie, les seves fluctuacions i la seva relació amb el medi.

4. Quin és el grau d'implementació de la cogestió en la Mediterrània?

Realment nosaltres amb el solso hem sigut els primers en implantar-ho. Tan a les Balears com a Murcia també s'està fent una mena de cogestió semblant a la del solso, amb la llengüeta, però no és ben bé igual.

5. Creu que hi hauria d'haver algun altre sector o grup de persones implicat, o si per al contrari creu que hi ha algun sector dels quals formen part de la cogestió que no caldria que hi fos o seria millor per la pesquera i la seva explotació mediambiental que no hi fos?

Penso que com estem, estem bé. Està clar que no sobra ningú, i potser es podria afegir el sector comercial, però crec que potser en comptes de millorar el que faria seria empitjorar.

6. Com s'imagina el futur de la pesca de la solsera amb un termini de 20 o 30 anys vista?

Penso que si es continua pescant com s'està fent ara la pesca de la solsera estarà bé, el problema vindrà si s'afegeixen més barques a pescar solso, ja que llavors pot ser que el sobreexplotin, i en aquest cas seria desastrós.

7. En quines altres pesqueres de Catalunya o de la Mediterrània es podria implementar aquest model?

Sobretot en pesqueres petites, com poden ser el cèrcol per pescar la sardina i el seitó, o el trasmall i en definitiva totes les pesques tradicionals.

El problema vindria amb pesqueres més grans en què seria difícil que tots es possessin d'acord.

6.6.REVALORITZACIÓ DEL PRODUCTE

Durant molts anys es van capturar grans quantitats de solsos. Aquesta gran oferta del producte fa que no sigui gaire ben valorat a nivell econòmic, encara que la demanda sigui també gran. Això és el que sempre ha passat amb tots els productes que es posen a la venda a un públic, inclòs el solso. Des que es pesca el solso per la seva consumissió directa ha tingut un preu molt baix degut a les quantitats desorbitades que es pescaven i es posaven al mercat.

És evident que si es disminueix l'oferta d'un producte el seu preu augmenta, i aquest fenomen l'ha propiciat la cogestió en el cas de la solsera, amb la disminució de quotes.

Per tal de demostrar el baix preu que tenia el solso fa uns anys a continuació hi ha adjuntades fulles de vendes dels anys 2005 i 2006 que exposen el preu per quilos.

RABASSA, S.C.P. JOAN MARAGALL, 17 17320-TOSSA DE MAR CIF-G17300047				RABASSA, S.C.P. JOAN MARAGALL, 17 17320-TOSSA DE MAR CIF-G17300047			
PESCADOS SALA,S.A. CL'PUIGMAL, 4-6 17300-BLANES CIF-A 17059601				PESCADOS SALA,S.A. CL'PUIGMAL, 4-6 17300-BLANES CIF-A 17059601			
28/11/2005		FACTURA N-1		13/03/06		FACTURA N-2	
FECHA	CONC.	KILOS	TOTAL	FECHA	CONC.	KILOS	TOTAL
28/11/05	SONSO	128X 4 X 0.90	460.80	13.03.06	SONSO	140 x 5 x 0.90	630.00
29/11/05	SONSO	97 X 4 X 0.90	349.20	13.03.06	SONSO	105 X 4 X 0.90	378.00
				15.03.06	SONSO	94 X 5 X 0'9	423'00
				15.03.06	SONSO	113 X 4 X 0'9	406'80
				16.03.06	SONSO	10 X 5 X 0'9	45'00
				16.03.06	SONSO	212 X 4 X 0'9	763'20
BASE	IVA		TOTAL	BASE	IVA		TOTAL
810.00	56.70		866.70	2.646.00	7%	185.22	2.831.22
2-1-06 Vendes COBRADO				Vendes COBRADO			

En aquesta primera fulla, que ens aporta les dades del 28 i 29 de novembre del 2005, podem veure que el quilo de solso anava a 90 cèntims d'euro, igual que al març del 2006 com es pot observar a la foto del costat.

Aquest preu tan baix es pot explicar per la quantitat de solso, 900kg en total entre els dies 28 i 29 de novembre a la primera fulla de venda (128x4 + 97x4), on les primeres xifres representen els quilos a cada caixa (128 i 97 respectivament) i les segones xifres el nombre de caixes venudes (4).

Pel que fa a la segona fulla de venta el dia 13 de març del 2006 es van vendre 1120 kg, el dia 15, 922kg, i el dia 16, 898kg.

Això mateix succeeix amb les següents:

RABASSA, S.C.P.
JOAN MARAGALL, 17
17320-TOSSA DE MAR
CIF-G17300047

PESCADOS SALA,S.A.
CL.PUIGMAL, 4-6
17300-BLANES
CIF-A 17059601

06/03/06 FACTURA N-1

FECHA	CONC.	KILOS	TOTAL
08.03.06	SONSOS	376X4X0.80	1203.20
BASE	IVA		TOTAL
1.203.20	7 %	84.22	1287.42

COMPROVANT

Vendes

COBRADO

En aquesta fins i tot el preu encara ha baixat 10 cèntims més, resultant a 80 cèntims d'euro al quilo, amb un total de 1504kg venuts.

RABASSA, S.C.P.
JOAN MARAGALL, 17
17320-TOSSA DE MAR
CIF-G17300047

PESCADOS SALA,S.A.
CL.PUIGMAL, 4-6
17300-BLANES
CIF-A 17059601

20/03/06 FACTURA N-3

FECHA	CONC.	KILOS	TOTAL €
21/03/06	SONSO	254 X 4 X 0.90	914.40
22/03/06	SONSO	88 X 4 X 0.90	316.80
23/03/06	SONSO	229 X 4 X 0.90	824.40
BASE	IVA		TOTAL
2055.60	7%	143.89	2.199.49

COMPROVANT

Vendes

COBRADO

Pel que fa a aquesta el preu és 90 cèntims d'euro al kg, on el primer dia es venen 1016kg, el segon 352 i el tercer 916kg.

ALBARAN DE VENTAS AL :27.06.86

EMBARCACION:MIJURO -Tossa
 ARMADOR...:ANTONIO RABASSA TORT
 C.I.F.:40.195.377
 DIRECCION...:ABAT OLIVA, 22
 POBLACION...:TOSSA DE MAR

Sres.
 CONFRARIA PESCADORS
 C.I.F.: G-17-042169
 Explanada del Puerto s/n.
 BLANES (Girona).-

COD.CLI	PESCADO	K/C	GR	PRECIO	IMPORTE
162	SONSOS	6		245	1.470
9	SONSOS	5	500	230	1.265
9	SONSOS	14	500	230	3.335
483	SONSOS	70		230	16.100
TOTAL VENTA MURALLA . . :					0
4,00 % COFRADIA . . . :					0
BASE IVA.....:					0
6 % IVA..... :					0
TOTAL LIQUIDO MURALLA :					0
TOTAL VENTA PEIX. . . :					22.170
1,00 % RETORNO. . . . :					222-
4,00 % COFRADIA . . . :					887-
BASE IVA.....:					21.061
6 % IVA.....:					1.264
0,00 % SEG. SOCIAL . . :					0
TOTAL LIQUIDO PEIX . . . :					22.325

Pel que fa a la conversió de pessetes a euros trobem que el dia 27 de juny del 86 es va vendre el quilo de solsos a 1,47 euros (245 pessetes) i a 1.38 euros (230 pessetes).

ALBARAN DE VENTAS AL :05.05.87

EMBARCACION:MIJURO -Tossa
 ARMADOR...:ANTONIO RABASSA TORT
 C.I.F.:40.195.377
 DIRECCION...:Abat Oliva, 22
 POBLACION...:Tossa de Mar

Sres.
 CONFRARIA PESCADORS
 C.I.F.: G-17-042169
 Explanada del Puerto s/n.
 BLANES (Girona).-

COD.CLI	PESCADO	K/C	GR	PRECIO	IMPORTE
65	SONSOS	7	600	500	3.800
23	SONSOS	8	700	550	4.785
481	SONSOS	3	600	650	2.340
90	SONSOS	13		635	8.255
3	SONSOS	9	700	680	6.596
133	SONSOS	4	400	695	3.058
TOTAL VENTA MURRALLA . . :					0
4,00 % COFRADIA . . . :					0
BASE IVA.....:					0
6 % IVA..... :					0
TOTAL LIQUIDO MORRALLA :					0
TOTAL VENTA PEIX. . . :					28.834
1,00 % RETORNO. . . . :					288-
4,00 % COFRADIA . . . :					1.153-
BASE IVA.....:					27.393
6 % IVA.....:					1.644
0,00 % SEG. SOCIAL . . :					0
TOTAL LIQUIDO PEIX . . :					29.037

Pel que fa al dia 5 de maig del 87 els solsos van anar a 3.01 euros (500 pessetes), 3.31 euros (550 pessetes), 3.91 euros (650 pessetes), 3.82 euros (635 pessetes), 4.09 euros (680 pessetes) i a 4.18 euros al quilo (695 pessetes).

ALBARAN DE VENTAS AL :28.06.88					
EMBARCACION:MIJURO -Tossa					
ARMADOR...:ANTONIO RABASSA TORT					
C.I.F.:40.195.377					
DIRECCION...:Abat Oliva, 22					
POBLACION...:Tossa de Mar					
Sres.					
CONFRARIA PESCADORS					
C.I.F.: G-17-042169					
Explanada del Puerto s/n.					
BLANES (Girona).-					
COD.CLI	PESCADO	K/C	GR	PRECIO	IMPORTE
138	ROGES	5	300	1.080	5.724
219	SONSO	25	400	425	10.795
73	SONSO	6	800	390	2.652
23	SONSO	26	100	355	9.266
483	SONSO	7		395	2.765
195	SONSO	12	500	395	4.938
TOTAL VENTA MURRALLA . . :					0
4,00 % COFRADIA . . . :					0
BASE IVA.....:					0
6 % IVA.....:					0
TOTAL LIQUIDO MORRALLA :					0
TOTAL VENTA PEIX. . . :					36.140
1,00 % RETORNO. . . . :					361-
4,00 % COFRADIA . . . :					1.446-
BASE IVA.....:					34.333
6 % IVA.....:					2.060
0,00 % SEG. SOCIAL . . :					0
TOTAL LIQUIDO PEIX . . :					36.393

Finalment pel que fa al dia 28 de juny del 88 els sòlsos es van vendre a 2.55 euros (425 pessetes), 2.34 euros (390 pessetes), 2.13 euros (355 pessetes) i a 2.37 euros al quilo (395 pessetes).

Això contrasta amb la següent fulla de venda:

CONFRARIA PESCADORS S. FELIU GUIXOLS

Port Pesquer, s/n
17220 - S. Feliu de Guixols
C.I.F.: G-17041872

EMBARCACIO: 19

Data: 14/06/2016

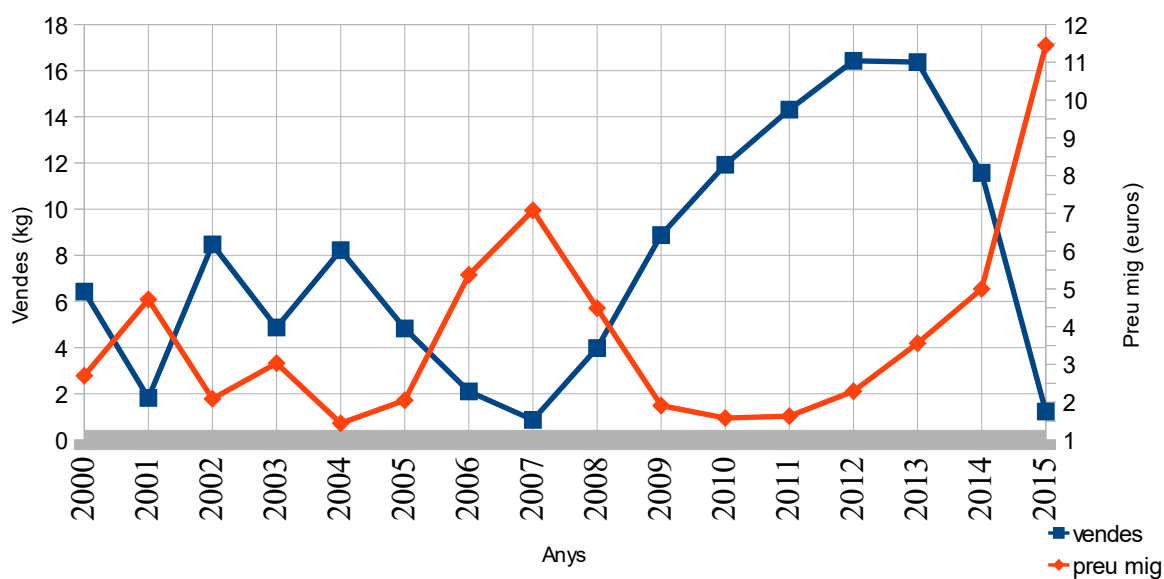
AVI TONI

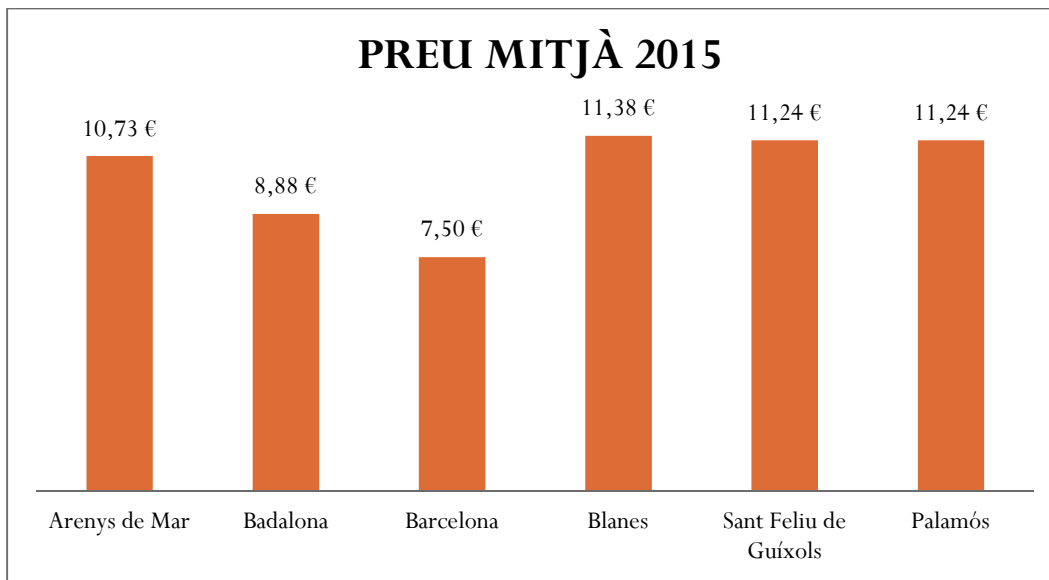
Codi Comprador	Producte	Palets	Caixes	Rgl	Kilos	Preu	Import
54 ARNAU	SONSO	8	0		40,00	16,45	658,00
166 DISFRED	SONSO	3	0		15,00	16,45	246,75
294 LLUIS VICENS ILLA	SONSO	1	0		5,00	16,45	82,25
275 Peix i Marisc Salvac	SONSO	1	0		5,00	14,07	70,35
296 JOSEP COMAS BASONO	SONSO	2	0		10,00	14,07	140,70
269 Pescadors de Rose	SONSO	2	0		10,00	13,75	137,50
54 ARNAU	SONSO	5	0		25,00	12,03	300,75
		22	0		110,00		1.636,30

En aquesta fulla de venda que data del 14 de juny del 2016 podem veure el gran canvi en el preu del solso, la gran pujada de preu de fins a 16,45 euros al quilo de solsos. Amb això veiem el contrast també amb la quantitat venuda, 110kg, un total de 22 caixes.

En el següent gràfic podem observar el fenomen de l'oferta i la demanda. Els anys amb poques vendes, el preu mig del solso augmenta, i també passa l'efecte contrari, és a dir, els anys amb moltes vendes baixa el preu:

VARIACIÓ VENDES - PREU MIG DEL QUILO DE SOLSOS

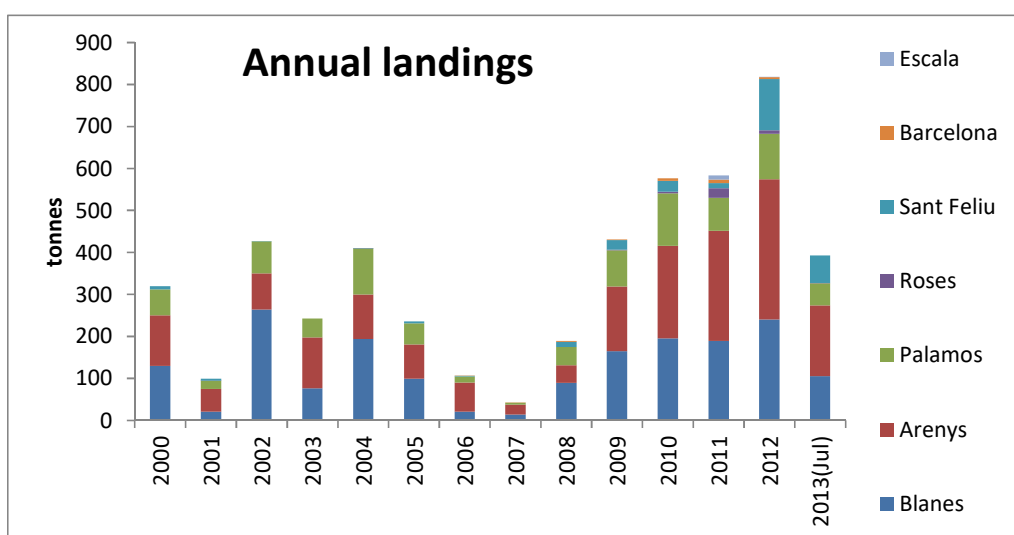
En aquest gràfic veiem el preu mitjà per quilo del solso a l'any 2015 segons els ports. El més alt és Blanes, seguit de molt a prop per Sant Feliu i Palamós, i posteriorment per Arenys de Mar, Badalona i finalment Barcelona.

Amb aquesta gràfica podem veure com el preu mitjà mínim del 2015 és de 7.5€ al quilo, corresponent al port de Barcelona. Comparat amb els preus de fa 10 anys de 90 cèntims d'euro al quilo i de fa 30 anys, d'entre 2-3 € al quilo com a màxim, podem percebre l'augment en el preu que ha patit el solso sobretot aquests últims dos anys.

6.7. HIPÒTESIS SOBRE LA VARIACIÓ DE CAPTURES

Les dades sobre les captures i l'activitat de la flota de vaixells de cercol de solso es van obtenir de les tires diàries de la venda en la subhasta que es realitza a l'arribada dels vaixells al port (La font de dades és el departament de la Generalitat de Catalunya). Les dades disponibles eren sobre les captures diàries de solso (les dues espècies combinades), per vaixell, per al període 2000- 2013 (fins a juliol; 25456 registres). Tenint en compte el predomini de *G. cicerelus* en les captures (98% en pes), les dades corresponen al solso de la Mediterrània.

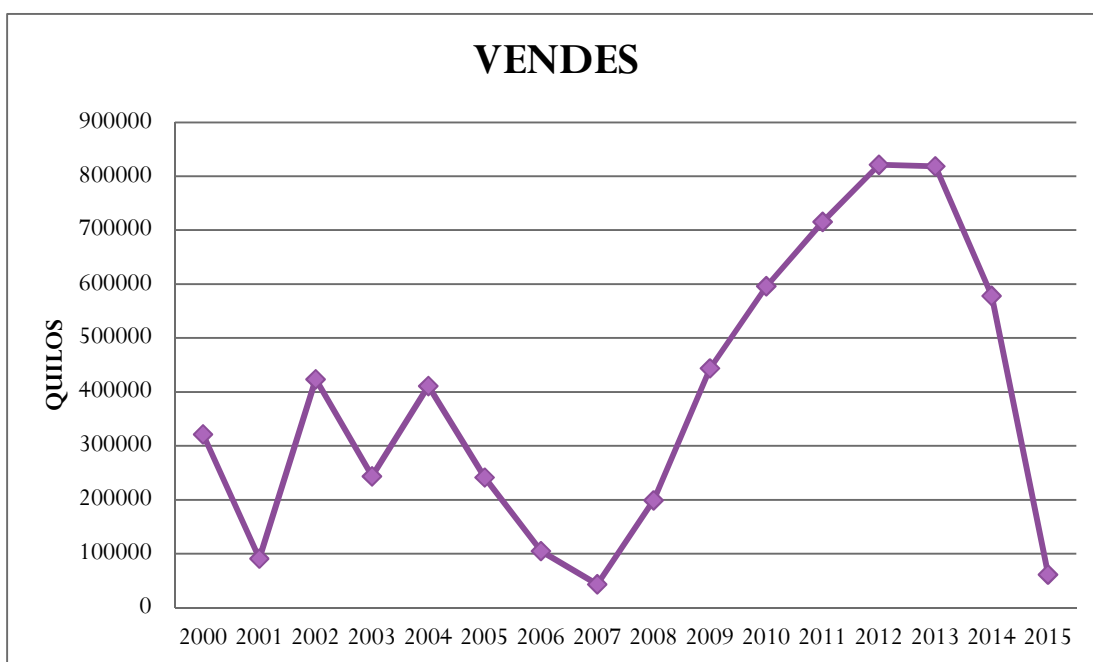
En el següent gràfic (facilitat per l'ICM-CSIC, per això el títol i les unitats són en anglès) es mostren les captures de solso del 2000 al 2013, per ports:

La flota pesquera pesca en la costa central i nord de Catalunya, de Barcelona cap amunt. Durant el període que s'ha estudiat, les captures anuals varien entre les 100 tones anuals el 2001 i el 2006, un mínim de 42 tones el 2007, i un màxim de 819 tones el 2012. Els ports de pesca amb més captures van ser Blanes, Arenys de Mar i Palamós. El 2012 i 2013 les captures a Sant Feliu de Guíxols van incrementar-se remarcablement. Sembla que almenys fins al 2010 no totes les captures van ser informades, ja que les captures anuals més altes pertanyen del 2010 al 2012.

En el següent gràfic es mostren les vendes que hi van haver entre els anys 2000 - 2015.

6.7.1. GRÀFIC 1. VENDES

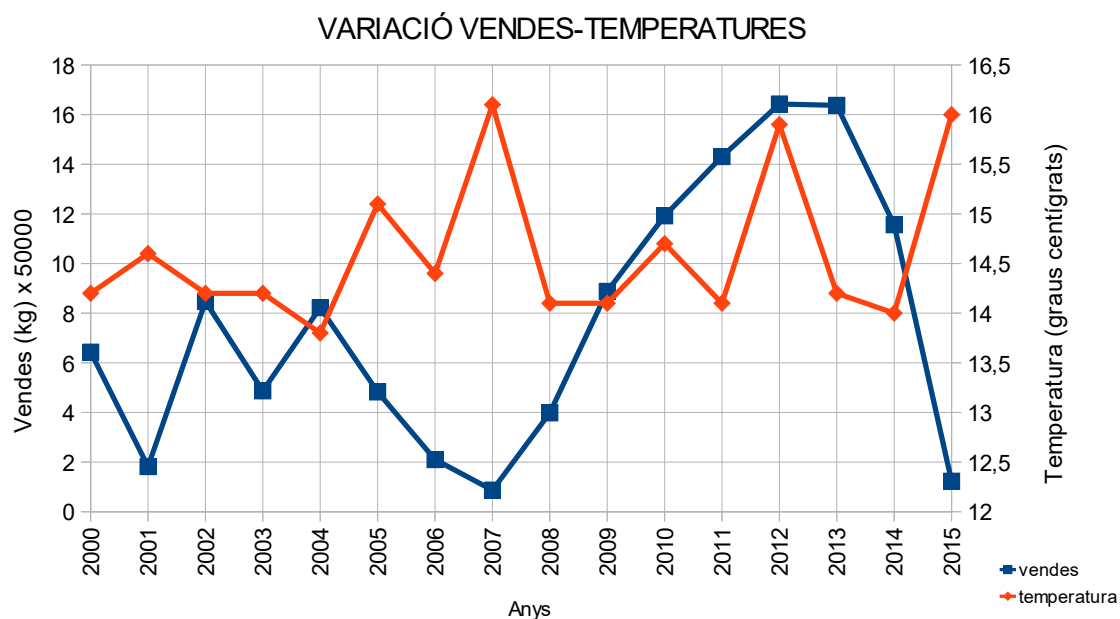
Aquest gràfic l'he elaborat mitjançant les dades que em van facilitar l'ICM-CSIC sobre les vendes de solsos durant el període del 2000 al 2015. Aquestes dades es trobaven separades primerament pels diferents ports de venda i posteriorment pels mesos de l'any. Així doncs el que he fet és sumar les vendes de cada any en total de tots els ports, i les he col·locat al gràfic en funció de l'any que els pertoca.

Podem comprovar com es veu en el gràfic anterior els anys 2001 i 2006 hi ha unes captures d'aproximadament 100000 kg de solsos, al 2007 n'hi ha cap a la meitat, i al 2012 s'arriba al màxim amb 819000 kg. Gràcies a aquest gràfic podem veure que el 2013 també es manté amb el mateix nombre de captures, a diferència que el gràfic anterior que només es comprèn el període de l'any 2013 fins al juliol, data en què es va acabar l'estudi científic. Amb aquest gràfic també podem percebre la davallada de les captures els anys 2014 i sobretot 2015.

A raó d'aquesta gran davallada en les captures els últims dos anys 2014 i 2015, i també amb l'observació de la gran davallada l'any 2007, he volgut investigar de manera molt superficial si l'augment de la temperatura del mar ha pogut afectar a la disminució de captures.

Per tal de fer-ho he recollit les dades de les temperatures del mar de la zona de l'Estartit dels anys 2000-2015 i les he posat juntament amb les captures d'aquests anys.

6.7.2. GRÀFIC 2. VARIACIÓ VENDES-TEMPERATURES

Aquest gràfic l'he elaborat amb les mateixes dades que el gràfic 1, però la diferència és que hi he afegit un altre eix y, el que correspon a les temperatures de l'aigua del mar de la zona de l'Estartit, mitjançant les dades proporcionades de les respectives temperatures de cada any de l'ICM-CSIC.

Després d'observar els resultats del gràfic podem veure com a l'any 2001, 2005, 2007 i 2015, la davallada en captures coincideix amb l'augment de la temperatura marina. Concretament, els dos pics més destacables de temperatura marina coincideixen amb els dos pitjors anys de vendes. A partir d'aquí podríem dir que l'augment de la temperatura marina afecta negativament a les espècies de solso de la Costa Brava, però aquest gràfic també ens ensenya que anys en els quals la temperatura ha estat molt alta, les captures també ho han estat, com pot ser el cas del 2012.

Un possible factor que pot alterar els resultats dels anterior gràfics és que, com he dit anteriorment, els pescadors de sossos, sobretot en anys anteriors al 2010, no venien a la llotja totes les captures de solso que obtenien, cosa que fa que durant aquests anys el nombre de captures sigui superior al nombre de vendes comptabilitzades i fetes servir en aquest estudi. També és possible que hi influeixin altres factors com les pluges, és per això que el pròxim gràfic que es troba a continuació està relacionat amb aquest factor.

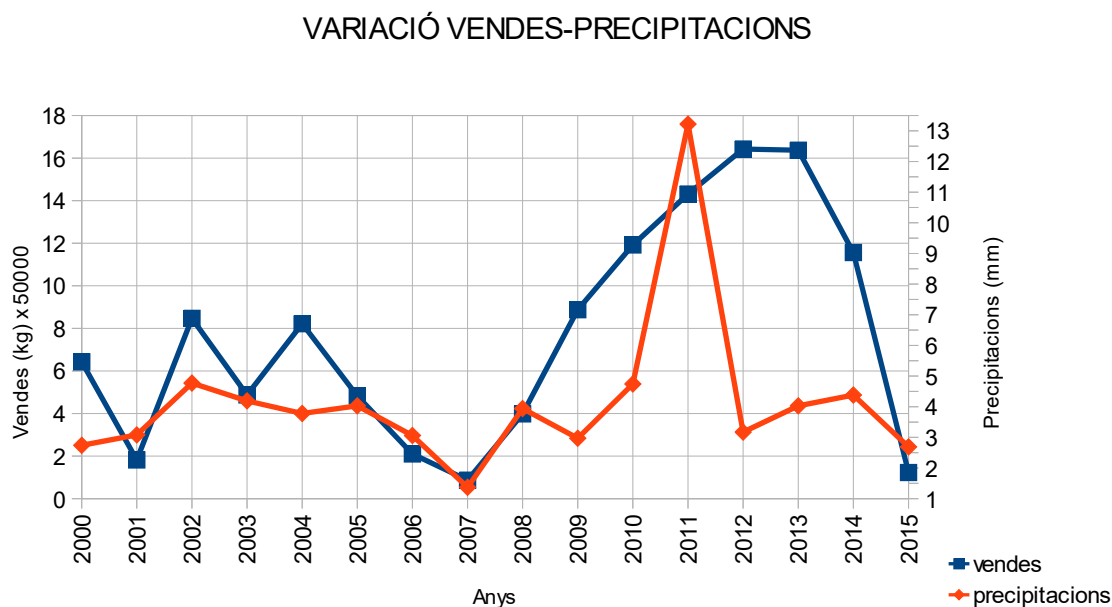
Durant la dècada entre el 2000 -2010, hi van haver moltes més captures de les que estan comptabilitzades en forma de vendes, ja que la quota era molt més alta que al 2012-2013, per exemple, època en que s'estava duent a terme l'estudi científic i que la quota era molt reduïda. Per tant el que no lliga per enlloc és que l'any 2000, per exemple, es van capturar 10 tones menys de solsos que l'any 2012 o 2013, quan a l'any 2000 hi havien unes captures de solsos desorbitades, amb unes quotes molt grans.

Per tal de comprovar matemàticament si hi ha una relació entre les vendes i la temperatura he fet la següent taula estadística:

Vendes	6,43	1,82	8,46	4,87	8,22	4,83	2,1	0,87	3,98	8,88	11,92	14,31	16,43	16,37	11,56	1,23	122,29
Temperatura	14,2	14,6	14,2	14,2	13,8	15,1	14,4	16,1	14,1	14,1	14,7	14,1	15,9	14,2	14	16	233,7

Amb aquesta taula he fet un estudi estadístic en què el meu objectiu ha estat calcular el coeficient de correlació lineal o de Pearson (r). Mitjançant una sèrie de paràmetres he arribat a la conclusió que la correlació és inversa i molt feble, casi nul·la, d'un -0.2. Aquest número (-0.21), és resultat de dividir la covariança entre la multiplicació de la desviació típica de les vendes i la desviació típica de les temperatures. Així doncs, la covariança és de 0.897, mentre que les dues desviacions típiques, de les vendes i les temperatures, valen 5.10 i 0.8481 respectivament. Que la correlació sigui inversa significa que quan les temperatures augmenten, les vendes disminueixen, i viceversa. Pel que fa a que la correlació és feble significa que gairebé no existeix relació entre les vendes i les temperatures.

6.7.3. GRÀFIC 3. VARIACIÓ VENDES-PRECIPITACIONS

Aquest altre gràfic l'he elaborat amb les mateixes dades que el gràfic anterior (gràfic 2), però la diferència és que en comptes d'haver-hi un eix y amb les temperatures del mar, és amb la quantitat de precipitació de les comarques del Baix i l'Alt Empordà, la Selva, el Gironés, el Maresme i el Barcelonés, ja que és la zona del país que els seus rius desemboquen a la Costa Brava, costa on es pesca a la solsera.

En aquesta gràfica podem veure que els valors del pic més pronunciat de vendes coincideix amb el pic més alt en precipitacions, i el contrari, que les dues davallades més pronunciades en vendes coincideixen amb les dues davallades més fortes pel que fa a les precipitacions. Mirant aquestes dades podríem afirmar que la precipitació afecta a la captura de solsos, és a dir, afectaria indirectament, perquè la teoria és que quan no plou gaire les rieres no baixen amb gaire aigua i tots els minerals que arrossega amb ella durant tot el recorregut no arriben al mar i que per tant el solso troba a faltar aquest aliment i no n'hi ha tants. Però aquesta gràfica també presenta contradiccions com per exemple els anys 2012 i 2013, en què hi ha moltes captures però en canvi es produeix una davallada de les precipitacions molt forta. En el cas dels anys 2000-2010, exceptuant el 2007 en què es veu clarament el que passa, són anys en què com he dit abans no es comptabilitzaven el total de captures i per tant són dades de les quals no ens podem fiar i falsifiquen una mica el gràfic.

Per tal de comprovar matemàticament si hi ha una relació entre les vendes o captures i la precipitació he fet la següent taula estadística:

Vendes	6,43	1,82	8,46	4,87	8,22	4,83	2,1	0,87	3,98	8,88	11,92	14,31	16,43	16,37	11,56	1,23	122,29
precipitació	2,74	3,08	4,77	4,19	3,78	4,03	3,06	1,37	3,94	2,97	4,74	13,22	3,17	4,03	4,38	2,69	66,16

Amb aquesta taula he fet un estudi estadístic en què el meu objectiu ha estat calcular el coeficient de correlació lineal o de Pearson (r). Mitjançant una sèrie de paràmetres he arribat a la conclusió que la correlació és directa i feble, d'un 0.5. Aquest número (0.5), és resultat de dividir la covariança entre la multiplicació de la desviació típica de les vendes i la desviació típica de les precipitacions. Així doncs, la covariança és de 6.02, mentre que les dues desviacions típiques, de les vendes i les precipitacions, valen 5.10 i 2.5 respectivament. Que la correlació sigui directa significa que quan les vendes augmenten, les precipitacions també augmenten, i viceversa. És feble, cosa que significa que no hi ha gaire relació entre els dos paràmetres estudiats, però no és nul.la.

7. PROPOSTES D'IMPLEMENTACIÓ A ALTRES PESQUERES

Tal i com em va comentar la Pilar Sánchez a l'entrevista que vaig fer-li, les pesqueres petites són les que tenen una probabilitat més alta d'èxit en l'implementació de la cogestió. De la mateixa manera, les pesqueres més grans són les que tenen una probabilitat més baixa d'èxit en l'implementació de la cogestió, dit en altres paraules, tenen més tendència al fracàs.

Això és degut a la quantitat de gent que hi ha involucrada. En pesqueres petites la flota pesquera és petita, per tan en un sistema de cogestió, hi ha menys gent amb la qual posar-se d'acord, hi ha menys gent que pot aportar opinions contràries o diferents a la resta, i per tant hi ha menys risc de desacords i discussions.

En pesqueres grans, amb flotes pesqueres també molt grans, hi ha una gran quantitat de gent involucrada dins del sistema amb capacitat per dir la seva, cosa que fa que augmentin de manera considerable les opinions diverses o contràries, que poden desenvolupar en discussions i llargs terminis o períodes per prendre decisions.

En el cas del nostre país un exemple de cogestió d'èxit és en la solsera, i és que la solsera compta amb una flota pesquera petita, de 26 vaixells, tots situats a la Costa Brava i a la costa del Maresme.

Altres pesqueres en que podria funcionar serien el cercol per pescar la sardina i el seitó, o el trasmall i en definitiva totes les pesques tradicionals.

D'altres exemples de cogestió que s'estan duent terme amb èxit al Mediterrani els trobem en la gamba de Palamós, i el lluç de Roses.

Pel que fa a altres exemples de cogestió però ja fora del Mediterrani:

-Vaixells de pesca a *Punta del Diablo*, Uruguai, on els pescadors, administradors i científics estan cooperant en la pesquera de múltiples espècies per millorar la gestió i reduir els descarts i captures accidentals del "*dofi franciscana*" en perill d'extinció.

8. CONCLUSIONS

Amb aquest treball de recerca he fet una sèrie d'observacions, investigacions i anàlisis que m'han dut a les següents conclusions:

- El principal referent que han tingut tan la cogestió en la solsera i en general a la pesca com a la CCMA ha estat l'exitosa i extesa cogestió empresarial alemanya.
- La conca mediterrània és un espai amb una abundant biodiversitat, única al món i extraordinària. És una zona altament rica que ha de ser conservada i cuidada rigorosament, perquè aquest patrimoni pugui ser gaudit per les futures generacions. Però hem de parar molta atenció a les nostres accions, ja que són una de les principals amenaces per la conservació d'aquest espai natural i pels seus habitants, i poden desencadenar en desastrosos resultats.
- S'ha de conscienciar a la població i s'han de prendre mesures contra la pesca industrial que malmet els recursos pesquers i des dels governs o estats s'ha d'ajudar als pescadors tradicionals a tirar endavant i a lluitar contra aquesta pesca industrial que és tot el contrari de sostenible.
- Per la importància que ha tingut el peix en la nostra història i en les civilitzacions passades, i per la que té ara, a més dels beneficis a la salut que ens aporta, és molt necessari conservar el recurs pesquer pel nostre propi interès.
- Com a resposta al primer dels meus objectius principals: presentar i explicar una alternativa a la gestió dels béns comuns allà on han fallat les polítiques i la gestió tradicional, piramidal i jeràrquica; puc dir que l'anàlisi fet als dos tipus de cogestió explicats; el de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals més superficial i breu en comparació al que constitueix el tema del treball, la cogestió en la modalitat artesanal de la solsera, són dos exemples d'alternatives a la gestió dels béns comuns allà on han fallat les polítiques i la gestió tradicional, piramidal i jeràrquica.
- Pel que fa a l'altre objectiu principal del treball, que constitueix el tema i el nucli del treball: l'anàlisi de la cogestió de la solsera, la pesca de la solsera, el paper que duu a terme Tossa i el solso, n'explicaré les meves conclusions per parts:

La cogestió de la solsera resulta ser pionera en el seu camp dins del nostre país, constituint un exemple a seguir per altres pesqueres que vulguin canviar la manera de treballar i sobretot de cuidar el recurs pesquer i la seva economia. La cogestió de la solsera ha demostrat amb fets que sense ella no s'estaria actualment seguint amb la pesca d'aquest peixet, que probablement continuaria tancada per la Unió Europea o per la desaparició del peix a causa de la mala gestió pesquera. A més a més, una de les coses més importants que demostra i que reivindica, al meu entendre, és que la participació activa dels propis pescadors dins la presa de decisions sobre la pesca que porten fent durant anys i que són els màxims especialistes en la seva modalitat de pesca, els que més en saben, comporta unes millores en la seva gestió inigualables, ja que no hi ha ningú més interessat que ells en què la pesquera prosperi, millori i estigui el més ben gestionada possible. Destaco sobretot els pescadors perquè són el col·lectiu per excel·lència al qual se l'ha deixat de banda des de sempre en la gestió de la seva pròpia pesquera, però també es remarcable l'aportació dels científics, amb el seu valuós coneixement, i les ONGs o societats civils, per la seva tasca en procurar mantenir la bona salut del sector i del recurs.

Tossa podríem dir que és el bressol d'aquesta pesca, ja que és en aquest municipi on es comença i on es practica més la tirada a l'art, que després evoluciona cap a la solsera que coneixem avui dia.

Així mateix, constitueix una de les pesques més desenvolupades que banyen les costes del Mediterrani, una de les que han canviat més la seva manera de practicar-la. Tossa també és el lloc on els seus pescadors practiquen una pesca derivada de la solsera, el solso viu, utilitzat també en la pesca dels palangres, una pesca molt famosa sobretot fa uns cinquanta anys, quan ser pescador era un ofici majoritari al poble.

- Continuant amb els altres objectius explicats anteriorment, trobem la meua intenció en formular alguna hipòtesi sobre el per què de la manca de captures. Així doncs, les meves dues hipòtesis exposades i explicades anteriorment tracten sobre si l'augment de temperatura del mar pot haver-los afectat negativament, i per un altre costat, si les pluges o especialment la manca d'aquestes també els poden haver afectat negativament. La conclusió que en trec és que per part de l'augment de temperatura sí que sembla que té uns indicis clars que pot haver afectat, però tan sols en uns anys, ja que en d'altres és molt contradictori. Pel que fa a les pluges es produiria el

mateix, uns anys sembla que sí que hi ha alguna relació però en d'altres és del tot contradictori. Per tal de veure matemàticament l'autèntica i verdadera relació que hi ha entre les temperatures-captures i les precipitacions-captures, he elaborat una sèrie de taules estadístiques que m'han servit per calcular aquesta relació. Els resultats no han estat satisfactoris, ja que en el cas de la temperatura la relació resultant és molt i molt feble, gairebé nul·la, i en el cas de les precipitacions és un xic més alta, en podríem dir que hi ha una relació feble. Per tant el que puc dir és que segons els meus estudis tant la temperatura del mar com les precipitacions no afecten considerablement l'augment o disminució de l'espècie. En aquest apartat també m'agradaria mencionar la possible hipòtesi que em va comentar el meu avi quan li vaig fer aquesta pregunta, i és que segons ell podria ser que hi hagués un pèl molt i molt fi que es situaria sobre la sorra i impediria als sòlsos fer la seva vida normal, és a dir, enterrar-se i desenterrar-se.

- De les tres entrevistes fetes en total entre pescadors i una científica, en concret una entrevista al representant dels pescadors al comitè de la cogestió de la solsera Mauricio Pulido, una altra al meu pare i pescador de la solsera Jordi Rabassa i finalment a la Pilar Sánchez, representant dels científics en el comitè, n'he pogut extreure les següents conclusions:

-Els pescadors s'han sentit deixats de banda en la gestió de la pesca pel que fa als anys anteriors a la implementació de la cogestió per part de les administracions, que la gestionaven.

-Avantatges i inconvenients

Avantatges per la pesca:

*Els pescadors passen de veure's com a rivals entre ells a convertir-se en aliats.

* Els pescadors creen associacions per ajudar-se mútuament a aconseguir la captura de la quota diària.

*S'assoleix un nivell de compliment de les mesures acordades molt alt en contraposició a abans de la cogestió.

*Els pescadors amb els ecologistes i amb els científics aconseguixen una bona relació sense enemistats ni conflictivitats.

*Hi ha intercanvi d'informació entre pescadors, ecologistes i científics que afavoreix substancialment a la conservació del solso.

Avantatges per l'administració:

* El seu sistema de control, que no funcionava, passa a ser funcional gràcies a que els pescadors són els propis controladors, s'autocontrolen a si mateixos ja que saben els beneficis que els hi aporta.

*El seu sistema d'inspecció que es limitava a aixecar expedients sancionadors, ara desapareix ja que els que eren sancionats, és a dir, els pescadors, són els principals interessats en complir les normes.

Avantatges econòmics:

*Abans la pesca del solso era una pesca més en la que tothom hi podia anar. Ara s'ha convertit en una pesca exclusiva i resulta més rentable pels pescadors, ja que s'ha incrementat el valor del solso en el mercat al disminuir-ne les captures, i conseqüentment s'ha disminuït el gasto pels pescadors, perquè estan menys hores a mar cosa que significa una probabilitat més baixa de tenir averia, disminuir la quota també vol dir disminuir la quantitat de calades o bols i per tant menys probabilitat de trencar la xarxa, i finalment estar menys hores a mar significa gastar menys gasoil.

* La cogestió evita la corrupció, ja que tot es fa juntament.

*Gestió adaptativa en funció del recurs, és a dir, es va augmentant o disminuint la quota en funció del que es pesca.

Inconvenients:

Pels pescadors:

*No tots els pescadors poden pescar solsos, només aquells que compleixen les dues condicions dites per la CE. Això genera una conflictivitat social entre solsaïres i pescadors d'altres modalitats que també volen pescar el solso.

- Penso que podria dir que la solsera, en concret la cogestió de la solsera, és la mostra que es poden canviar les maneres de fer tradicionals, deixant un exemple a seguir per altres pesqueres i constituint un nou model pesquer català.
- Després d'haver anat a dos mostrejos a l'Institut de les Ciències del Mar de Barcelona, i haver-hi participat i col.laborat amb la feina que fan allà els biòlegs, he vist de primera mà el seguiment que fan de l'espècie mitjançant la seva mesura, pes, observació de les gònades, és a dir, del seu estat sexual, la separació entre les dues espècies diferents de solsos, etc.
- Amb l'elaboració d'unes gràfiques he pogut veure l'evolució que ha anat patint el preu del solso, disminuint en èpoques de grans captures i augmentant en èpoques escasses. Això demostra la llei de l'oferta i la demanda i la revalorització del solso gràcies a la implementació de la cogestió, sobretot a partir dels anys 2012 i 2013, en què es remonta una mica el preu després d'haver-se mantingut uns tres anys (2009, 2010 i 2011) amb un preu molt baix. Aquests resultats també deixen entreveure que ara com ara aquesta pesca resulta més rendible, a causa de l'elevat preu que és conseqüència de la disminució de la quota, però tot això tenint en compte i molt present que és un peix que en determinades temporades es troba molt escàs i arriba un moment límit en què els mateixos pescadors es veuen obligats a parar d'anar-hi perquè acaben perdent-hi diners en comptes de guanyar-ne, sobretot per temes de gasoil, averies a la barca o a l'art.
- Gràcies a l'entrevista amb la Pilar Sánchez he pogut fer una breu proposta o recomanació a implementar la cogestió en pesqueres petites, on la flota pesquera sigui reduïda i l'espai pesquer també, per estalviar problemes d'entesa en la presa de decisions.
- Finalment i ja per acabar, l'exposició i l'explicació de la cogestió en la CCMA-TV3, en la meua opinió, ha aportat al treball una altra manera de veure la idea de la cogestió. Demuestra que qualsevol tipus de sector podria resultar beneficiós d'implementar aquest projecte, i en un futur esperem que no gaire llunyà puguem veure si finalment s'acaba implantant a la corporació i si en el cas de la solsera segueix donant bons fruits.

9. GLOSSARI

Mola : Gran quantitat de peixos que van plegats.

Sonda : Aparell mecànic o radioelèctric emprat per a determinar la profunditat de la mar, d'un riu, etc., en un punt determinat.

Calar : Disposar un ormeig de pesca dins l'aigua a fi d'atrapar-hi peix.

Llevar : Treure de la mar, d'una embarcació estant, les xarxes, les nanses, els palangres, etc., per tal d'heure el peix.

Cap: Corda

Cama: Cadascuna de les bandes de l'art de la solsera.

Cóp: Part de la majoria dels arts d'encerclament i d'arrossegament, i en general dels arts que no mallen peix, on resta concentrada la captura.

Amarrar: Lligar, fer ferm, assegurar (un cap, un cable metàl·lic, una cadena).

Mangueta: Peça de fusta o metàl·lica amb dos braços horitzontals curts que va fixada a la coberta o a l'orla d'una embarcació i serveix per a amarrar-hi caps.

Maquinilla: Màquina amb la que es recull la xarxa (l'art en aquest cas) a bord de la barca.

Mamella: Tall de xarxa cilíndrica per on es treuen les captures.

Cubell: Recipient rodó de plàstic, més estret de baix que de dalt.

Cupo: Quota de pesca.

Cofa: Recipient rectangular, de poca alça, que serveix per distribuir el peix per la seva venda.

Escar: Posar l'esca o l'esquer a l'ham.

Celebrell: Celebret.

Anar amulats: Anar molt junts.

Rall: Ormeig de pescar que consisteix en una xarxa de forma circular guarnida de ploms en tot el seu perímetre i proveïda, al centre, d'una corda, per la qual hom la pot sostenir.

Saupa: Peix de roca que es pesca amb el rall.

Reclutament: Moment en el qual les formes juvenils dels organismes s'incorporen a la població adulta, generalment tot canviant d'hàbitat i costums.

Bol: Acció de calar la xarxa per a pescar, calada.

10. BIBLIOGRAFIA

WEBS VISITADES

Ajuntament de Blanes . Estat actual de la pesca amb sonsera a Catalunya [en línia]
<<http://www.blanes.cat/docweb/2014-03-25-sonso>> [consulta: 10.11.2015]

Australian Government. Fisheries Research and Development Corporation. Co-management: Managing Australia's fisheries through partnership and delegation. [en línia] <www.frdc.com.au>[consulta: 18.06.2016]

Xino Xano Lloret de Mar. Tirada a l'art. [en línia]
<<http://www.xinoxano.org/ca/activitats/tirada-a-lart>>[consulta: 19.07.2016]

Institut d'estadística de Catalunya. Pluviometría. Precipitación mensual. Comarcas. [en línia] <<http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=217&lang=es&t=2015>> [consulta: 01.08.2016]

ICM-CSIC. Sea warming and fish distribution: the case of the small pelagic fish, *Sardinella aurita*, in the western Mediterranean. [en línia]
<https://www.researchgate.net/publication/227963331_Sea_warming_and_fish_distribution_The_case_of_the_small_pelagic_fish_Sardinella_aurita_in_the_Twestern_Mediterranean>[consulta: 10.04.2016]

Generalitat de Catalunya. Agricultura i Ramaderia. Pesca. [en línia]
<<http://web.gencat.cat/ca/temes/agricultura/>> [consulta: 09.06.2016]

IUCN. Red List. THE MEDITERRANEAN: A BIODIVERSITY HOTSPOT UNDER THREAT [en línia]
<http://cmsdata.iucn.org/downloads/the_mediterranean_a_biodiversity_hotspot_under_threat.pdf>[consulta: 29.07.2016]

Food and Agriculture Organization of the United Nations. Co-management. [en línia] <<http://www.fao.org/fishery/topic/16625/en>>[consulta: 12.07.2016]

University of Rhode Island. Department of Environmental and Natural Resource Economics. Japanese coastal fishery co-management: an overview [en línia] <<http://www.fao.org/3/a-a1497e/a1497e20.pdf>>[consulta: 19.07.2016]

Wikipedia. Fisheries management [en línia] <https://en.wikipedia.org/wiki/Fisheries_management>[consulta: 19.07.2016]

SADSTIA. South African Deep- Sea Trawling Industry Association. Co-management [en línia] <<http://www.sadstia.co.za/index.php/the-fishery/management/co-management>>[consulta: 10.07.2016]

International Center for Living Aquatic Resources Management. Philippines. Fisheries Co-management: Key Conditions and Principles Drawn from Asian Experiences. [en línia] <<http://dlc.dlib.indiana.edu/dlc/bitstream/handle/10535/1220/pomeroy.pdf?sequence=1>>[consulta: 30.07.2016]

Indonesia. Fundamentals of fisheries co-management in Indonesia. [en línia] <<http://www.fao.org/3/a-i0989e/i0989e01.pdf>>[consulta: 04.08.2016]

Estacions meteorològiques de l'Estartit i Torroella de Montgrí. Temperatura del mar [en línia] <<http://meteolestartit.cat/mar/temperatura/>>[consulta: 01.07.2016]

Diari de Girona. Reobren la pesca del sonso després de nou mesos amb la flota al port. [en línia] <<http://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2016/04/16/reobren-pesca-del-sonso-despres/778063.html>> [consulta: 02.11.2015]

Generalitat de Catalunya. Sala de premsa. Després de nou mesos, el sonso torna a les llotges pesqueres i als mercats catalans [en línia] <http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/292165/ca/mesos-sonso-torna-llotges-pesqueres-mercats-catalans.do> [consulta: 21.02.2016]

El Periodico. Viaje al fondo de la crisis pesquera. [en línia] <<http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/por-que-pescan-menos-sardinaboquerones-4963539>> [consulta: 06.06.2016]

Televisió de Catalunya. Fer el lluç. [en línia]

<<http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/quequicom/fer-el-lluç/video/5579890/>> [consulta: 29.05.2016]

Comunidad de Madrid. Instituto de salud pública. El pescado en la dieta. [en línia]

<http://www.nutricion.org/publicaciones/pdf/el_pescado.pdf> [consulta: 15.02.2016]

Generalitat de Catalunya. Plans de gestió. [en línia]

<http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/pesca/dar_especies_calador_mediterrani/plans-gestio-cogestio/> [consulta: 11.08.2016]

La Vanguardia. Los expertos defienden la cogestión pesquera para combatir la sobreexplotación de los océanos. [en línia]

<<http://www.lavanguardia.com/natural/20150224/54426487235/expertos-defienden-cogestion-pesquera-combatir-sobreexplotacion-oceanos.html>> [consulta: 19.05.2016]

Nueva mirada al mar. Cogestión pesquera. [en línia]

<<http://nuevamiradaalmar.blogspot.com.es/2015/11/cogestion-pesquera.html>> [consulta: 30.03.2016]

Sinc. Un estudio destaca la importancia de la cogestión para lograr una pesca sostenible.

[en línia] <<http://www.agenciasinc.es/Noticias/Un-estudio-destaca-la-importancia-de-la-cogestion-para-lograr-una-pesca-sostenible>> [consulta: 03.08.2016]

WWF. Con el sonso demostramos que otro modelo de gestión de la pesca es posible. [en

línia] <<http://www.wwf.es/?27220/Con-el-sonso-demostramos-que-otro-modelo-de-gestin-de-la-pesca-es-posible>> [consulta: 03.08.2016]

El País. La gamba de Palamós recupera la seva talla. [en línia]

<http://cat.elpais.com/cat/2015/02/08/catalunya/1423416664_011549.html> [consulta: 19.05.2016]

ICM. El pla del Lluç a Roses, un exemple d'autogestió. [en línia]

<<http://www.icm.csic.es/el-pla-del-llu%C3%A7-roses-un-exemple-dautogesti%C3%B3>> [consulta: 29.05.2016]

ICM. Models de gestió pesquera sostenible a Calalunya. [en línia]
<http://www.icm.csic.es/rec/lleonart/Divulgacio/gesti%3_pesquera.pdf> [consulta: 24.04.2016]

Instituto Español de Oceanografía. La sobreexplotación pesquera. El difícil equilibrio entre el recurso y su explotación. [en línia]
<http://www.magrama.gob.es/ministerio/pags/biblioteca/revistas/pdf_AM/AM_2007_62_36_41.pdf>[consulta: 22.07.2016]

Greenpeace. Lista Roja de especies pesqueras. [en línia]
<<http://www.greenpeace.org/espana/es/reports/lista-roja-de-especies-pesque/>>[consulta: 02.07.2016]

ICM. Los recursos pesqueros del Mediterráneo.[en línia]
<http://www.icm.csic.es/rec/lleonart/Divulgacio/lleonart_recursos%20pesqueros%20Med_qm16.pdf>[consulta: 03.07.2016]

Universidad Politécnica de Cartagena. La gestión ética del sector pesquero. Un modelo de gestión basado en la cogestión adaptativa de las comunidades de pescadores. [en línia] <[401-942-1-PB.pdf](#)> [consulta: 23.07.2016]

Wikipedia. Gymnammodytes cicerellus. [en línia]
<https://es.wikipedia.org/wiki/Gymnammodytes_cicerellus> [consulta: 19.07.2016]

Greenpeace. Sobreexplotación. [en línia]
<<http://www.greenpeace.org/espana/es/Trabajamos-en/Defensa-de-los-oceanos/pesca/sobreexplotacion/>> [consulta: 22.07.2016]

IES.Fernando Wirtz Suárez. Sobreexplotación de los recursos naturales. [en línia]
<<http://ies.fernandowirtz2.ccmc.climantica.org/2013/03/04/la-sobreexplotacion-de-los-recursos-naturales-la-pesca/>> [consulta: 30.07.2016]

Greenpeace. Impactos. [en línia] <<http://www.greenpeace.org/espana/es/Trabajamos-en/Frenar-el-cambio-climatico/Impactos/>> [consulta: 22.07.2016]

National Geographic. La sobrepesca. [en línea]

<<http://www.nationalgeographic.es/el-oceano/cuestiones-criticas-sobre-la-sobrepesca/cuestiones-criticas-sobre-la-sobrepesca>> [consulta: 01.08.2016]

Greenpeace. Pesca del arrastre. [en línea]

<http://www.greenpeace.org/espana/Global/espana/report/oceanos/Qu%C3%A9_es_pesca_arrastre.pdf> [consulta: 22.07.2016]

Clave. La cogestión en la empresa. [en línea] <<http://www.clavei.es/blog/2013/la-cogestion-en-la-empresa-que-es/>> [consulta: 28.06.2016]

ICM. The co-management of the sand eel fishery of Catalonia (NW Mediterranean): the story of a process. [en línea]

<<http://scientiamarina.revistas.csic.es/index.php/scientiamarina/article/view/1514/1655>> [consulta: 15.08.2016]

CCMA. El millor per a la ccma. [en línea]

<<https://cogestiotv3.files.wordpress.com/2016/05/cogestic3b3-el-millor-per-a-la-ccma.pdf>> [consulta: 02.07.2016]

CCMA. 4 anys amb Brauli Duart [en línea]

<<https://joestimotv3.files.wordpress.com/2016/03/ccma-4-anys-amb-brauli-duart-les-audic3a8ncies.pdf>> [consulta: 02.07.2016]

Infoalimentación. Propiedades nutricionales del pescado. [en línea]

<http://www.infoalimentacion.com/pescado/propiedades_nutricionales_pescado.htm> [consulta: 25.08.2016]

Wikipedia. Charles Fourier. [en línea]

<https://es.wikipedia.org/wiki/Charles_Fourier> [consulta: 25.01.2016]

University of Washington. Comanagement holds promise of sustainable fisheries worldwide. [en línea] <<http://www.washington.edu/news/2011/01/05/co-management-holds-promise-of-sustainable-fisheries-worldwide/>> [consulta: 14.06.2016]

LLIBRES UTILITZATS

ZARAGOZA I RAIG, Telm. *Senyes, Ormeigs i Pescadors de Tossa. Segle XX*. Tossa de Mar: Confraria de Pescadors de Tossa de Mar, 2001.

ZARAGOZA I RAIG, Telm. *Mariners de Tossa a mà alçada*. Tossa de Mar: Confraria de Pescadors de Tossa de Mar, 2001.

SALA, Joan; DOMÈNECH, Joan. *La pesca*. Girona: Diputació de Girona/Caixa de Girona, 1994.

ALEGRET i TEJERO, Joan Lluís; GARCIA i DOMINGO, Enric; MARTÍ i LLAMBRICH, Miquel; VIVES i JORNET, Marta. *La pesca a Catalunya*. Barcelona: Angle editorial. Edició 2003

ANNEXOS

11. ANNEXOS

1. ORÍGENS I PIONERS

Fourier va ser un economista francès de finals del segle XVIII i principis del segle XIX considerat un dels pares del cooperativisme i gran crític del capitalisme, que va proposar el falansteri, un tipus d'edifici construït amb la intenció que hi visquessin comunitats amb interessos comuns formades amb els principis de copropietat i cogestió.

Falansteri

COGESTIÓ ALEMANYA

Segons Holm-Detlev KÖhler el model de cogestió alemany està format per l'anomenat Consell de Vigilància que controla la gestió duta per la direcció de l'empresa i està format a parts igual pels representants dels accionistes o propietaris de l'empresa i per representants dels seus treballadors.

Aquesta cogestió permet la negociació, participació i corresponsabilitat dels integrants de la plantilla de l'empresa, i en moments difícils fa que els propis treballadors estiguin molt interessats en buscar solucions i a innovar el més ràpid possible, simplement pel seu bé. Per què això es produeixi és necessari una gestió transparent i justa i una participació. Això vol dir que no s'han de prohibir o impedir als treballadors tenir els seus drets, sinó la creació d'una democràcia en l'empresa.

A Alemanya hi ha una llei vigent des dels anys cinquanta, feta després de la segona guerra mundial, que obliga a totes les empreses alemanyes de més de 2000 treballadors la participació a parts iguals dels treballadors en els òrgans de direcció de l'empresa. Això fa que les despeses en participació d'aquests treballadors siguin menors a les

despeses de conflicte i falta de compromís d'aquests. Amb tot això els treballadors alemanys han après ha gestionar la qualificació professional, la millora cada cop més elevada de les seves condicions laborals i la millora que aporten a l'empresa amb la seva bona feina. De l'altre banda els propietaris han après que la seva actitud de caps i d'amos no serveix per portar a una empresa a l'èxit i que per contra han de saber valorar el coneixement dels seus treballadors que és el que si que converteix a una empresa en exitosa.

Tots aquests avantatges fruit de la imposició de les lleis a Alemanya ha provocat el contagi de la cogestió a petites i mitjanes empreses no obligades a seguir aquest sistema.

En el context de crisi econòmica també s'han vist els beneficis d'aquesta gestió compartida, ja que els sindicats van fer que en comptes de retallar en plantilla les empreses formessin a aquelles persones per així convertir la mà d'obra que es volia acomiadar, en mà d'obra requalificada, cosa que va permetre que la seva recuperació de la crisi econòmica fos molt més ràpida.

Amb aquest model de cogestió imposat després de la guerra s'ha aconseguit que els alemanys estiguin compromesos entre ells i es sentin responsables de la qualitat dels seus productes, i construeixin una economia dotada d'innovació, competitivitat, exportació i mantinguin unes relacions laborals bones i col·laboratives.

LA COGESTIÓ, UN MODEL D'ÈXIT

Segons Albert Serra Martín la cogestió ha estat un èxit en els països més desenvolupats per la qualitat institucional del seu sistema públic, és a dir, que la clau del seu èxit no ha estat la seva economia ni els seus líders polítics, sinó que la clau ha estat en què les institucions no han formulat lleis ni ordres, sinó que a més a més d'això també han sabut crear uns valors, uns tarannàs i unes actituds a la manera d'actuar que els han ajudat molt. Això ha generat una confiança que els ha enriquit el sistema públic i la seva qualitat institucional, cosa que els diferencia dels altres països que no actuen o fan de manera similar.

Per aconseguir aquesta confiança i per tan el manteniment de la seva qualitat institucional han de mantenir en equilibri tres eixos cabdals i vertebradors com són la

legitimitat política, la qualitat tècnica i professional del treball de la gent en feines públiques, i finalment l'eficiència i sostenibilitat econòmica.

Cada un d'aquests eixos vertebradors té un grup o sector de la societat que és exclusivament responsable del seu bon funcionament. En el cas dels polítics tenen la funció de mantenir una legitimitat política marcant el camí a seguir, per part dels professionals i treballadors públics la definició i l'enfocament de la forma que han de produir, i finalment els gestors han de procurar-se per la sostenibilitat econòmica.

Ara bé una part fonamental del sistema és que, cap d'aquests eixos pot voler imposar-se sobre cap altre ni cap ha de quedar sotmès, ja que si passa aquesta lluita de poders el sistema públic degenera.

Com a conseqüència de la necessitat que les empreses puguin aprofitar-se del coneixement dels seus treballadors, l'estructura tradicional basada en la jerarquia en forma de piràmide manca d'autoritat per poder dir als seus treballadors (coneixement) el que vol que facin. Però per aconseguir que els treballadors puguin participar en les decisions de l'empresa cal canviar la mentalitat i utilitzar la paraula "governança" en comptes de "govern", ja que aquesta es refereix a manar i ordenar, mentre que el que es necessita és la participació d'aquests que són ordenats.

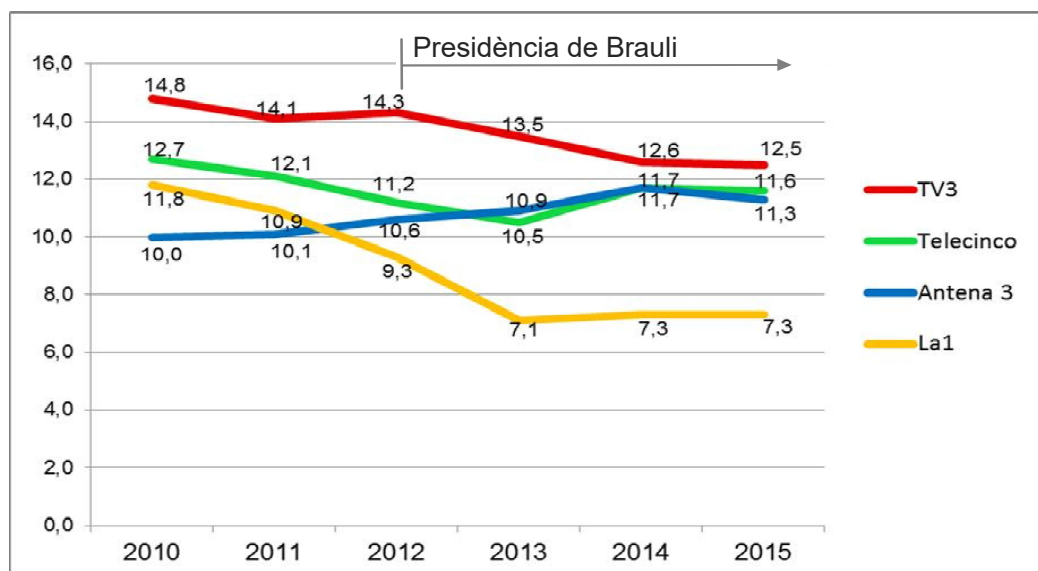
Per les empreses que vulguin canviar el seu funcionament passant per la seva gestió han de fer un canvi en el seu comportament per tal que els seus treballadors hi participin i poc a poc a passos petits vagin canviant les maneres de fer. Sempre seguint la màxima de poc a poc i bona lletra, sense presses per perill a fracassar.

11.2.AUDIÈNCIES

(font <https://joestimotv3.files.wordpress.com/2016/03/ccma-4-anys-amb-brauli-duart-les-audic3a8ncies.pdf>.)

Des del 2012, coincidint amb l'arribada de Brauli Duart a la presidència de la CCMA, l'audiència de TV3 cau de manera sostinguda. TV3 ha perdut 1,8 punts d'audiència i arriba a mínims històrics, amb una constant tendència a la baixa, tot i mantenir el lideratge.

Evolució de les audiències de les principals cadenes a Catalunya 2010-2015, en mitjanes anuals:

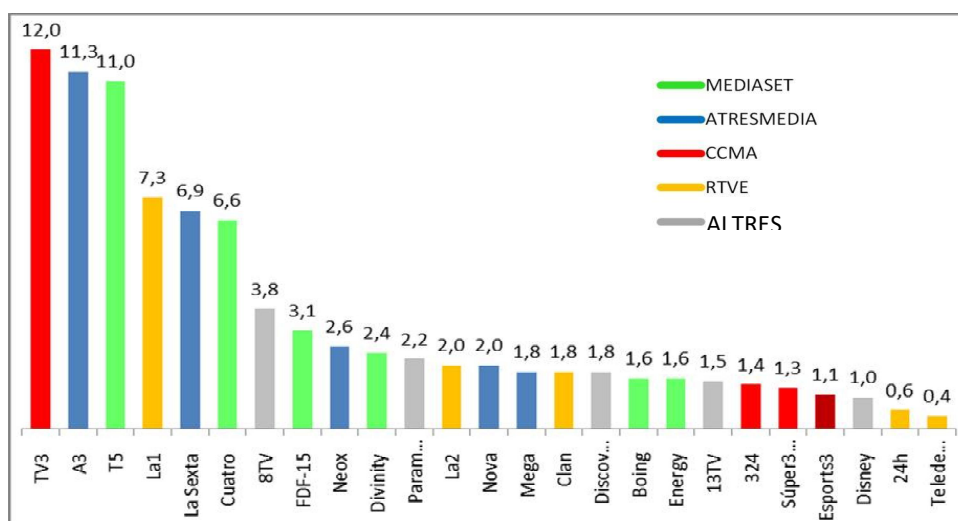
Font: Kantar Media

LA CCMA SENSE ESTRATÈGIA PER A LA TDT

La TDT genera una creixent fragmentació de les audiències.

MEDIASET i ATRESMEDIA s'han posicionat amb una oferta forta (5-6 cadenes) i diversificada amb cadenes de gran audiència, de mitjana i d'especialitzada.

Audiències a Catalunya de les cadenes dels grans grups, desembre 2015:

Font: Kantar Media

La CCMA no té cap estratègia per diversificar-se amb cadenes de mitjana audiència i ha debilitat la seva oferta (passant de 5 a 4 cadenes) quan al 2012 Brauli Duart va tancar el canal Super3-3XL per fusionar-lo amb el 33.

11.3. EL DIÀLEG SOBRE LA COGESTIÓ PER A TV3 I LA CCMA AL PARLAMENT

(font <https://cogestiotv3.files.wordpress.com/2016/05/cogestic3b3-el-millor-per-a-la-ccma.pdf>)

Acord per dialogar sobre Cogestió al Parlament

Al juliol del 2013, representants de tots els grups parlamentaris es reunien amb representants de la Comissió de Cogestió dels Treballadors de TV3 per analitzar la proposta. Van acordar, per unanimitat, establir un marc estable de “Diàleg sobre Cogestió per a TV3 i la CCMA”, amb participació dels grups parlamentaris, de representants de la Comissió, d’especialistes en governança empresarial i en comunicació i d’entitats significatives de la societat catalana.

Les jornades de diàleg sobre Cogestió per a TV3 i la CCMA

El 13 de setembre es va encetar el Diàleg amb una primera jornada de treball. En aquesta jornada hi van participar representants de tots els grups parlamentaris, membres

de la Comissió de Cogestió dels Treballadors de TV3, especialistes en governança empresarial i en comunicació i les direccions de CCOO i UGT de Catalunya, que van escoltar les ponències de quatre especialistes convidats: Albert Serra, director de l'Institut de Governança i Direcció Pública d'ESADE; Holm-Detlev Köhler, professor d'Economia Aplicada a la Universitat d'Oviedo; Alfonso Vázquez, expert en democràcia empresarial i participació, i Ricard Fernández, llavors director general de Suara Cooperativa. El Diàleg va continuar a l'octubre i al novembre amb dues jornades per aprofundir la viabilitat de la proposta de cogestió en base a les ponències dels especialistes, i es va constatar que hi havia un acord general en el sentit que calia fer evolucionar la CCMA cap a un model de gestió empresarial basat en la intel·ligència col·lectiva, la corresponsabilitat i la cogestió entre propietat i professionals.

Acord general

El 13 de desembre del 2013 es va concretar l'acord general del Diàleg sobre Cogestió per a TV3 i la CCMA en un document de consens "Propostes per a la Llei de la CCMA" (reproduït en les pròximes pàgines). El que s'ha conformat finalment en aquestes propostes és un model nou, basat en el model alemany de cogestió i en les pràctiques d'algunes cooperatives catalanes.

Participants

(A títol individual en tot o en part del procés)

ESPECIALISTES PONENTS:

Albert Serra Martín, director de l'Institut de Governança i Direcció Pública d'ESADE.

Alfonso Vázquez, director de Hobest Consultores.

Holm-Detlev Köhler, professor de Sociologia de la Universitat d'Oviedo.

Ricard Fernández, director general de Suara Cooperativa.

ESPECIALISTES EN GESTIÓ EMPRESARIAL I EN COMUNICACIÓ:

Joan Manuel Tresseras, professor de Mitjans, Comunicació i Cultura a l'UAB

Mònica Reig, directora associada Programa Partners de l'Institut de Governança i Direcció Pública d'ESADE.

Joan Corbella, professor de Comunicació de la UPF.

SINDICATS:

Joan Carles Gallego i Dolors Llobet (CCOO de Catalunya).

Josep Maria Álvarez i Albert Todà (UGT de Catalunya).

COMISSIÓ DE COGESTIÓ DELS TREBALLADORS DE TV3:

Josep M. Camps Francis Humble Ruth Llària Jaume Mosquera Èdgar Planas
Josep Planell Maria Rocamora Anna Salicrú Jordi Vendrell Jordi Vilardell

GRUPS PARLAMENTARIS:

Albert Batalla i Pere Martínez (CIU). Núria Parlón i Josep Martí (PSC).

Sergi Sabrià, Teresa Vallverdú i Oriol Amorós (ERC). Marisa Xandri (PP).

Marta Ribas (ICV). Jordi Cañas (C's). David Fernández i Víctor Reixach (CUP).

Document de Consens del 13 de desembre del 2013

Propostes per a la Llei de la CCMA

Un nou model de gestió empresarial basat en la coresponsabilitat dels professionals.

Intenció:

Preocupats pel model de gestió empresarial de TV3 i la CCMA, que després de tres dècades no satisfà ni la propietat (la població catalana representada pel Parlament) ni els

professionals de TV3 (representats pel que fa a aquesta qüestió per la Comissió de Cogestió dels treballadors de TV3), les dues parts van acordar al juliol del 2013 començar un Diàleg sobre Cogestió per a TV3 i la CCMA, amb el suport d'especialistes en gestió empresarial i en comunicació, i d'entitats socials significatives. L'esperit d'aquest Diàleg no ha estat en cap moment el de repartir-se quotes de poder ni debatre temes laborals, sinó l'estudi rigorós d'un model empresarial més eficient per a la CCMA, que sigui creïble per a la propietat, per als professionals de la CCMA i per als experts en gestió empresarial i en comunicació. Després de cinc sessions de treball el Diàleg sobre Cogestió per a TV3 i la CCMA constata un acord general sobre la necessitat de fer evolucionar la CCMA cap a un model de gestió empresarial basat en la intel·ligència col·lectiva, la coresponsabilitat i la cogestió de propietat i professionals, tenint com a referència, entre d'altres, el model de cogestió alemany. Les propostes per a la Llei de la CCMA que es detallen en aquest document es basen en aquest acord compartit de manera general. Es considera que si s'aplica aquest model es pot millorar considerablement l'eficàcia i l'eficiència de la CCMA i engregar un procés que permeti desenvolupar un model de coresponsabilitat per a tota l'administració pública catalana, és a dir, generar un veritable model català de cogestió.

1 - Cogestió a la CCMA

Es proposa aplicar a la CCMA un model semblant al de cogestió alemany, en què representants dels professionals participen a les cúpules directives de les empreses. Es proposa que una part significativa dels membres del Consell de Govern de la CCMA siguin professionals en plantilla de la CCMA escollits per sufragi universal de tots els professionals de la Corporació.

2 - Innovar amb “nodes”

Es proposa aplicar a les empreses de la CCMA un sistema de treball amb “nodes”, similar al d'algunes cooperatives, en què els treballadors i treballadores s'autoorganitzen en grups d'interès per promoure innovacions en els productes, en els processos de producció, en l'organització de l'empresa o en qualsevol altre aspecte que considerin necessari per potenciar l'anàlisi crítica i la millora contínua. La direcció de l'empresa ha de facilitar la feina d'aquests “nodes” i també pot promoure'n la creació dels que consideri oportuns. Els nodes han de documentar i argumentar les seves

conclusions. Aquestes conclusions seran públiques i la direcció de l'empresa les haurà d'analitzar, s'haurà de pronunciar de manera argumentada i promoure els canvis suggerits si hi està a favor.

3 - Estratègia empresarial participativa

Es proposa implantar a les empreses de la CCMA un sistema en què els professionals també participin directament en l'elaboració, l'aprovació i la implementació de l'estratègia empresarial de la CCMA. En concret, es proposa aprofitar els nodes per promoure la reflexió sobre les línies estratègiques de l'empresa i per fer que les seves conclusions contribueixin a definir l'estratègia corporativa.

4 - Consell de Govern de la CCMA

Es proposa que el Consell de Govern sigui un òrgan de control de gestió i de direcció estratègica, i no pas de gestió. La gestió ordinària ha de ser competència de les direccions de les empreses, que han de tenir perfils de gestió i han de ser escollides en concurs públic. El Consell de la CCMA ha de ser el responsable de la gestió davant del Parlament i ha de nomenar les direccions de les empreses, fer el seguiment de la seva gestió i destituir-les si cal. Es proposa que el Consell de la CCMA estigui format per set consellers, quatre escollits pel Parlament i tres pels professionals. El Parlament es reserva l'elecció, entre els consellers, del president del Consell. Tots els consellers tindran dedicació exclusiva i la mateixa consideració i remuneració.

Les candidatures a conseller o consellera de la CCMA s'hauran de presentar de forma pública i individual, amb currículum i justificació de la seva adequació al càrrec. Els consellers escollits pel Parlament seran escollits per majories de dos terços dels diputats. Els consellers o conselleres escollits pels professionals s'escolliran per sufragi universal de tots els treballadors de la CCMA. Serà una responsabilitat incompatible amb altres càrrecs interns o de representació dels treballadors. Hauran de retre comptes als professionals de la CCMA en reunions periòdiques. Tindran garanties equivalents a les dels membres dels comitès d'empresa quan deixen les seves funcions. Entre les prioritats del Consell de Govern de la CCMA hi haurà la definició de dos plans estructurals: un Pla de Participació, que fomenti la participació dels professionals en l'elaboració de l'estratègia empresarial i en l'organització dels processos productius i un

Pla de Funcions, que defineixi les estructures internes adients i els mecanismes d'assignació de responsabilitats.

11.4. ENTREVISTA COMPLETA A JORDI VILARDELL

A continuació es troba l'entrevista a Jordi Vilardell :

-Quan es va començar a veure que calia un canvi en la forma de gestionar TV3 i perquè?

Es va començar a veure que calia un canvi quan al 2013 es va produir l'acomiadament del 20% de la plantilla.

-De qui va ser la iniciativa de proposar la cogestió? D'on va sortir?

La iniciativa va ser meva, quan un dia vaig proposar el tema de la cogestió entre els companys de treball.

-Com va ser la resposta de la resta de treballadors? Vau haver de convèncer-los o de seguida van veure que podia ser molt beneficiós?

La resposta va ser molt positiva ja que en el referèndum intern que es va dur a terme en els treballadors va sortir un 74% de vots a favor de la cogestió, va haver-hi una resposta molt bona i molt ràpidament va impregnar en els professionals.

-Quins són els principals reptes a assolir?

1. Millorar l'eficiència en la gestió de l'empresa.
2. Innovar profundament els productes que es serveixen juntament amb la innovació en la manera de produir-los.
3. Canviar els processos de treball, que van des de d'alt fins a baix.
4. Com a repte cabdal tenim el d'aconseguir canviar la llei actual per incloure-hi la cogestió.
5. I finalment, el repte més important és el d'aconseguir una visió estratègica compartida, prou bona per generar la motivació necessària per trencar amb el model antic.

-En quin moment esteu? Esteu ja duent a terme la cogestió?

Actualment al 2016 s'estan dirigint tots els esforços en convèncer als diputats i a la gent amb capacitat d'influència sobre ells de la proposta.

Amb tot això comptem amb un suport públic i actiu molt important de persones de gran prestigi i de coneixement del tema, on hi trobem:

- Miquel Puig, Director General de la CCMA, abans anomenada Corporació Catalana de Ràdio i Televisió entre l'any 2000 i 2002.
- Joan Manuel Tresserras, Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació del 2006 al 2010, creador de la llei de desgovernamentalització que posteriorment va ser eliminada i ara tothom hi està a favor i hi vol tornar.
- Joan Major, Director General de la CCMA entre el 2004 i el 2008.
- Enric Marín, president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

Ara falta que el parlament torni a debatre i mentrestant la feina d'ara és com ja he dit abans, de seducció per tal de convèncer als parlamentaris de la nova proposta.

11.5.LA CONCA MEDITERRÀNIA

Podem descriure la Conca Mediterrània a partir de tres eixos principals:

1. La petjada humana : El Mediterrani i tota la seva superfície que ocupa representa una barreja cultural i mediambiental única, ja que combina perfectament una gran i àmplia diversitat de paisatges amb les cultures, tradicions i religions dels països que engloba. Arreu del món es coneix a la regió mediterrània com un dels principals bressols de les civilitzacions de tot el món. També se l'ha identificat com a regió amb diferents nivells de complexitat.
2. La diversitat de paisatges : Els hàbitats predominants són principalment boscos i matolls dominats per espècies amb una alta tolerància a l'estrès, les espècies xeròfiles. No obstant això, el millor exemple d'adaptació a la mediterrània és el roure, un arbre que trobem a la majoria dels ecosistemes.

Roure

3. El clima : Dos principals elements caracteritzen el clima mediterrani:

Un és la distribució de les temperatures depenent de l'estació. L'altre és la imprevisibilitat de les pluges.

Les zones més properes al mar pateixen molta humitat, sobretot a l'estiu. Per aquesta raó a l'estiu hi ha una sensació de calor a aquestes zones superior a la temperatura real.

Les tardors són molt plujoses, es concentren moltes de les precipitacions de tot l'any en aquesta època.

Pel que fa a l'hivern no es massa fred, sinó que més aviat és càlid, encara que de tant en tant es produeixen les denominades ones de fred, com passa a l'estiu amb les ones de calor.

La primavera per molts és l'època més bonica de l'any, ja que comença el bon temps i pugen les temperatures, encara que es produeixen algunes precipitacions que reguen el paisatge.

Un dels hotspots mundials pel que fa a la biodiversitat

Destaquen de la mediterrània la diversitat de plantes que hi ha, especialment perquè s'hi troben milers d'espècies endèmiques, que no es poden veure a cap altre lloc del món.

Tot i aquesta riquesa pel que fa al regne de les plantes, en l'àmbit animal tampoc passa desapercibuda. Per exemple dos de cada tres espècies d'amfibis que hi podem trobar també són endèmiques, igualment important és la presència del 48% dels rèptils també

únicos, un quart dels mamífers i fins i tot un 14 % de libèl·lules endèmiques. Molt important també és la xifra de 253 espècies de peixos d'aigua dolça endèmiques.

Encara que el Mar Mediterrani representa menys de l'1 % de la superfície global dels oceans, conté més del 18 % d'espècies marines de la Terra que es poden veure a simple vista, de les quals un 25 o 30 % són endèmiques. Aquestes dades ens reflecteixen la increïble i immensurable riquesa en biodiversitat que té aquesta regió tan petita del nostre planeta.

Imatges on podem contemplar la petita porció de superfície oceànica que representa el Mediterrani.

També em de tenir present que aquesta riquesa no només afavoreix i determina la vida de les espècies vegetals i animals que hi viuen permanentment, sinó que també és cabdal per proporcionar habitatge a espècies migratòries que venen de ben lluny i que troben a la regió aixopluc i aliment per continuar el seu llarg viatge.

Molta gent no sap realment la importància que té una bona conservació de les espècies. La majoria pensen que el que només ens aporten són aliment, combustible, roba i medicina, coses molt importants i que no s'han de cap manera menysprear, però també s'han de destacar altres funcions importants que duen a terme, com la purificació de l'aigua i de l'aire, la prevenció de l'erosió del sòl, la regulació del clima, la pol·linització de les plantes pels insectes, entre moltes altres tasques.

No només ens aporten riquesa ambiental i natural, sinó que ens ajuden a tenir una bona economia per mitjà dels atractius paisatges i espècies endèmiques que criden l'atenció a milions de turistes cada any, sigui quina sigui l'època de l'any, i per mitjà de la indústria pesquera. Tampoc em d'oblidar, però, la màgica atmosfera que creen en l'àmbit de la cultura i l'espiritualitat.

Per tots aquests aspectes, i d'altres que no he mencionat, és molt important la conservació de les espècies, ja que la seva pèrdua disminueix la nostra qualitat de vida i el nostre nivell econòmic.

És essencial conscienciar a la gent que aquestes espècies formen part de la nostra herència que d'alguna manera ens han deixat els nostres avantpassats, i aquest mateix llegat és el que em de preservar nosaltres per deixar a les futures generacions.

A més d'aquests milers d'espècies d'animals i plantes que viuen a la Conca Mediterrània, també hi som els humans. Aproximadament som unes 455 milions de persones que vivim amb aquests fabulosos éssers vius, persones de diferents països, amb cultures i tradicions extremadament diferents. Possiblement la Conca Mediterrània és una de les regions del planeta que conté més varietat d'habitants amb diferents costums i formes de vida, i sobretot amb diferents nivells econòmics. Existeix un gran desequilibri entre la zona nord de la conca, en què hi ha situats els països pertanyents a la Unió Europea, com són Espanya, França o Itàlia, amb una riquesa unes deu vegades més que els països del sud de la conca, els pertanyents al Nord d'Àfrica, com són el Marroc o Tunísia. Això significa que la gent més pobra que pertany al sud del Mediterrani té com a font principal d'ingressos l'obtenció de recursos naturals del seu voltant. La davallada i pèrdua de biodiversitat està disminuint el creixement econòmic d'aquests països, ja que queden sense recursos per poder menjar, per exemple, cosa que té grans repercussions, com són les econòmiques i les vitals.

Per altre banda, el Mediterrani, amb les seves costes i muntanyes, és molt famós arreu del món, i representa un destí vacacional molt important. Aquest fet és molt beneficiós per la gent que hi viu ja que es poden dedicar al turisme, però no és tan excepcional pels éssers vius que hi viuen, ni tampoc pel seu entorn mediambiental, que resulta molt danyat i degradat per l'acció dels turistes, degut a la forta pressió que generen sobre ell. Exemples d'aquesta pressió són l'augment de l'urbanització, el desenvolupament de les costes, la gran contaminació, i també molt important la sobreexplotació dels recursos naturals. Tots aquests aspectes generen cada cop més un perill per moltes espècies que estan a la vora de l'extinció.

IUCN Red List Categories	Amphibians ¹	Birds ¹	Cartilaginous fishes ²	Cetaceans ^{2,3}	Crabs and Crayfish ^{2,3}	Endemic Freshwater fishes ^{1,4}	Mammals ¹	Dragonflies ^{2,4}	Reptiles ¹	TOTAL
Extinct ⁵	1	1	0	0	0	8	2	4	0	16
Critically Endangered	4	6	13	1	0	46	5	5	14	93
Endangered	13	9	8	2	3	46	15	13	22	131
Vulnerable	16	13	9	2	2	51	27	13	11	144
Near Threatened	17	29	13	0	4	10	20	27	36	156
Least Concern	63	543	10	0	5	52	231	96	253	1253
Data Deficient	1	0	18	4	0	41	30	6	19	119
TOTAL	115	601	71	9	14	253	330	164	355	1912
Endemic	71 (62%)	16 (3%)	4 (6%)	0 (0%)	7 (50%)	253 (100%)	87 (26%)	23 (14%)	170 (48%)	631 (33%)

¹ Species assessed at the global level.

² Species assessed at the regional level.

³ Preliminary data; still to be confirmed by the IUCN Red List Authority.

⁴ Only the species occurring in river basins flowing into the Mediterranean Sea and adjacent Atlantic waters were included in the assessment (Smith and Darwall 2006).

⁵ "Extinct" includes the categories Extinct, Extinct in the Wild and Regionally Extinct.

En aquesta taula podem veure el nombre d'espècies habitants als països mediterranis dividides segons el seu grup taxonòmic i catalogades per la IUCN en la seva Llista Vermella. El càlcul es va fer entre els anys 2004 i 2008 per part de la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura) i els seus socis. En la casella on posa dades insuficients es refereix a que no hi ha la suficient informació com per poder catalogar i assignar a les espècies en una categoria, cosa que no vol dir que no estiguin en perill d'extinció.

Pel que fa a les espècies marines, tot i la petita part de superfície marina que ocupa el mediterrani, té una immensa biodiversitat, per exemple 23 de les 85 espècies de cetacis que hi ha al planeta es troben al Mediterrani i al Mar Negre.

A més a més també hi viu l'espècie de mamífers aquàtics més amenaçada del món, la *foca monja del mediterrani*.

L'ecosistema marí present al Mediterrani no és gens uniforme, ja que hi trobem muntanyes submarines, canyons, etc. A causa d'aquesta heterogeneïtat del fons i l'ecosistema, les espècies no estan distribuïdes de manera equitativa, i això fa que algunes zones hagin d'estar molt ben conservades perquè només en aquella precisa zona

s'hi troba un tipus d'espècie que tan sols pot sobreviure en aquell ambient amb aquells aliments, i això resulta que no es controla prou bé ja que a causa de la mala conservació d'algunes d'aquestes zones úniques s'han extingit espècies.

Al Mar Mediterrani els taurons es troben al capdavant de la cadena tròfica, regulant l'abundància d'espècies, la seva distribució i diversitat, i a part també fan la funció d'ajudar a mantenir la bona salut de l'ecosistema marí entre d'altres coses eliminant els animals malalts o febles. Però encara que no tinguin enemics o depredadors en el fons marí, estan sotmesos a les amenaces de les accions humanes, que els maten accidentalment o voluntàriament, o per la contaminació, i per tant es converteix el mediterrani en una zona més danyada i despoblada en comparació a la resta del món.

Ara en aquest punt la pregunta del milió és: perquè hi ha tantes espècies en perill d'extinció a la mediterrània? Quines en són les causes?

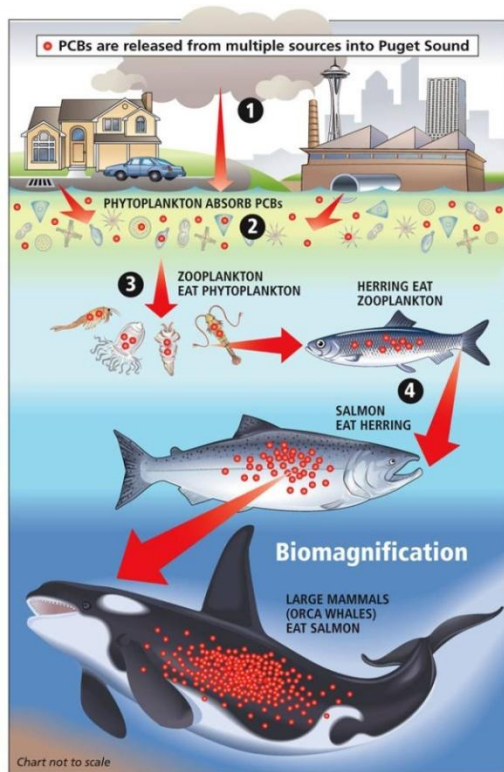
Doncs els principals factors que amenacen a les espècies són, per ordre d'importància:

1. La pèrdua i la degradació de l'hàbitat.

Les activitats humanes ocasionen un impacte tan directe com indirecte als hàbitats marins. Aquesta degradació de l'hàbitat és la principal amenaça per les espècies mediterrànies. Els canvis en la forma de tractar la terra com són la intensificació de l'agricultura i l'abonament, la intensificació de la urbanització, de la industrialització i el creixement del turisme, són exemples d'activitats humanes que desemboquen en la destrucció i degradació dels hàbitats.

2. La contaminació.

La contaminació és un dels aspectes que més amenaça a les espècies, en concret constitueix la segona causa més important. Què és el que fa que la contaminació sigui tan perillosa? Doncs per exemple productes químics contaminants com els policlorobifenilos (PCB) són molt perillosos perquè afecten al sistema immunològic de les espècies que el consumeixen, cosa que fa que els debilitin i tinguin més probabilitats de contraure malalties per la seva feblesa, i per tant augmenta la mortalitat desequilibrant la cadena reproductiva assignada per la naturalesa.

Un altre aspecte important i poc conegut és la contaminació sonora deguda al gran trànsit marí que hi ha al mediterrani, augmentant cada cop més amb els anys. Aquesta contaminació sonora impedeix la comunicació entre cetacis, dificultant la localització de les preses.

La contaminació també ha causat la mort de molts animals marins pel que fa als residus o deixalles sòlides com bosses de plàstic, que han matat a tortugues, ocells marins, dofins, etc. Aquests animals es pensen que aquest tipus de deixalles són meduses i se les mengen, cosa que els intoxica i els mata.

El vessament de fertilitzants agrícoles provoca l'eutrofització de les aigües costaneres i provoca la formació de les denominades "zones mortes", ja que no hi ha oxigen i els organismes que hi viuen s'ofeguen.

3. La sobreexplotació.

La sobreexplotació afecta a tota classe d'organismes marins, a plantes, peixos, rèptils, mamífers, etc. Hi ha casos de plantes, cavallets de mar i mamífers en perill d'extinció perquè resulten beneficiosos per la salut dels humans, que des de l'antiguitat utilitzem substàncies i components seus com a medicines tradicionals.

Hi ha països en que hi ha una gran problemàtica en relació amb el comerç il·legal. Normalment són països poc desenvolupats que no tenen grans mesures de seguretat per

evitar aquest comerç, com passa a Egipte, on destaca el comerç il·legal d'un tipus de tortugues com a animals de companyia, com a mascotes.

El gran avenç que els últims anys estan rebent els vaixells pesquers en la millora de les tecnologies i aparells nàutics fa incrementar dramàticament la sobrepesca. Calen fer molts esforços per tal d'evitar aquesta sobreexplotació pesquera, mesures que han de prendre els que governen per parar l'extinció d'espècies i disminució de la biodiversitat.

4. Els desastres naturals.

Un altre aspecte que posa en perill la supervivència de les espècies són els desastres naturals i els canvis de temps sobtats, com el canvi climàtic. Els pronòstics no donen grans expectatives pel que fa al canvi climàtic, que s'espera que incrementi al llarg del temps causant grans desgràcies mediambientals i biològiques.

Aquests pronòstics diuen que la Conca Mediterrània patirà una disminució de les pluges i un increment de la temperatura del mar, i en rebran les conseqüències els organismes marins que veuran amenaçada la seva supervivència.

D'espècies extingides ja n'hi ha, per exemple al Nord d'Àfrica s'han extingit diversos tipus de mol·luscs per la sequera dels rius deguda a la combinació dels efectes del canvi climàtic, l'extracció d'aigua i la construcció de preses a la zona.

5. Les espècies exòtiques i invasores.

Les espècies exòtiques invasores habiten un medi natural i posen en perill la seva biodiversitat. Pot ser que hagin anat a parar en aquell medi de manera consensuada prèviament per tal d'evitar plagues d'animals que puguin matar als éssers vius de la zona, o per generar aliment per les persones. Aquestes són accions que es fan pel benefici exclusiu de les persones. També poden haver anat a parar allà de manera accidentada.

Pel desconeixement que hi ha sobre la gent les espècies invasores estan subestimades i per aquesta raó encara poden ser més perilloses, no només per la vida dels animals i els ecosistemes, sinó també per la nostra salut.

Exemple d'espècie invasora:

La planta aquàtica anomenada *jacint d'aigua* és originària de la Conca Amazònica de Sud Amèrica.

Aquesta planta va ser introduïda a la Conca Mediterrània com a ornament pels estanys dels jardins. Desgraciadament s'ha vist incrementat el seu creixement de manera absolutament descontrolada, duplicant la seva població cada dos setmanes.

Amb aquest desenfrenat ritme de creixement ha cobert ràpidament rius i estar dificultant el tràfic de vaixells per algunes zones, i fins i tot posa en perill a les espècies endèmiques de la zona, competint per l'aliment i l'oxigen. També està en perill tot l'ecosistema ja que redueix la llum subaquàtica.

Això ens suposa una despesa cada any de milions d'euros, cosa que també ens afecta econòmicament.

6. La presència pertorbadora humana.

La gran fama que té el Mediterrani i les seves costes pels turistes també amenaça a les espècies que hi viuen i que han de suportar les activitats relacionades amb el turisme.

En llocs especials i particulars per la reproducció de determinades espècies és un problema que hi hagi presència humana o activitats derivades d'ella que puguin afectar als individus que s'hi assenten per reproduir-se, ja que pot ocasionar l'abandonament de les cries i possiblement la seva mort.

7. La captura accidental.

Moltes espècies marines són capturades de manera accidental i involuntària per arts de pesca. Algunes de les espècies més damnificades per aquest tipus d'amenaça són les de mida més gran, com els taurons, les rajades, els dofins i les tortugues.

Tortuga babaua, en perill d'extinció. La pesca és la principal amenaça. El canvi climàtic i la pèrdua d'hàbitat també l'afecten.

El corall també es troba en perill d'extinció a causa de l'acidificació de les aigües i de la pesca d'arrossegament.

A continuació em centraré en explicar més a fons un dels principals elements que amenacen les espècies, en concret les espècies marines:

11.6.LA SOBREPESCA

Concepte previ: Sostenibilitat:

La sostenibilitat en termes d'ecologia es basa en el conjunt de polítiques destinades a compatibilitzar el sector econòmic amb la preservació de la biodiversitat i evitar la degradació d'aquesta mitjançant l'acció humana.

Ara bé, aquest concepte de sostenibilitat, traslladat al món de la pesca és gairebé impossible de complir, ja que una pesca sostenible implicaria mantenir als mars i oceans la quantitat de peixos necessària per tal que generessin uns excedents de biomassa, que serien els que nosaltres els humans hauríem d'explotar. Això no passa, la pesca d'avui dia té com a màxim objectiu capturar el màxim de peix possible per tal de guanyar el màxim de diners. Els esforços humans es centren en l'obtenció i millora de noves tecnologies per capturar grans quantitats de peix, en comptes de buscar una manera que permeti tan a les persones guanyar-s'hi la vida com la preservació d'aquest recurs natural. Com a conseqüència tenim espècies gairebé extingides o sobreexplotades, i a més a més, a causa de la gran oferta del mercat, els pescadors venen cada vegada el peix més barat i com a resultat s'obté una desvalorització del peix. D'aquesta manera ens podem fer una mica a la idea del fracàs de les nostres polítiques i accions, ja que a part de no treure el màxim benefici d'un recurs natural, el fem malbé i el destruïm. Així mateix i concloent amb els raonaments anteriors, la majoria de les pesqueres no tenen en compte la llei de l'oferta i la demanda, com més peix posen a la venda més disminueix el preu, o no respecten les èpoques de reproducció, creixement i reclutament i per tant es sobreexplota aquell recurs natural, posant-lo en perill.

Els problemes de la manca de peix es veuen reflectits en la demanda de diverses mesures econòmiques, ja que fan augmentar les vendes, com per exemple la reducció de les talles mínimes de captura, les malles legals, els fons de pesca, etc.

S'ha de tenir molt en compte que el recurs pesquer no es pot tractar com una mercaderia, no es regeix pel sistema econòmic en que el mercat és qui marca els límits, sinó que és la natura qui marca aquests límits.

És difícil dur a terme una activitat pesquera sense malmetre el recurs pesquer i no comprometre'n la seva economia, ja que l'economia contemporània es basa en el creixement, concepte que s'oposa a la sostenibilitat.

Sobrepesca: La sobrepesca és la captura de la fauna habitant en els mars i oceans en grans quantitats, tan com per impedir que les espècies capturades es puguin restablir. Aquesta sobrepesca està afectant als recursos pesquers, ja que tres quartes parts dels estocs pesquers estan totalment explotats, sobreexplotats o esgotats.

Tot i això, la demanda de productes pesquers segueix augmentant i això provoca que cada vegada més s'inverteixi en tecnologia per augmentar-ne la pesca i la quantitat de vaixells no disminueix.

Actualment la indústria pesquera no té res a veure amb la pesca tradicional dels nostres avis i besavis. Els vaixells moderns d'avui dia superen en gran mesura la capacitat de reproducció de les espècies i per tant causen una mortalitat de peix immadur molt gran. La gran quantitat de peix que pesquen aquests grans vaixells la congelen i la processen directament a bord, ja preparada per ser llençada al mercat, cosa que fa que sigui un negoci molt rendible. Els grans avenços en tecnologia naval han permès als grans vaixells de pesca localitzar bancs de peixos que en l'antiguitat no haurien localitzat i pràcticament no hi ha cap racó al mar on els peixos es puguin amagar.

Es diu que la primera situació de sobrepesca vista va ser a començaments del segle XIX, quan la població de balenes va disminuir a causa de l'ús de la seva grassa que en feien els humans per a la fabricació d'oli per fer funcionar els llums que hi havien en aquella època. A partir d'aquí al llarg del temps s'han vist en perill gran diversitat d'espècies als nostres mars i oceans com poden ser el bacallà, la tonyina o el peix espasa, entre d'altres. A finals del segle XIX aquests esgotaments d'espècies o manca de captures es van escampar a la resta del món fins a ser avui dia un gran problema global.

La sobrepesca va començar realment a mitjans del segle XX, quan hi va haver una gran demanda de productes i aliments rics en proteïnes. A partir de llavors els diferents governs i institucions van començar a fer polítiques conjuntes per tal d'augmentar la producció pesquera per poder abastir a tothom que volgués aquests aliments. Les ajudes i préstecs, entre d'altres accions, van incentivar a la població a fer negoci amb el recurs pesquer de diferent manera a com s'estava fent des de l'antiguitat, i la pesca industrial va anar a poc a poc substituïnt a la pesca local i de proximitat com a proveïdors de peix per a les persones. Aquesta pesca industrial tenia com a principal objectiu capturar el màxim de peix per guanyar el màxim de diners mitjançant tècniques molt agressives gràcies a les noves i sofisticades tecnologies que permetien als grans vaixells pesquers trobar i accedir a les espècies marines que desitjaven capturar.

Com a conseqüència la gent trobava al mercat una gran diversitat d'espècies, en gran quantitat, cosa que feia que la majoria de la població s'ho pogués permetre.

Però va arribar un moment, a l'any 1989, en què la indústria pesquera ja no podia augmentar més els seus beneficis (es va arribar al punt en què les captures provinents dels oceans arribaven als 90 milions de tones) i va anar descendint fins al moment actual.

La pesca industrial va començar als anys 50, i fins ara les poblacions de gran peixos com la tonyina, el peix espasa o el bacallà han disminuït un 90%. En tenim un exemple fora del nostre país, al Canadà, on el 1992 es va esgotar el bacallà degut a la seva mala gestió.

Aquesta disminució de peixos grans va comportar per als pescadors industrials buscar un altre tipus de peixos, i per això van ser els peixos d'un nivell inferior en mida els que es van convertir en objecte d'explotació. D'aquesta manera, aquesta pesca industrial va desequilibrant el sistema propi i natural dels nostres mars i oceans, destruint les cadenes biològiques pròpies de la naturalesa i endinsant-se cada cop més a les profunditats per trobar possibles espècies per vendre.

Lligat amb aquest tema, l'any 2006 es va publicar a la revista *Science* un estudi que deia que si la pesquera continuava pescant aquestes quantitats de peix sense parar, cap a l'any 2048 la pesca mundial de totes les espècies es desplomaria tràgicament.

Però m'agradaria no només fixar-me en la quantitat de tones que es pesquen de peix, sinó en la forma o en la tècnica que s'usa per fer-ho. Amb tècniques de pesca com l'arrastre, a part de malmetre el fons marí, capturen gran quantitat d'espècies accidentals, ja siguin massa petits, o d'altres espècies acompanyants no desitjades.

La pesca de l'arrastre consisteix en una xarxa en forma de con que es remolca des de l'embarcació mantenint-la oberta. Així tot el que es troba pel camí ho atrapa en l'interior de la xarxa. D'aquesta manera es converteix amb l'art de pesca menys selectiu i més perjudicial pel bon manteniment dels fons marins.

Hem de tenir molt present la necessitat de conservar un recurs natural com el peix, per una banda per la seva importància sobre la nostra salut, i per l'altra perquè ha format part de la nostra dieta durant centúries.

11.7. EL VALOR DEL PEIX

-El consum del peix a Espanya: des de l'antiguitat fins a l'actualitat

Actualment el peix està molt ben acceptat a la societat tan per gent gran com per joves, encara que aquests últims amb menys proporció. Això és degut a l'excel·lència del producte, als seus beneficis per la salut i a les diferents maneres en què el trobem al mercat ; com són els congelats, els refrigerats, inclosos en plats precuinats, etc. Tot i això, el peix no sempre ha estat considerat tan bé.

Ja fa uns quants anys que a Espanya el peix més consumit era el peix blau, per la seva abundància i la seva assequibilitat per tot tipus de butxaques. Però pel que es refereix a la salut la gent pensava que era perjudicial ja que creien que augmentava els nivells de colesterol, tot el contrari de la realitat.

El canvi d'alimentació en la nostra societat es veu quan es busquen les recomanacions dels científics de fa anys.

Als anys 70 s'aconsellava el consum de peix blau una vegada per setmana. Diversos estudis científics han relacionat el consum de certs aliments amb la presència o absència de certes malalties. En el cas del peix està comprovat que afavoreix a la disminució del risc de patir malalties cardiovasculars.

S'ha comparat el consum de peix i de greixos en diferents països, i s'ha vist que en països nòrdics com Noruega o Dinamarca presenten una major taxa de malalties cardiovasculars comparant-ho amb els països del sud d'Europa com Espanya, Itàlia o

Grècia. Tots els països esmentats consumeixen una gran quantitat de peix, i en particular destaquen Noruega i Espanya com els majors consumidors de peix a Europa. La diferència entre la dieta del nord i del sud d'Europa es troba en la quantitat de grassa consumida i la seva qualitat. Amb això trobem com a conclusió que l'important és el conjunt de la dieta i no la ingesta d'un determinat aliment en solitari com el peix.

Aquesta argumentació o conclusió dóna molt valor i prestigi a la dieta mediterrània, que correspon a una manera d'alimentar-se introduïda dins l'estil de vida que es duu a terme en les zones mediterrànies. És una alimentació molt variada i adaptada a la geografia i peculiaritats de la zona.

EL PEIX DES DE L'ANTIGUITAT FINS AVUI DIA.

Pot ser que un dels factors que influeixin en el gran consum de peix actual sigui la facilitat que tenim les persones per poder arribar a tenir o aconseguir els productes. A més a més, no importa l'època de l'any en que ens trobem, ja que ens hem enginyat, i fa molts anys que ho portem fent, diverses maneres per tal de conservar tot tipus d'aliments i concretament el peix perquè ens perdurin durant una temporada.

Des de la prehistòria l'home ha anat evolucionant de manera que ha anat seleccionant i conservant els productes més bons i nutritius per la seva supervivència. Un d'aquests productes devia ser el peix. Primer de tot l'home va aprendre a pescar peixos d'aigua dolça, és a dir, d'aigües interiors que li eren més fàcils de capturar. Després ja devia passar a mar obert i per tant a peixos d'aigua salada.

Aprendre un bon sistema de pesca no els devia resultar gens fàcil, però quan ho van anar aconseguint van trobar un aliment d'alta qualitat, saborós, amb una gran quantitat de proteïnes de primera qualitat i se'l podien menjar tan cru com cuit. L'inconvenient que tenien era que es feia mal bé de seguida i no el podien transportar gaire lluny, ja que també se'ls hi feia mal bé. Així van trobar sistemes de conservació com els salaons, o la deshidratació. Però tot i així les zones interiors i allunyades de la costa no van tastar gaire sovint aquest aliment, en contraposició a les zones costeres que formava part de la seva dieta diària.

Per aquest motiu no va ser fins als inicis de la comercialització que el peix es va començar a estendre per arreu del món gràcies a les actuals tècniques de conservació

com poden ser la refrigeració i sobretot la congelació. També hi han influït considerablement la millora de les comunicacions i la invenció de l'energia elèctrica per mantenir en funcionament els congeladors, per exemple.

Resum del tipus de peix present al mercat a l'actualitat:

-Fresc -Refrigerat -Congelat -Conserves per aplicació de la calor

-Fumat -Salat -Deshidratat -Altres productes derivats de la pesca (surimi, etc)

Són tan antigues les tècniques de pescar, cuinar, preparar i conservar el peix que es troben escrites en documents històrics i escrits des de l'Egipte Faraònic. El peix va ser per a ells, els egipcis, el primer aliment proteic i segurament el que era més barat, ja que no durava gaire temps i el tenien que vendre de seguida si no volien que se'ls hi fes mal bé. Aquest devia ser el principal inconvenient d'aquest aliment, el poc de temps que durava sense fer-se mal bé.

UNA MICA D'HISTÒRIA DEL PEIX...

Els romans van crear una gran indústria entorn al peix, ja que era una gran joia i plaer per a ells. Van comercialitzar molt entre ciutats, van ser els que van començar-los a criar en viviers, etc. Un dels peixos més apreciats era la tonyina. Però no només coneixien espècies mediterrànies, sinó que també degustaven peixos del Mar Roig, per exemple. La llagosta també era com avui dia molt valorada i cotitzada. Els romans van crear entorn d'alguns peixos diverses llegendes com per exemple del roger, del que deien que tenia un valor màgic perquè evitava la mort per enverinament d'alguns bolets, o com és el cas de les morenes que deien que les més bones eren les alimentades amb carn humana.

Després de la caiguda de l'Imperi Romà van arribar els bàrbars, els quals no li van donar gaire importància al peix i amb ells va anar disminuint la seva demanda i comerç. En contrapartida la carn era molt valorada i apreciada i la seva caça molt practicada.

Al arribar els àrabs tampoc li van donar gens d'importància, per diferents motius com el nutricional, perquè deien que alimentava poc, o el social ja que es pensava que el peix era menjar de pobres i a més a més també es deia que era menjar de cristians ja que era l'únic que podien menjar durant la quaresma. Tot i això en les zones de la costa i per a

la gent pobre sí que era molt popular, i especialment les almadraves i la pesca de la sardina constituïen la principal indústria pesquera dels àrabs a la Península Ibèrica.

Per part dels jueus a Espanya es creu que mantenien una dieta molt rica i variada de tot tipus de peixos, encara que la seva religió no els permetia menjar-ne algun i els prohibia la ingesta de crustacis i mol·luscos.

Durant l'Edat Mitjana a Espanya els cristians també consumien una gran quantitat de peix i marisc i de diverses classes, com per exemple peixos espasa, meros, congres, balenes, morenes, llobarros, pops, rajades, tonyines, dofins, pagells, besucs, rèmolts, turbots, sardines, ostres, cloïsses, molls, gambes...

Però durant l'Edat Mitjana va passar amb el peix el que va passar amb molts altres aliments, i és que va passar de ser considerat un gran plaer i un gran aliment durant els romans a ser considerat poc nutritiu i perjudicial per la salut durant l'Edat Mitjana. Pel cristianisme el peix simplement era el substitut de la carn quan aquesta estava prohibida per ser menjada i això li va donar el paper de secundari en l'alimentació humana.

Afortunadament avui dia ja no li donem al peix aquest paper secundari enfront a la carn, ja no el considerem com un plat inferior que només es menjava quan aquesta estava prohibida, i que a més a més pensàvem que no ens alimentava prou i ens quedàvem amb gana. Actualment el peix a part de no ser considerat inferior a la carn en tots els sentits, ja no té el mateix valor en el mercat, ja que per molta gent és un producte de luxe i que depenent de quin tipus de peix no està l'abast de totes les butxaques.

EL PEIX EN EL MEDI ON ES TROBA

Els peix es troba a l'aigua, però depenent del tipus d'aigua, aquest peix té diferents gustos, sabors i propietats:

-Els peixos d'aigua dolça es troben en rius i llacs, on aquesta aigua és molt rica en magnesi, fòsfor i potassi. La salinitat és reduïda i per això els peixos que hi viuen tenen una fisiologia característica degut a que el seu organisme concentra un major grau de salinitat que el medi que els envolta. Així mateix les seves brànquies absorbeixen les sals i els seus ronyons expulsen l'aigua per l'orina. La gent els considera insípidos, per la qual cosa no són gaire consumits ni populars, i alguns d'ells tenen el gust propi de

l'entorn on vivien. En són exemples de peixos d'aigua dolça la truita de riu, la carpa, l'anguila, l'esturió i el salmó.

-Els peixos d'aigua salada en troben als mars i oceans, on les aigües són molt riques en iode, clor i nutrients en general, per la qual cosa són més gustosos i per tant més populars i consumits entre la gent. A diferència que els peixos d'aigua dolça, els mars i oceans tenen un grau de concentració de salinitat elevat. Aquests peixos perden grans quantitats de fluids corporals per osmosi a través de les seves ganyes. En són exemples el lluç, el mero, el peix espasa, la tonyina, el solso, l'orada, el llobarro, el gall i la sardina.

VALOR NUTRICIONAL DEL PEIX

Per tal de seguir una dieta equilibrada i saludable és molt important que ingerim peix, ja que constitueix una font de nutrients molt necessaris pel nostre organisme.

Pel que fa al peix en general són de baix contingut calòric, font de proteïnes d'alt valor biològic, minerals i vitamines hidrosolubles i liposolubles. Pel que fa a alguns tipus de peix, com el peix blau, són rics en àcids grassos poliinsaturats omega 3, que aporten grans beneficis a la nostra salut.

Pel que fa al valor nutritiu depèn de diferents aspectes com són l'espècie, l'edat, l'ambient o medi, l'alimentació, l'època o estació en la que és capturat... Tot i això podem destacar els components principals de la majoria de peixos:

1. Proteïnes: Tenen entre un 15 i un 24 % de proteïnes depenent del tipus de peix. Són proteïnes d'alt valor biològic perquè contenen aminoàcids essencials per la vida de les persones, com són la metionina, la cisteïna o el triptòfan, entre d'altres.

Contingut proteic d'alguns peixos:

			% Proteïna
Peixos	Magres/blancs	Lluç	12
		Llenguado	17
		Rap	17
		Bacallà	18
	Semigreixosos	Truita de riu	16
	Greixosos/blaus	Verat	15
		Sardina	17
		Salmó	20
Tonyina		23	
Mol·luscos	Ostra	10,2	
	Cloïssa	10,7	
	Musclo	10,8	
	Vieira	19	
Crustacis	Escamarlà	15	
	Llagosta	18	
	Nècora	20	
	Cabra	20	
	Gamba	21	

2. Greixos: Tenen entre un 0,1 i un 15 % de greixos, i depenent de la quantitat es classifiquen en:

- Peixos blancs o magres: Amb menys del 3 % de greix.
- Peixos semigreixosos: Amb un 3 al 5 % de greix.
- Peixos greixosos o blaus: Amb més del 5 % de greix.
- Mariscs: On el greix es troba en una proporció del 2 % del total del que es menja.

Sobretot els greixos que tenen els peixos blaus contenen àcids grassos poliinsaturats del tipus omega 3, que actualment es diu que redueixen el risc de patir malalties cardiovasculars.

3. Vitamines: Conté tan vitamines hidrosolubles com liposolubles. D'exemples d'hidrosolubles tenim les B1, B2 i B3, i de liposolubles la vitamina E, A i D, aquestes dues últimes presents en abundància al fetge dels peixos.

4. Minerals: Quan el peix és fresc té bastant de sodi, però quan està en conserva, fumat o curat encara en té més. Pel que fa al ferro en tenen més els peixos d'aigua salada

que els d'aigua dolça. Un altre dels minerals que aporten és el potassi. També contenen calci, que si es mengen les espines del peix encara n'aporten més quantitat. Aquests serien els minerals que trobem en més proporció, però també en trobem d'altres no tan abundants com són el iode, el magnesi, el fòsfor i el zinc.

Minerals més abundants (mg/100 g).

	Sodi	Potassi	Calci	Ferro	Iode	Fòsfor
Tonyina	30-50	250-350	30-50	Aprox. 1	0,05	200-220
Bacallà	70-100	300-400	10-15	0,5-0,7	0,1-0,2	150-250
Lluç	100-120	250-350	30-50	1	0,01-0,03	140-170
Salmó	30-60	300-400	10-20	1	0,0035	200-300
Sardina	120-140	300-400	50-100	2-3	0,01-0,02	200-300
Truita de riu	20-50	400-600	10-20	1	0,0035	200-300
Llagosta	200-300	200-400	50-80	2-3	0,1-0,5	200-400
Musclo	250-400	200-300	20-40	5-6	0,1-0,2	200-300

Tots aquests components que contenen els peixos converteixen al peix com a un aliment indispensable per seguir una dieta equilibrada i saludable.

Valor nutricional de diferents peixos (en 100 g de part comestible)

	KCal	Proteïnes (g)	Grassa (g)	Sodi (mg)	Calci (mg)	Ferro (mg)
Tonyina	170	24	6	40	30	1
Bacallà	80	17	0,4	60	20	0,5
Besugo	100	20	2,5	-	15	1,8
Brótola	80	17	0,8	90	25	2
Caballa	180	20	11	95	15	2
Corvina	90	19	1,4	-	42	1
Llenguado	82	18	0,7	80	30	1
Lluç	80	18	0,7	80	25	1
Mero	84	18	0,8	-	25	1,5
Salmó	180	22	10	-	60	0,8
Sardina	190	20	13	100	80	2,5
Truita de riu	110	18,5	3	40	15	1

	Fòsfor (mg)	Potassi (mg)	Vit. B1 (mg)	Vit. B2 (mg)
Tonyina	200	-	0,15	0,15
Bacallà	190	350	0,05	0,05
Besugo	220	-	-	-
Brótola	180	280	0,1	0,2
Caballa	240	380	0,15	0,35
Corvina	200	-	0,04	0,12
Llenguado	200	330	0,1	0,1
Lluç	190	300	0,05	0,05
Mero	200	-	0,1	0,1
Salmó	200	-	0,08	-
Sardina	300	-	0,02	0,1
Truita de riu	200	400	0,08	0,08

Per tal de conservar aquest bé comú s'estan canviant diferents processos a l'hora de gestionar-lo i un d'ells passa per canviar tot el procés de gestió tradicional. En aquest nou procés se l'anomena cogestió pesquera.

11.8.LA COGESTIÓ PESQUERA

La governança com a concepte en general es basa en la interacció entre els sectors públics i privats per tal de solucionar problemes, i també per crear oportunitats socials. Però si traslladem el concepte de governança a l'àmbit pesquer, aquesta es basaria en el conjunt d'ordres o normatives legals, socials, econòmiques i polítiques que s'utilitzen a l'hora de dirigir o gestionar la pesca. Dit d'una altra manera també podríem dir que aquesta governança pesquera és el procés interactiu que hi ha establert entre el sector públic i el privat que intenta solucionar els problemes del sector i crear oportunitats de tipus social al món pesquer. Entre aquestes denominades oportunitats socials hi haurien la creació de nous llocs de treball, l'increment dels beneficis o ingressos i la conservació dels recursos pesquers, entre d'altres.

Quan parlem del sector públic ens referim al govern, en canvi quan parlem del sector privat ens referim als pescadors tradicionals, empresaris i emprenedors del sector pesquer, indústries pesqueres... Per tant la gestió pesquera el que vol és assegurar la contínua productivitat de recursos mitjançant els processos de recollida d'informació,

anàlisi, planejament, consulta, presa de decisions, distribució dels recursos, formulació i implementació regits per l'aplicació de les normes que manen o governen sobre totes les activitats pesqueres.

Ja fa uns anys que gent de tot el món està intentant aconseguir el reconeixement que es mereixen els pescadors per tal que puguin participar d'igual a igual amb les institucions administratives per compartir-hi el seu coneixement i poder prendre decisions en la gestió pesquera. Això és el que definim com a cogestió, una manera de gestió caracteritzada per la interacció establerta entre el govern i els pescadors, mitjançant l'entesa i la compartició de responsabilitats i tasques. Dit en altres paraules, la cogestió és l'alternativa que busca la millora de l'efectivitat de la pròpia gestió pesquera.

Relació entre recursos pesquers i humans

La gestió pesquera hauria de tenir en compte les relacions que estableixen l'ecosistema aquàtic, els recursos pesquers i humans. Òbviament la gestió d'un tipus de pesquera no pot existir si l'espècie que es vol pescar està extingida i l'ecosistema en el qual viuen està degradat, destrossat, arrasat. Per tant hem de conèixer i saber interpretar les lleis que regeixen aquestes relacions entre els ecosistemes aquàtics i la societat, és a dir, saber com interactuen.

Entenent i coneixent aquestes relacions/interaccions, podrem establir els fonaments per la gestió pesquera i saber apreciar la importància d'aconseguir l'equilibri entre la sostenibilitat dels recursos pesquers, la bona salut de l'ecosistema i les condicions socials i econòmiques que determinen la qualitat de vida dels que consumeixen aquests recursos.

La cogestió es defineix com la situació en la qual dos o més actors socials negocien, defineixen i es garanteixen una participació justa/part equitativa en les funcions de gestió dels drets, privilegis i responsabilitats per dotar al territori de recursos naturals.

Alguns aspectes importants a tenir en compte són:

-El govern ha d'actuar com a membre més de la cogestió, com a soci, i no com a institució que ordena als altres, als seus subordinats.

-La cogestió com a gestió a un mateix, com a autogestió, implica i inclou més del que es refereix a l'esforç pesquer.

-Uns acords sostenibles en la cogestió impliquen als socis del sector que controlin els termes i les condicions de venda del peix.

-La cogestió haurà d'estar implicada en el lideratge de negociacions de caire i ideologia cooperativa amb organitzacions de la societat civil.

-Per sobre de tot la cogestió sempre es basa i mira pel bé dels drets col·lectius que no pas dels individuals.

També es poden destacar varis conceptes i idees importants sobre la cogestió, com són:

1. Un enfocament plural de la gestió, és a dir, amb institucions i sectors de diferent pensament i acció.
2. Ha de ser un procés que tingui com a principal objectiu la prosperitat del recurs natural i de la societat.
3. Finalment ha de ser un procés que permeti la llibertat d'expressió de tots els sectors, l'accés a tots ells a tota la informació obtinguda, un bon ambient social entre sectors evitant la discriminació cap a qualsevol d'ells, etc.

Traslladant-nos al món pesquer, la cogestió significa una gestió en la que el govern i els altres grups implicats comparteixen la responsabilitat per gestionar i utilitzar els recursos pesquers amb el repte principal d'aconseguir un equilibri entre els objectius econòmics i socials mitjançant una estructura que mantingui en bona salut l'ecosistema i el recurs pesquer.

Els mecanismes de gestió pesquera varien en el grau de poder de presa de decisions diàries, per això és convenient diferenciar-ne els tipus. Els quatre models de mecanismes de gestió de la pesca són el centralitzat, el consultatiu, el col·laboratiu i el delegat.

1. La majoria de les pesqueres comencen amb una estructura centralitzada per part del govern, que mana i controla, i pren tota la responsabilitat per gairebé el cent per cent de les decisions de la gestió, sense consultar o consultar molt poc als pescadors i als altres implicats.

2. El mètode per començar a anar cap a un projecte de cogestió està en l'elaboració i establiment d'un model consultatiu en el qual les decisions són discutides i debatudes abans d'establir-se i realitzar-se. Tot i això les decisions continuen sent preses pel govern o l'agència gestora.
3. El model consultiu pot ser que evolucioni cap al model col.laboratiu, on la presa de decisions és compartida i negociada entre el govern, els pescadors, les organitzacions relacionades amb la pesca i altres sectors, i algunes de les decisions que prenen estan relacionades amb les hores i àrees de pesca.
4. En el model delegat les decisions es negocien i s'acorden pel govern, els pescadors, les organitzacions relacionades amb la pesca i altres parts interessades dins d'un marc ampli i en què s'acorden les funcions, o serveis lliurats, per una organització pesquera en el marc d'un acord formal.

Els models consultatius i col·laboratius poden contenir elements de cogestió, però el verdader model de cogestió només pot ser el delegat.

La diferència entre col·laboració i cooperació en la cogestió s'hauria de diferenciar. Amb el pas dels anys s'ha vist que el terme "co" a la cogestió significa no només compartir responsabilitats, sinó també compartir el poder entre els usuaris i el govern. Per tal de compartir responsabilitats, tan els usuaris com el govern han de saber què és el que poden aportar a la pesca i per tant com hi poden contribuir, i també han de saber quin és el seu poder d'autoritat en la governança i gestió de la pesquera.

En definitiva, compartir el poder vol dir que les dues parts han d'estar equilibrades pel que fa al seu poder, per tal de permetre que la gestió pesquera sigui el més eficaç possible.

Segons diuen els experts, la cogestió no s'ha de veure com un instrument per la gestió pesquera, sinó com un procés de gestió pesquera que s'adapta als canvis d'aquesta al llarg del temps. És un procés que té com a conceptes principals la democràcia i la descentralització mitjançant la col·laboració i la compartició dels poders entre els usuaris dels recursos i el govern. La planificació i implementació del procés de cogestió pot ser complicat, costós i implica un consum de temps molt elevat.

11.9.POESIA

A continuació es troba una de les poesies de Sebastià Gallart (del 1990), anomenada *Tirada a l'Art*:

La nit ja es va acabant,
però el cel encara és fosc,
la gent, es va arregorçant
tots a la vora del foc.

Es caro, ja l'han varat
i s'allunya poc a poc,
va deixant sa corda a l'aigua,
la gent, se'n va cap es foc.

Es corrent és de llevant
i el calen molt ajagut,
tot just arran de ses sapes
però, banda fora d'es brut.

Si no hi ha cap contratemps,
podrien fer bona calada,
els uns són molts optimistes
d'altres, la boca callada.

Només, depèn de la sort,
però s'ha de tenir confiança
estirar sa cingla fort,
amb el cor ple d'esperança.

I la gent es va ajuntant
cap a la vora des foc
un que es posa sa gorra
l'altre s'espolsa s'esclop.

I el cel ja es va aclarint
amb una claror rosada,
la nit ja se'n va del cel
i arriba la matinada.

La gent s'escalfa les mans
i fan petar la xerrada,
l'un se'n fot del seu company,
l'altre, la boca callada.

Vosaltres! , crida el patró
veniu tots tres cap aquí,
convé que adrecem de pressa
aqueixa cama de garbí.

I aquella cadena humana
estira posant-hi el cor,
tots esperen s'aixugada
i es refien de la sort.

Les cordes es van apilant,
l'art s'acosta poc a poc,
ses lleves es van acostant,
a tots els batega el cor.

Dos homes arremangats
van fent mola de sa xarxa,
tots fan cara de cansats,
d'acabar ja en tenen ganes.

Ja va apareixent es cop,
i s'aferren a ses cames,
tothom crida i tira fort
a cada una de les cames.

Tots s'aferren a n'es cop,
l'arrossequen sorra amunt,
quin saltament de raget,
quin somriure de cada un.

Hi ha una bona calada,
tothom somriu satisfet
en veure aquell cop tan ple,
en veure saltar el raget.

I van omplint les paneres
i triant el peix més bo,
tots somriuen de contents,
tots van dient, Déu n'hi do!

Ja es veu es caro venir
banda fora de s'esquinça,
alguns s'espolsen les mans,
d'altres s'arreglen sa cingla.

Tots s'acosten al patró
per escoltar el que dirà,
i ell dóna ordres i més ordres

tothom comença a tirar.

Algun , més espavilat,
tot triant, dissimulat,
esgarrapa algun pagell,
que va a parar dintre el sac.

Tots menjaran peix ben fresc,
guanyaran unes pessetes, demà tornaran a l'art...
i el demés, són punyetes!...

11.10.ENTREVISTA COMPLETA TONI RABASSA

A continuació es troba l'entrevista al meu avi Toni Rabassa:

1. Com funciona la tirada a l'art?

Primer de tot localitzàvem la mola de peix, i mitjançant les senyes que agafàvem sabíem més o menys on es trobava. Un cop localitzat on era el peix, una barca deixava una corda a la platja, i l'arrossegava fins una mica més enllà d'on tenien localitzat el peix, de forma paral.lela a la mola de peix. En aquest punt posàvem una mena de boia i començàvem a tirar la xarxa, la solsera, de manera que anàvem envoltant la mola fins a una altura aproximada al lloc on havíem començat a llençar la xarxa. En aquest punt, el més paral.lel possible a la primera boia, acabàvem de tirar la xarxa, hi col.locàvem una altra boia i a partir d'aquí ja tornàvem a tenir corda, que la portàvem a en terra. Més o menys cap a la meitat de cada corda llençada (cama), hi col.locàvem una altra boia. Al mig de la solsera quedava el mallà. D'aquesta manera, un gran nombre de persones a la platja es col.locaven en un costat de cada banda, de manera que estiraven les dues cordes, uns la d'un costat i els altres la de l'altre costat. I això ho feiem posats en fila, amb una corda que ens envoltava el coll, la qual en el seu final tenia una peça amb la qual enganxàvem al suro que tenia la solsera, perquè fos més fàcil de tirar cap amunt. Així doncs, la gent es col.locava aquesta corda que els envoltava el coll, la unien amb un dels suros de la solsera i anaven tirant cap amunt la platja, fins arribar allà on s'anava col.locant la corda de manera circular, perquè anés més bé. A mesura que s'anava

recollint la corda, els dos grups que estiraven les dues cordes de l'art s'anaven acostant, per tal d'anar tancant a poc a poc l'art i que quedessin tots els peixos possibles atrapats.

2. Es reunia molta gent a tirar l'art? Hi havien només homes que ajudaven o ajudava tothom?

A tirar l'art s'hi reunia molta gent, era una activitat que ho requeria, i a més tothom guanyava alguna cosa, encara que fos poc. Hi havia tota classe de gent, nens petits, dones grans..., tothom hi participava.

3. Quan anaves a la solsera amb la barca com t'ho feies per saber on eren els solsos?

Amb un mirall de fusta els veia. Era un vidre en forma de quadrat i envoltat de fusta, el posava a la superfície de l'aigua i els veia a través d'ell. Això era possible perquè no anàvem en tanta profunditat com es va ara, a molt estirar eren 9 o 10 metres de profunditat.

A més en època de reproducció, quan els solsos estan ouats van amulats, es posen en llocs de poca profunditat, i així no mirem mai amb el mirall. Això ho feiem molt a la platja de Sa Conca, de Platja d'Aro, ja que per allà no passaven gaires corrents. Allà hi anaven les moles, les femelles deixaven anar els ous, desoaven, i llavors anaven els mascles hi deixaven anar el semen, i era quan es produïa la fecundació del solso. En aquestes ocasions hi havia dies que tiràvem de la platja, com si fos la tirada a l'art, i d'altres vegades posàvem la barca el més a prop de terra possible, llançàvem el ruixó a la platja i tiràvem des de la barca, en comptes de des de la sorra.

4. Es veritat que s'agafaven solsos per fer-los servir com a esquer en comptes de fer-los servir per menjar?

Per totes dues coses, nosaltres els solsos els feiem servir com a esquer, per anar a palangre o per anar a solso viu, però sí que es va pescar per la intenció de menjar-lo directament. Jo me'n recordo que quan es feia la tirada a l'art, que jo era petit, el meu pare i els altres homes que hi anàven, anàven allà a la sorra amb un cove, agafaven els solsos i els posaven amb aigua a la barca, per mantenir-los vius. Així calaven palangres i anaven a solso viu com ara. Hi havia més gent que anava a palangre, i un dels que hi va arribar a anar molt va ser el teu besavi, en Telm, que agafava moltes bastines.

Normalment, com a regla general, calaven el palangre un dia i l'endemà anaven a llevar, perquè per les bastines, que era un dels peixos que anava més en Telm, s'agafen a les albes, sobretot al pondre's el dia, i també a l'alba del matí, a la sortida del sol.

5. Quins peixos eren els més buscats quan anaves a solso viu?

El més valuós eren els déntols, però els llobarros també. A solso viu agafàvem llobarros, déntols, aranyes, bastines, orades, en definitiva tota classe de peix, ja que al ser un peix viu a tota classe de peix li agrada, fins i tot jo hi he pescat lluç amb solso. El teu besavi anava amb un bot petit amb un motoret d'uns dos cavalls comprat a Palamós, i anava a Platja d'Aro i a tot arreu, venia a fer esquer amb nosaltres que anàvem a la solsera. En aquells temps jo em dedicava més a la solsera i no tant al palangre, que sí que hi anava molt el teu besavi Telm.

Una altra pesca semblant a la solsera a la qual també hi anava el teu besavi Telm i un familiar teu que es deia Pere Comas, era l'artó, amb una barca per allà a *Sa Pedra Negra*, i anaven a per *raget*, jo no hi he anat mai. Feien com la tirada a l'art, però en comptes de tirar des de la platja, llençaven un ruixó a la sorra i col.locaven la barca molt aprop d'ella. Al mig de la barca amarraven el ruixó, on tenien a la proa de la barca una cosa que feia que es pogués enrotllar la corda i que es pogués tirar més fàcilment. Aquesta mena de peça s'anomenava *torn*, i es sentaven dos homes a cada banda tirant de la corda. Així la corda s'anava cargolant i era més fàcil. Quan arribava la xarxa al torn, els d'una banda i els de l'altre tiraven la xarxa a mans. D'aquesta manera utilitzaven més cordes, cap a 14 o 15, ja que amb el torn era més fàcil, en canvi amb la solsera n'utilitzàvem unes 4 o 5 cordes com a màxim, a vegades amb 100 metres.

Amb aquesta pesca s'anava pel *raget*, un peix molt estimat, amb moltes espines i que ara no se n'agafa.

6. Abans no hi havien motors per les barques, per tant havies d'anar a rem fins al lloc on creies que hi havien els solsos i després havies de pujar la solsera a força de braços?

No, amb la solsera mai he anat al rem, amb *el mijuro* i amb *la maria rosa* ja teníem un motor. Però sí que pujàvem la solsera a força de braços, però les solseres no eren tan grans com ara.

7. Quan anaves a la solsera anaves a pescar alguna cosa més?

Sí clar, jo anava a per tot. La pesca de la solsera amb *el mijuro* hi anava al matí, i al vespre, amb un bot petit que tenia, anava amb el rai a pescar saupes.

8. Què en penses dels avenços tecnològics i en general del món de la nàutica que faciliten molt més la feina als pescadors d'avui en dia, com poden ser les maquinilles o les sondes?

Aquests avenços van molt bé per a les persones, però es molt dolent per al peix, perquè si abans nosaltres tiràvem deu peces de xarxa a mans i quedàvem fets malbé, ara ells en porten 150 de peces. Per tant si abans agafàvem sis peixos ara n'agafen molts més, encara que n'hi hagin menys. Per exemple la solsera que porta el teu pare, per tirar-la a mans a la barca haurien de ser set o vuit persones per tirar cada cama, cada corda.

Nosaltres abans per fer el jornal de seguida el teníem fet, perquè havíem de vendre el peix aquí, si n'agafàvem més no el podíem vendre aquí, per tant no podies calar més xarxa perquè no sabies què fer-ne de tan de peix. Jo vaig començar a guanyar-me més bé la vida quan vaig poder portar peix a vendre a fora. Abans jo anava a la solsera amb *el mijuro* i gairebé cada dia portava catorze o quinze caixes de solsos a un home de Sant Feliu que es deia Nassari. Ell s'encarregava de repartir-ho per Barcelona o allà on fos, després feia la plaça allà al matí a Sant feliu, jo, on venia quatre o cinc caixes, després venia aquí i a la tarda hi havia vegades que l'avi de la tia, en Salvador, m'en portava set o vuit caixotes, feia tres o quatre vendes, i en canvi abans només podia vendre quatre peixos aquí a Tossa.

9. Què creus que pot haver passat perquè els solsos hagin fet aquesta gran davallada?

Hi ha moltes coses que poden haver passat, però quan hi rumio a vegades penso que el solso és un peix que s'enterra a la sorra, ara no sé s'hi n'hi ha, però hi ha hagut dos o tres anys que hi ha hagut molt d'un pèl fi, molt i molt fi, que es posa a la sorra, i segons el meu punt de vista ha de ser dolent per ells, perquè s'enterren a la sorra, i si hi ha allò no es pot enterrar, i si ha de sortir tampoc perquè està ple de pèl d'aquest fi. Jo m'he trobat alguna vegada, almenys dos o tres cops, al agafar solsos a la badia de Tossa, ja fa anys, i també hi havia pèl d'aquest tan fi, i quan n'hi ha molt casi no es nota perquè queda

barrejat, però quan n'hi ha pocs es nota molt, queden com tous, com morts. Per tant si ara hi ha pèl d'aquest a baix a la sorra jo crec que no deu ser bo per ells.

11.11.ORDRE PLA DE GESTIÓ

A continuació hi ha l'ordre d'aprovació del pla de gestió, on s'expliquen més detalladament els reglaments que s'han hagut de complir i de seguir per dur a terme el pla, així com també els articles que componen aquest pla de gestió i les seves mesures d'inspecció :

La modalitat de pesca artesanal amb sonsera al litoral català ha estat regulada a Catalunya des de l'any 1987 per l'Ordre de 15 de gener de 1987, per la qual es reglamenta la pesca del sonso *Gymnamodytes cicereus* Rafinesque, 1810, en el litoral català, i successives modificacions. Aquesta regulació ha estat completada en el decurs dels anys mitjançant l'adopció de diverses mesures per al control dels recursos pesquers. El Reglament (CE) núm. 1967/2006 del Consell, de 21 de desembre de 2006, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el mar Mediterrani, i pel qual es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) núm. 1626/94, estableix l'obligatorietat que els estats membres aprovin plans de gestió per a les pesqueres realitzades amb xarxes d'arrossegament, xarxes de tir des d'embarcació, xàvegues, xarxes de cercol i dragues en les seves aigües territorials. L'article 13 d'aquest Reglament disposa una sèrie de prohibicions sobre fondàries i distància a la costa per practicar la pesca amb sonsera. No obstant això, la Comissió Europea pot autoritzar una exempció respecte a aquesta prohibició establerta a l'apartat 1 de l'article 13 del Reglament sempre que es compleixin una sèrie de condicions previstes als apartats 5 i 9 de l'esmentat article 13. Aquesta excepció és indispensable per a l'exercici de la modalitat de la pesca amb sonsera i afecta les embarcacions autoritzades segons la present Ordre, que consten en el Cens oficial de la flota pesquera operativa i tenen un registre de captures en la pesquera amb sonsera superior a cinc anys. Els plans de gestió són una eina indispensable per a aquelles pesqueres que, per les seves especials característiques o per les de l'entorn en el qual es desenvolupen, requereixin una regulació específica i l'aplicació de certes excepcions previstes en el Reglament (CE) 1967/2006. L'aprovació d'aquestes excepcions per part de la Comissió

Europea o de l'Estat membre, segons correspongui, ve condicionada pel fet que en els plans de gestió es prevegin, entre d'altres, aspectes vinculats a la reducció de l'esforç, o almenys a no incrementar-lo, i a la conservació dels ecosistemes marins. L'article 26 de la Llei 2/2010, 18 de febrer, de pesca i acció marítimes, disposa que el departament competent en matèria de pesca i acció marítima pot aprovar plans de gestió dels recursos pesquers i marisquers, d'acord amb la política pesquera comuna. Així mateix, l'article 9 d'aquesta Llei disposa la possibilitat d'atorgar un permís especial de pesca si les circumstàncies concurrents aconsellen limitacions de l'esforç pesquer o marisquer o mesures específiques de conservació dels recursos. D'acord amb l'article 49.1.f) del Decret 270/2013, 23 de desembre, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, una de les funcions de la Direcció General de Pesca i Afers Marítimes és la d'aprovar els plans de gestió de les diferents modalitats de pesca i fer-ne el seguiment. El dia 10 de febrer de 2014 va ser presentat a la Comissió Europea el Pla de gestió definitiu de la sonsera amb les recomanacions del Comitè Econòmic, Científic i Tècnic de la Pesca. El Pla, que ha rebut el vistiplau en data 20 de febrer de 2014, recull les justificacions i motivacions del conjunt de mesures tècniques que seran d'aplicació durant els propers cinc anys. El Pla de gestió de la Sonsera es gestiona seguint el model de cogestió, a través del Comitè de Cogestió de la Modalitat de la Sonsera (CCMS), constituït en el marc del procediment de comunicació del Pla de gestió de la sonsera de la Comissió Europea, amb membres de l'administració pesquera estatal i autonòmica, representants de les confraries de pescadors afectades, organitzacions no governamentals i organismes científics, amb unes funcions i procediment d'actuació regulats en la seva acta de constitució. Aquesta Ordre inclou les mesures tècniques d'aplicació del Pla de gestió de la sonsera al litoral català i, a més, mesures per al control de les activitats pesqueres i, per tant, compleix les condicions establertes en l'article 13, apartat 9, del Reglament (CE) núm. 1967/2006 i l'article 14 del Reglament (CE) núm.1224/2009 del Consell. Les mesures tècniques establertes en la present Ordre s'adopten també d'acord amb els dictàmens de l'informe científic realitzat durant l'any 2013 per l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (ICM-CSIC) que ha estat incorporat al Pla de gestió de la sonsera. L'enfocament de la gestió establerta en el present pla de gestió es basa en el principi de gestió adaptativa. El Codi de conducta per a la pesca responsable de la FAO de 1995 fa èmfasi en la necessitat de l'adopció d'un enfocament ecosistèmic de la pesca. En resposta a això, l'any 2001, 57 països van emetre la declaració de Reykjavík sobre la pesca responsable en l'ecosistema

marí, que incloïa una declaració de la seva intenció de treballar en la incorporació de consideracions d'ecosistema en l'ordenació pesquera. Seguint aquest Codi de conducta el recurs de la sonsera es gestionarà a partir l'enfocament ecosistèmic i, dins d'aquest marc, es perseguirà l'objectiu de situar la pesquera entorn del rendiment màxim sostenible. En relació amb l'enfocament ecosistèmic es realitzarà el control i seguiment dels fons explotats, evitant praderies de fanerògames i zones rocoses, així com el control estricte de les espècies acompanyants. En relació amb les espècies piscícoles autoritzades per a la modalitat de la sonsera, la present Ordre utilitza en l'articulat el nom comercial local; així, el terme sonso és l'utilitzat per denominar les dues espècies de sonso dels caladors catalans (*Gymnammodytes cicereus* i *G. semisquamatus*) i llengüeta, el terme utilitzat per denominar les espècies de gòbids autoritzades per la present Ordre (*Aphia minuta* i *Crystallogobius linearis*). D'acord amb els informes científics i la percepció dels diferents sectors implicats, l'estat del sonso el 2013 com a recurs pesquer sembla trobar-se en una situació saludable. Això significa que no hi ha motius d'alarma immediata, per la qual cosa la quota anual màxima establerta a l'Ordre és de 819 tones per al sonso. Per a la llengüeta es parteix de les mitjanes de captura històriques 2001-2013, i es fixa una quota anual màxima d'1.8 tones d'*Aphia minuta* i de 3.8 tones de *Crystallogobius linearis*. En conseqüència, a proposta de la Direcció General de Pesca i Afers Marítims, d'acord amb la Constitució espanyola i l'Estatut d'autonomia de Catalunya, així com amb la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, i en ús de les atribucions que m'han estat conferides,

Ordeno:

Article 1 Objecte, àmbit d'aplicació i període de vigència 1. És objecte de la present Ordre l'aprovació del Pla de gestió de la pesquera, amb l'art de tir des d'embarcació denominada sonsera, a les aigües interiors del litoral de Catalunya amb un període de vigència de 5 anys i que es revisarà als 3 anys. 2. El recurs pesquer objecte d'aquesta Ordre es gestionarà sobre la base de l'enfocament ecosistèmic i, dins d'aquest marc, es perseguirà l'objectiu de situar la pesquera entorn del rendiment màxim sostenible.

Article 2 Seguiment tecnicocientífic 1. El Pla de gestió de la sonsera és objecte d'un seguiment tecnicocientífic que segueix les indicacions previstes en l'annex III i que es porta a terme a través d'un Comitè de Cogestió de la Modalitat de la Sonsera (CCMS)

en què participen les entitats i administracions que col·laboren amb el departament competent en matèria de pesca i afers marítims, d'acord amb el conveni que s'estableixi amb aquesta finalitat. 2. Aquest seguiment té per objecte proporcionar a la Comissió Europea les justificacions tècniques i científiques exigides per la normativa de la Unió Europea vigent en matèria de protecció dels recursos pesquers del Mediterrani. 3. Quan, per dictamen científic, en relació amb l'estat del recurs, així es requereixi, per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims, es poden reduir o incrementar quotes.

Article 3

Cens específic i característiques tècniques de les embarcacions 1. Es crea un cens específic d'embarcacions autoritzades per a la modalitat de pesca amb sonsera constituït per aquelles embarcacions que compleixen els requisits establerts en aquesta Ordre. 2. La Direcció General de Pesca i Afers Marítims podrà actualitzar el cens específic quan, per motius de seguretat marítima o modernització, l'armador d'una de les embarcacions del cens sol·liciti la seva substitució per una de nova adquisició que, en qualsevol cas, haurà de reunir les condicions previstes en el punt següent. 3. Amb la finalitat d'homogeneïtzar les dimensions de les embarcacions del cens específic, aquelles embarcacions de nova incorporació i aquelles de nova construcció per substitució d'alguna de les pertanyents al cens específic no podran superar els 10 metres d'eslora total (Et) ni els 75 kW de potència.

Article 4

Permís especial de pesca amb sonsera 1. El director general de Pesca i Afers Marítims concedeix d'ofici el permís especial de pesca amb sonsera a aquelles embarcacions inscrites en el Cens oficial de la flota pesquera operativa, en les modalitats d'arts menors i palangre de fons, que estiguin al mateix temps incloses en el cens específic a què es fa referència en l'article anterior i acreditin durant el període 2000-2010 més de 5 anys de captures, mitjançant nota de venda i/o albarà. 2. El permís especial de pesca serà renovat d'ofici anualment per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims, a proposta del Comitè de Cogestió de la Modalitat de la Sonsera. 3. En cas que es detecti la comissió d'infraccions greus o molt greus, l'autoritat competent i el personal habilitat i acreditat per a les actuacions inspectores pot adoptar com a mesura cautelar la suspensió del permís especial de pesca, durant la tramitació de l'expedient

sancionador corresponent, per protegir els interessos generals o si es dedueix l'existència d'un risc immediat per al recurs pesquer. Aquesta mesura ha de ser notificada de manera immediata a l'òrgan competent per iniciar el procediment sancionador. Aquest òrgan, en el termini màxim de quinze dies i mitjançant una resolució motivada, ha de dictar la corresponent resolució d'incoació de l'expedient, que ratifiqui, modifiqui, aixequi o complementi les mesures provisionals, la qual serà notificada de manera immediata a la Direcció General de Pesca i Afers Marítims per a la seva execució. En cas que quedi acreditada la comissió de la infracció, l'òrgan competent per sancionar pot adoptar com a sanció accessòria la retirada del permís especial durant un període de fins a 3 anys en infraccions greus i de fins a 5 anys en infraccions molt greus.

Article 5

Espècies objectiu 1. Les úniques espècies autoritzades per a la pesca amb sonsera són el sonso (*Gymnammodytes cicerelus* i *G. semisquamatus*) i les dues espècies de gòbids denominades comercialment llengüeta (*Aphia minuta* i *Crystallogobius linearis*). 2. La utilització de la sonsera ha d'anar dirigida exclusivament a la captura de les espècies objectiu a què fa referència el punt anterior. 3. S'acceptarà la descàrrega d'un màxim de l'1% de tolerància en pes d'espècies acompanyants no objectiu, sense sobrepassar mai els 5 kg. 4. L'activitat de la pesca amb sonsera no es podrà simultaniejar amb cap altra pesquera durant la vigència del permís especial de pesca.

Article 6

Criteris per a l'establiment de punts de referència 1. La quota anual màxima per a la pesca del sonso s'estableix en 819 tones. Per a la llengüeta es fixa una quota anual màxima d'1.8 tones d'*Aphia minuta* i de 3.8 tones de *Crystallogobius linearis*. 2. En finalitzar cada campanya de pesca es realitzaran les avaluacions corresponents a partir de les quals es determinaran la biomassa o grandària de la població, la tendència de la captura per unitat d'esforç (CPUE), la mortalitat per pesca l'estat d'explotació dels estocs en relació a $F_{0.1}$ (proxy FMSY). En funció dels resultats obtinguts es procedirà a fixar per a la següent campanya, per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims i a proposta del CCMS, la quota total, el període de pesca i la distribució de les quotes mensuals. 3. Per resolució del Director General de Pesca i Afers Marítims i a

proposta del CCMS, en el cas de la llengüeta, la quota total fixada per a cada campanya de pesca es dividirà en quotes mensuals, sense poder sobrepassar la quota total. La quota mensual es repartirà per barca. En qualsevol cas, s'establirà entre les embarcacions del cens específic de la sonsera, un nombre màxim d'embarcacions que també podran pescar la llengüeta. 4. Per resolució del Director General de Pesca i Afers Marítims i a proposta del CCMS, en el cas del sonso, la quota total acordada per a cada campanya serà dividida en quotes mensuals: quotes menors al principi de la campanya, quan els individus son petits, i quotes més grans a mesura que avança la campanya, sense poder sobrepassar la quota total. La quota total mensual es distribuirà per barca i dia. 5. Es controlarà mensualment el rendiment, com a captura per unitat d'esforç (CPUE) adoptant el sistema de control següent: a) Punt de referència objectiu, la CPUE mensual esperada d'acord amb les quotes de captura diària per barca establertes. b) Punt de referència d'alerta, el 75% de la CPUE esperada. c) Punt de referència límit, el 50% de la CPUE esperada. 6. Si no s'arriba al 75% de la quota, el director general de Pesca i Afers Marítims, procedirà per resolució a una disminució a la meitat de la quota prevista per al mes següent, i si no s'arriba al 50% de la quota procedirà a tancar la pesquera el mes següent, encara que es mantindrà una observació experimental de caràcter científic de la CPUE.

Article 7

Control de la quota diària 1. La quota diària s'estableix en pes (kg) per embarcació i dia. 2. Es permet fins a un 10% d'excés sobre la quota de dilluns a divendres. El divendres, la quota de cada embarcació s'estableix descomptant l'excés total acumulat durant la setmana (quota reduïda). El divendres es permet també un excés de fins un 10% de la quota reduïda que, si es produeix, caldrà recuperar el següent divendres conjuntament amb els excessos que puguin haver-hi el dilluns, dimarts, dimecres i dijous. 3. En el cas que se superi el 10% d'excés de la quota diària o el 10% de la quota reduïda del divendres, aquest excés tindrà el règim següent: a) Se n'efectuarà la venda i l'import es destinarà a obres socials de la confraria de pescadors concessionària de la llotja de venda. b) Els quilos d'excés s'acumularan mensualment i s'hauran de compensar deduint-los de la quota del primer dilluns de pesca del segon mes consecutiu al de l'excés/excessos. En cas que l'excés/excessos superi la quota del dilluns, es recuperarà amb una reducció de jornades consecutives de pesca equivalent als quilos d'excés. 4. A proposta del CCMS, el director general de Pesca i Afers Marítims pot fer modificacions

en les autoritzacions per aplicar mesures de reajustament, reducció i compensacions de quota d'una o més embarcacions.

Article 8

Possibilitat de compartir quotes 1. Les embarcacions d'un mateix port base podran compartir les quotes establertes. Perquè aquesta possibilitat sigui vàlida haurà de ser autoritzada pel director general de Pesca i Afers Marítims, a proposta del CCMS mitjançant sol·licitud tramesa per la confraria de pescadors del port base a la Secretaria del CCMS en la qual s'indicarà el nom i matrícula de les embarcacions i la data d'inici. 2. Les embarcacions podran pescar i desembarcar, a més de la seva quota diària, la de l'embarcació o embarcacions amb les quals comparteixen la quota. Cap de les embarcacions podrà romandre amarrada a port mentre la resta pesca les captures acumulades. 3. En els documents de captures, hi constaran les quantitats reals capturades per cadascuna de les embarcacions. El repartiment de les captures pel que fa a la venda en llotja s'efectuarà d'acord amb la quota assignada a cadascuna de les embarcacions. 4. Amb relació als mecanismes de compensació dels excessos en les quotes de captura previstos a l'article 7, s'aplicaran a les embarcacions que comparteixen quota com si es tractés d'una única unitat, i hauran de recuperar les quantitats excedides per acord entre les parts. 5. En el cas que el CCMS constati que no s'ha respectat el que estableix aquest article, es dictarà resolució per la qual quedarà sense efecte l'autorització per compartir quota.

Article 9

Campanya de pesca de sonsera 1. S'estableix la campanya de pesca de sonso (*Gymnamodytes cicereus* i *G. semisquamatus*), que queda compresa entre l'1 de març i el 15 de desembre (ambdós inclosos) de cada any. 2. S'estableix la campanya de pesca de la llengüeta (*Aphia minuta*, *Crystallogobius linearis*), que queda compresa entre el dia 16 de desembre i el 30 d'abril (ambdós inclosos), de cada any. 3. Per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims es pot reduir la durada de les campanyes, quan per dictamen científic d'un organisme científic oficial es requereixi amb relació a l'estat del recurs.

Article 10

Calendari i jornada de pesca 1. Amb caràcter general, la pesca pot ser exercida exclusivament de dilluns a divendres. Abans de l'inici de la campanya, per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims, es fixarà un calendari detallat dels dies de pesca autoritzats per a cadascuna de les embarcacions del cens específic. 2. Durant els mesos de març i abril les embarcacions del cens específic podran pescar indistintament sonso o llengüeta els dies autoritzats d'acord amb el punt anterior, tot i que està prohibida la pesca simultània de les dues espècies el mateix dia. 3. Els dies no autoritzats d'acord amb el punt 1, les embarcacions del cens específic no podran realitzar cap activitat pesquera a excepció de la pesca turisme i/o el turisme pesquer, d'acord amb la seva normativa específica. 4. Durant els mesos de maig, juny, juliol, agost i setembre, l'hora de sortida de port de les embarcacions, entesa com el moment de creuar les puntes exteriors de la bocana, no pot ser anterior a les 6 hores del matí; durant el resta de l'any no podran sortir de port abans de les 7 hores del matí. 5. La sonsera no pot ser calada fins a la sortida del sol. 6. L'entrada a port de les embarcacions autoritzades, entesa com el moment de creuar la bocana, ha de ser abans de les 14 hores. En cas d'avaria o altra causa justificada que pugui causar un retard en l'hora d'entrada a port, el patró de l'embarcació ho haurà de comunicar telefònicament, per ràdio o per altre mitja disponible, a la confraria de pescadors associada al seu port base que ho notificarà a la Secretaria del CCMS.

Article 11

Modificació del calendari de les embarcacions autoritzades En el cas que per motius justificats (avaria, salut, varada, altres causes), una embarcació autoritzada d'acord amb el calendari aprovat per resolució no pugui sortir a la mar, podrà realitzar un intercanvi en el calendari amb una altra embarcació prèvia notificació al CCMS, i d'acord amb les condicions següents: a) El canvi només es podrà autoritzar entre embarcacions del mateix port, mantenint en qualsevol cas el nombre màxim diari d'embarcacions diàries autoritzades. b) El canvi s'ha de notificar a la Secretaria del CCMS amb 24 hores d'antelació.

Article 12

Estructura i dimensions de la sonsera L'estructura i les dimensions de la sonsera són les descrites a l'annex II de aquesta Ordre.

Article 13

Zones i fons autoritzats 1. La sonsera només pot ser calada sobre fons sorrencs o fangosos, en cap cas sobre praderies de fanerògames marines o fons rocosos. 2. De maig a setembre, a partir de les 9 hores del matí, la sonsera no pot ser calada a les platges freqüentades per banyistes.

Article 14

Ports base i ports de descàrrega autoritzats 1. Les embarcacions autoritzades per a la pesca amb sonsera han d'efectuar la sortida i l'entrada des del port base autoritzat. 2. Els desembarcaments de les captures de sonso i llengüeta únicament es podran efectuar en els ports associats a les confraries de pescadors que disposin de permisos especials de pesca d'aquesta modalitat i que són els següents: Barcelona, Badalona, Arenys de Mar, Blanes, Palamós, Sant Feliu de Guíxols, i l'Estartit. 3. Per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims es poden modificar aquests ports de descàrrega autoritzats.

Article 15

Control de descàrregues 1. Totes les embarcacions hauran de descarregar la totalitat de la quota al seu port base, que, en qualsevol cas, serà un dels ports de descàrrega autoritzats. 2. A bord de les embarcacions el sonso podrà ser estibat en l'envàs que el patró consideri més convenient: bidons, cubetes o altres. 3. El sonso, un cop desembarcat, ha de ser immediatament transvasat en cubetes (caixa blava estàndard) i pesat a la llotja de la qual és concessionària la confraria de pescadors del seu port base. Queda totalment prohibit pesar el sonso en bidons i treure'l de les instal·lacions de la llotja sense pesar-lo.

Article 16

Llocs i formes de venda 1. Amb caràcter general les vendes s'efectuaran a la llotja associada al port base de l'embarcació, on s'haurà de generar la corresponent nota de primera venda. 2. En el cas que es vulgui efectuar la venda en una llotja diferent de la del port base, el transport de les cubetes de sonso haurà d'anar emparat per un document de transport des de la llotja on s'ha pesat el peix fins a la llotja de destinació. En aquest cas, la primera venda s'efectua a la llotja de destinació i és en aquesta llotja on es

generarà la nota de primera venda. Per tal de poder garantir el control de les notes de primera venda per part del CCMS, la primera venda només es podrà realitzar en llotges situades dins l'àmbit territorial de Catalunya.

3. Les vendes poden ser per subhasta o de forma contractual. En aquest últim cas s'hauran d'efectuar dins del recinte de la llotja amb la supervisió de la confraria concessionària. 4. En cap cas es podran efectuar vendes a nom d'una embarcació els dies en què aquesta embarcació no hagi sortit a pescar.

Article 17

Document de captures 1. Els patrons de les embarcacions autoritzades han d'emplenar diàriament el document de captures d'acord amb el model normalitzat que es pot descarregar a la web <http://www.gencat.cat/ovt> o sol·licitar-lo a la confraria de pescadors. 2. El document de captures ha de ser lliurat a la llotja pesquera com a requisit imprescindible per a la comercialització de les captures. La llotja els remetrà setmanalment a la Secretaria del CCMS.

Article 18

Inspecció i règim sancionador 1. El control i la inspecció del compliment d'aquesta Ordre es realitzarà d'acord amb el Pla de control i inspecció previst a l'annex III. 2. Els incompliments a aquesta Ordre es regiran pel que estableix la Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítima, i resta de normativa d'aplicació.

Disposició derogatòria Es deroguen l'Ordre de 15 de gener de 1987, per la qual es reglamenta la pesca del sonso *Gymnammodites cicerellus* Rafineque, 1810, al litoral català (DOGC núm.799, de 4.2.1987). La Correcció d'errades de l'Ordre de 15 de gener de 1987, per la qual es reglamenta la pesca del sonso *Gymnammodites cicerellus* Rafineque, 1810, al litoral català (DOGC núm. 831, de 24.4.1987). L'Ordre de 19 d'agost de 1997, per la qual es modifica la reglamentació de la pesca del sonso al litoral català (DOGC núm. 2480, de 22.9.1997). L'Ordre ARP/167/2005, de 18 d'abril, per la qual s'estableix un pla pilot sobre mesures de limitació dels desembarcaments de sonso. L'Ordre AAR/247/2010, de 20 d'abril, per la qual s'estableix una quota màxima diària de captura de sonso per a l'any 2010. L'Ordre AAM/213/2011, de 9 d'agost, per la qual s'estableix una quota màxima diària de captura de sonso per a l'any 2011.

Disposició transitòria Mentre no se subscrigui el conveni a què fa referència l'article 2, el Comitè de Cogestió, constituït en el marc del procediment de comunicació del Pla de gestió de la sonsera al litoral català (2014-2019) a la Comissió Europea, assumeix les funcions que les normes tècniques del Pla atribueixen al Comitè de Cogestió de la Modalitat de la Sonsera. La Direcció General de Pesca i Afers Marítims proporciona el suport material i personal al Comitè de Cogestió en el desenvolupament de les actuacions previstes en el Pla de gestió. Amb caràcter general les notificacions al CCMS i a la seva Comissió Permanent s'efectuaran per correu electrònic adreçat a la seva Secretaria General. El procediment de notificació s'establirà per resolució del director general de Pesca i Afers Marítims.

Disposició final

Primera Es faculta el director general de Pesca i Afers Marítims per adoptar les resolucions que es preveuen en aquesta Ordre, les quals han de ser publicades al web del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

Segona Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació.

Barcelona, 20 de març de 2014

Josep Maria Pelegrí i Aixut Conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Pla de control i inspecció del PGS

1. Control de la flota Mensualment es comprovaran tots els desembarcaments de sonso i llengüeta mitjançant l'anàlisi de les notes de primera venda, que han de provenir exclusivament dels vaixells i dies autoritzats en el calendari establert de conformitat amb l'article 10 d'aquesta Ordre.

2. Control de les quotes a. Setmanalment, els armadors dels vaixells autoritzats i les confraries de pescadors duran a terme un seguiment de les notes de primera venda per determinar la quota apropiada per equilibrar els excessos sobre la quota diària. b. Mensualment, el CCMS comprovarà, a partir de les notes de primera venda, les captures

per embarcació i dia i calcularà la compensació de l'excés de captures, d'acord amb el que preveu aquesta Ordre. c. Les captures que es detallen a les notes de primera venda es contrastaran, tant amb les dels documents de captures, com amb les actes d'inspecció que puguin ser redactades pel personal inspector de pesca i afers marítims habilitat, en el moment del desembarcament.

3. Control dels documents de captures Sobre la base de la informació proporcionada pels documents de captures que reflecteixen les captures efectuades diàriament, es farà un seguiment estadístic amb les dades següents: 1. Localització i sonda dels caladors habituals 2. El nombre de bols efectuats diàriament 3. El volum de captures diari per sonsera 4. Les espècies no objectiu

4. Inspecció de l'activitat pesquera a port i a la mar S'incorporarà al programa d'inspecció pesquera el seguiment de l'activitat de la sonsera, efectuant controls del compliment de les quotes, la localització dels bols de la sonsera i l'estimació de les captures d'espècies objectiu i no objectiu.

5. Informes d'inspecció Es realitzaran informes detallats de les inspeccions a mar, a port, en les subhastes de peix i als mercats majoristes i minoristes de peix. L'informe contindrà totes aquelles observacions que puguin ser útils per determinar el compliment, o justifiquin la modificació, de les mesures previstes en la present Ordre, que seran analitzades mensualment pel CCMS.

6. Mostreig a la mar i a port Es realitzaran mostrejos mensuals almenys en dos ports, un de la zona sud i un de la zona nord de l'àrea on feineja la flota de sonseres, a bord de les embarcacions i a l'arribada a port. Es registraran les dades de captures (espècies objectiu i captures accessòries), es descriuran les operacions de pesca (localització, sonda, durada) i es prendran mostres biològiques que seran examinades en laboratori. L'objectiu dels mostrejos mensuals és el de conèixer la distribució geogràfica i la freqüència de talles de les espècies objectiu; la composició específica de la captura accessòria i les talles corresponents; l'actualització dels coneixements sobre la biometria de les espècies objectiu i l'època de reproducció i fresa.